

ER muuseumile

Oklaas

(Tükkid 1916, Soomes olnud)

Eesti sõjameeste laulukera

sõja-õpetaja Lundeeli ja S. Nigola
(kahtlemisel)

Jumal olgu Sinuga.

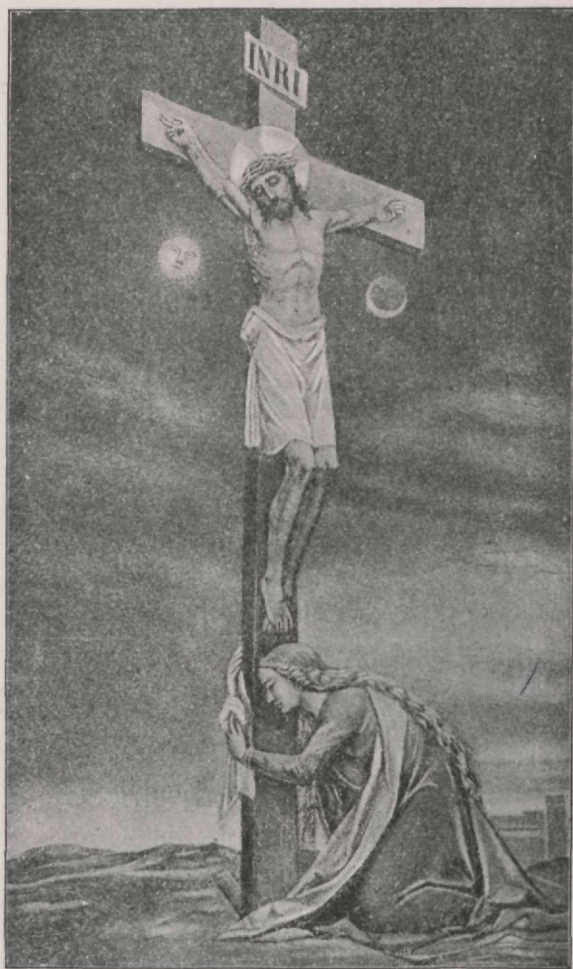
Kõik sinu eluaeg olgu
sull Jumal silmade
ees ja südames.

Kõik sinu eluseg olgu
sull Jumal silmas
ees ja südames.

Ära karda mitte, sest Mina olen sinuga;
ära waata mitte enese ümber, sest Mina
olen su Jumal. Jes. 41 : 10.

Mälestuseks

.....le

.....lt

19 .....

Perekonna ajaraamat.

Mina ja minu pere,
meie tahame Jehoowat teenida.

Joos. 24:15.

Kõik, mis jumalakartlik wõtab teha,
läheb korda.

Aga nõnda ep ole hõelad;
waid nemad on kui haganad,
mis tuul laiale ajab.

Laul. 1:3, 4.

Pereisa.

(Risti- ja liignimi, seisus, kus ja millal ta sündinud.)

Pere ema.

(Risti- ja liignimi, seisus, kus ja millal ta sündinud.)

Laulatatud.

(Kus ja millal.)

.....kuu päewal ..... aastal
õpetajast ..... kirikus.

Esiwanemad.

Tuleta meele ennemuistsid päiwi,
pange tähele aastaid põlwest teise.

5 Moos. 32:7.

Tark poeg rõõmustab isa;
aga halb poeg on emale meelehärmiks.

Õp. sõn. 10:1.

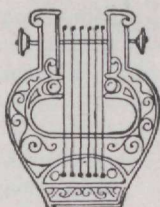

EWANGELIUMI LAULURAAMAT

Ons Jumal meie poolt,
kes wõib meie wastu panna?

Kes oma enese Pojalegi
pole armu annud,
waid on Teda
meie kõikide eest ära annud,
kuis ei peaks Tema mitte ka sellesamaga meile
kõik armust andma? Room. 8 : 31, 32.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

36794

36797

Weereta Jehoowa peale oma teed
ja looda tema peale;
küll ta toimetab kõik hästi.

Laul 37:5.

Aga nõndke esite Jumala riiki
ja tema õigust,
siis seda kõik peab teile pealegi antama.

Matt. 6:33.

I. Sisu ülewaade.

I. Jumala auu	Nr	1—5
II. Patt ja lunastus	»	6—8
III. Kristuse tulek	»	9—11
IV. Jõulud	»	12—15
V. Uus aasta	»	16
VI. Kolme kuninga püha	»	17
VII. Kristuse kannatamine	»	18—29
VIII. Ülestõusmise püha	»	30—32
IX. Kristuse taewaminemise püha ...	»	33
X. Kristuse laulud	»	34—41
XI. Nelipühi	»	42—44
XII. Kolmainu Jumala-püha	»	45—46
XIII. Kirik ja Jumala sõna	»	47—52
XIV. Misjon	»	53—54
XV. Jumalateenistus ja palwe	»	55—60
XVI. Ristimine ja leer	»	61

XVII.	Püha Õhtusöömaaeg	Nr 62—67
XVIII.	Patu kahetsemine ja piht	» 68—73
XIX.	Patust pöörmine	» 74—76
XX.	Usk ja õigeks tunnistamine.....	» 77—79
XXI.	Jumala rahu	» 80—81
XXII.	Lootmine Jumala peale.....	» 82—86
XXIII.	Pühendamine ja ristiinimese elu..	» 87—91
XXIV.	Rist ja trööst	» 92—97

Iseäralised wahekorrad ja ajad:

XXV.	Würost ja walitsus	Nr 44, 60, 98—101
XXVI.	Suwi.....	Nr 102
XXVII.	Hommik	» 103—107
XXVIII.	Õhtu	» 108—112
XXIX.	Walmistus surma wastu	» 113—116
XXX.	Ristiinimese surm ja igawene elu	» 117—121
XXXI.	Igatsus igawese maja järele.....	» 122—124
XXXII.	Kiitus ja tänu	» 125—130

Ma pesen oma käsi ilmasüüta eluga,
 ja kään Su altari ümber, oh Jehoowa!
 Et ma lasen tänamise healt kuulda,
 ja jutustan kõiki Su imeasju.
 Jehoowa! ma armastan Su koja eluaset
 ja Sinu aumaja paika.

Laul 26: 6—8.

Rohi kuiwab ära, õieke närtsib ära;
 aga meie Jumala sõna jääb igaweste seisma.
 Jes. 40: 8.

II. Laulude tähestiku nimekiri.

	Nr
Aita, Jeesus, korda minna meil' uut aastat armuga, ...	16
Arm, kes sa mind oled loonud oma näu järele,	41
Armas Jeesus, armastaja, kallis Õnnistegija! ..	23
Armas Jeesus, awita sinu sõna hästi kuulda, ..	55
Au Jumalale, kiitus ka, kes head meile annab!	3
Au, kiitus olgu igawest Kolmainu Jumalale, ..	1
Edasi, edasi! Siion, mine walguses edasi, ...	50
Ei lahku mina sinust, mu ainsast Jumalast, ..	84
Eks mu kohus tänu teha Jumalale ilma peal?	126
Et ärka, Waim, kes enne wanast Siioni wahimehi wahwastas, ...	54
Helde Jeesuke, sinu sarnastki kusagilt ei ole leida!	8

	Nr
Immaanuel, sa Jeesus Krist, sind kiidame, ..	15
Issand Jumal, wõta kaitsta meie Keisrit armuga,	98
Jeruusalem, sa püha taewa linn, ma ootan wa- luga, ...	124
Jeesukest ei jäta ma, et ta mu eest poodud risti;	32
Jeesus kutsub patusid ja neid heldest wastu wõtab!	75
Jeesus, rõõmustaja, hinge jahutaja! Jeesus kaunike!	39
Jeesus, surma ärawõitja, Jeesus, sa tood elu mull', ...	22
Jeesus, tee, et sinu haawad, walu ja su kibe surm mu meelt ikka jahutawad, ...	21
Jeesus, Õnnistegija, on mu lootus kunni elan, Jumal, maa ning taewa Looja, Isa, Poeg ja Püha Waim, ...	103
Kallis sõna, mis on antud taewast meile	51
Kes Jumalat nii laseb teha, kui tema tunneb ülewelt, ...	86
Kes wõib mind hukka mõista, kui Jumal on mu poolt?	74
Kesket selle elu sees üks surm on meil ikka: ..	114
Kristuse weri, õigus ka on minu auukuub lõpmata:	77
Kui meil on püsti häda käes, ei ole rammu meie wäes, ...	97
Kui rist on ränk, siis taewas lähem, kel rist,	93
Kui patt teeb waewa mulle, oh Issand Jeesus Krist, ...	26
Kui surma tund on ukse ees, mind käsib ilmast jõuda, ...	115
Kuis pean wastu wõtma sind, armas Jeesuke?	10

	Nr
Kõige ahelate murdja, kes sa ikka meiega, ...	88
Kõik kallis hinge õnnistus saab meile selgest armust, ...	78
Kõik sündku ikka nõnda mull', kui Jumal tahab	117
„Kõik tulge minu juure nüüd, kui waewawad teid rasked süüd!”	17
Küll minu surm wõib ligi olla! Aeg ära läeb, ..	116
Ligidal on Jumal! Teda kummardagem, ...	56
Ma armastan, oh Jumal, sind, et ära jäta maha mind, ...	35
Ma hüüan, Jeesus, appi sind, mu õhkamisi kuule, ...	57
Ma laulan suust ja südamest sull', Issand, minu rõõm, ...	2
Ma olen maa peal wõeras ja paljalt rändaja, mu eluase taewas, ...	123
Ma tahan jätta maha sind, kawal ilmamaa, ..	58
Ma tean, mis mina usun, mis kõikumata jääb,	94
Ma tulen, armas Jumal, nüüd, et sa mind kutsud wõeraks, ...	67
Ma tulen taewast ülewelt, häid sõnumid toon teile sealt, ...	14
Ma tänan sind, et oled mind, oh Jumal, armust hoidnud	104
Meid, Issand, heldest aita ja Isa-armu näita ..	99
Meil' oma sõna kinnita, oh Jumal, meid neist awita, ...	47
Meil' tuleb abi Jumalast, kes ikka wägew olnud!	48
Miks mu süda ennast waewab? Mul on ju Jee- suke!	96
Miks sa tahad wäljas seista, sa Jehoowa õnnis- tud?	11

	Nr
Minu hing, oh ole rõõmus ja kõik kurbtust unusta, ...	118
Minu süda, rõõmustele, jäta patu kombed jälle,	65
Mis Jumal teeb, on ikka hea, ta tahtmine jääb õigeks, ...	85
Mis waewab sinu südant, mis iial nõuad ka, ..	82
Mu elu Kristus ise, surm mulle kasuks ka, ...	113
Mu hing, Jehoowat kiida, ta püha nime rõõ- muga, ...	125
Mu hinge sisse tule, oh Looja Püha Waim! ..	44
Mu Jeesuke, sa eluleib, su juure eksja jõuab, ..	62
Mu järel', hüüab Jeesuke, kõik ristirahwas tulge!	87
Mu jõud, sind tahan armastada ei sõnaga, ...	37
Mu peale Jumal halastanud, ma seda polnud teeninud;	79
Mu peigmees, armas Jeesuke, kes armust, nii kui talleke, ...	64
Mu süda, miks sa muretsed, ja miks sa ennast kurwaks teed, ...	95
Mu süda, ole ülewel, öö on ju mööda läinud, ..	31
Mu süda olgu rõõmus nüüd, et Jumal jagab kaunid hüüd	102
Mu süda, ärka üles ja kiida Loojat lauldes, ..	107
Muud teed, kui tahad, otsi sa, kust elu loodad leida;	6
Nii kui ma elan tõeste, meil' ütleb Jumal	72
Nii sündku minu asi, nii käigu minu käsi	83
Nüüd hingwad inimesed, mets, weised, linnu- kesed	111
Nüüd olen mina põhja leidnud, mis minu ankru kinnitab:	76
Nüüd paistab meile kauniste see koidutäht nii selgeste, ...	80

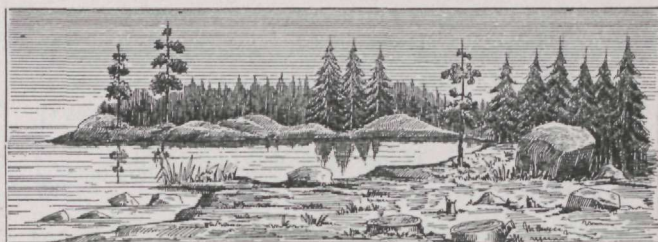
	Nr
Nüüd päikse walgus iluga on juba looja läinud,	109
Nüüd, ristirahwas, laulage ja olge wäga rõõmsad,	7
Nüüd surnu keha matame, ja usume kõik kind- laste, ...	119
Nüüd tehke kõrgeks wärawad ja ukсед laiaks sedamaid	9
Nüüd tõstkem rõõmu heali ja laulgem lahkeste:	30
Oh anna tuhat keelt sa mulle, ja tuhatkordseks tee mu suu!	128
Oh armu juur! Mu patt on suur, mis mina wõt- nud teha;	68
Oh helde Issand Jeesus, sa meie ainus lootus,	60
Oh igawene koidu paistus, sa walgus, mis on algusest, ...	105
Oh Isa taewariigi sees, sa käsid meid kõik südamest	59
Oh Issand Jumal, suurest wäest meil Keisrit armust hoia, ...	100
Oh Jeesus, armu walgus, sa elupäikene, su elu	34
Oh Jeesus, kange sõjamees, sind kiidan sinu järje ees, et oled taewa läinud!	33
Oh Jeesus Kristus, tule sa ja Waimu meile lä- kita, kes armuga	45
Oh Jeesus, kõige armu kaew, sa meie ülem wara,	63
Oh Jeesus! rõõmu saatja, mu hinge walgustaja,	66
Oh Jeesus, sinu walu, su raske kannatus, ...	24
Oh Jeesus, ülem abimees, sa armu hallik taewas,	71
Oh Jumal Looja, Püha Waim! Mu süda on nii wäga tuim, ...	127
Oh Jumal, sinu peal' on julge minu meel, ...	92
Oh Jumal, tule armuga ja õnnistust meil' anna;	53
Oh Kristus, päike oled sa, ei pimedust wõi sallida;	108
Oh kuhu lähen ma nüüd patu koormaga?	73

	Nr
Oh kui õndsad on need pühad taewas, kes nüüd pole enam mingis waewas:	120
Oh leinakem ja kaebakem! Suurt muret tuleb kanda:	28
Oh meile, Issand Jeesus, jää oma armuga, ...	49
Oh mis magus on, Jeesus, minu õnn!	38
Oh Püha Waim, meil' tule sa nüüd südamesse elama, ...	43
Oh Püha Waim, nüüd tule sa ja täida armu tulega	42
Oh süüta Tall, oh Jeesus, sind risti külles surmati!	25
Oh waata, inimene, su armas Jeesukene	29
Oh waga Jumal, kes kõik annid meile annad, . .	91
Oh wõtke katsuda ja süda läbi waata, ...	101
Oh wõtke Jumalat suust, südamest nüüd kiita, ...	129
Päew lõpeb nüüd, jää, armas Jeesus, mulle, ...	110
See, kes risticambas ripub, Jeesus, on mu armastus.	18
Siion kaebab suures hädas, nuttes oma Jumalal'	52
Sind täname, oh Jeesus Krist, et sina surid meie eest	27
Su kallid weri, Jeesuke, on ülem wara hingele.	20
Su nimel ristitud ma olen, oh Isa, Poeg ja Püha Waim!	61
Su peale üksnes, Jeesuke, siin maa peal mina loodan.	69
Su poole, Issand, südamest ma tõstan oma heale,	70
Su sõime juures seisain ma, oh Jeesus, minu elu!	12
Sull', sull', Jehoowa, tahan laulda, ei ole ükski sinu sarnane, ...	5
Surma laps on inimene, liha on kui lilleke;	122

	Nr
Taewa poole läheme, kôrbest Kanaanimaale, ..	89
Usume ainu Jumala, maa ja taewa Looja, sisse,	46
Walmista, mu waim, end küll, walwa, palwes ole,	90
Wõitle hästi, kui sind armsast Jumal tõmbab omale, et su waim	81
Wõta nüüd Issandat, wägewat kuningat kiita,	4
Üht on tarwis, armas Jumal, seda tundma õpeta!	36
Üks roosike on tõusnud küll õrna juure seest,	13
Üks tallekene lepitab maailma eksitused, ...	19
„Ärgake!” nii wahid hüüdwad ja linna kõrgest tornist laulwad:	121
Ärka üles, minu süda, ja mu meeled, ärgake!	112
Õnnista ja hoia, waimuga meid wõia, ...	130
Õõ läinud mööda nüüd, päew paistab meile jälle,	106

Nõnda on Jumal maailma armastanud,
 et tema oma ainusündinud Poja on annud,
 et ükski, kes tema sisse usub,
 ei pea hukka saama,
 waid et igawene elu temal peab olema.

Joann. 3 : 16.

III. Laulud saksa keeles.

	Nr
Ach bleib' mit deiner Gnade bei uns, Herr Jesu Christ, ...	49
Ach Gott und Herr, wie gross und schwer sind meine vielen Sünden!	68
Ach wundergrosser Siegesheld, du Sünden- träger	33
Alle Menschen müssen sterben, alles Fleisch vergeh't wie Heu;	122
Allein Gott in der Höh' sei Ehr' und Dank für seine Gnade, ...	1
Allein zu dir, Herr Jesu Christ, mein' Hoff- nung steht auf Erden;	69
Auf, auf, mein Herz, mit Freuden nimm wahr, was heut' geschicht!	30

	Nr
Auf meinen lieben Gott trau' ich in Angst und Not;	92
Aus tiefer Not schrei' ich zu dir, Herr Gott, erhör' mein Flehen!	70
Befiehl du deine Wege, und was dein Herze kränkt, ...	82
Christe, der du bist Tag und Licht, vor dei- nem Aug' ist's dunkel nicht.	108
Christi Blut und Gerechtigkeit, das ist mein Schmuck	77
Christus, der ist mein Leben, und Sterben mein Gewinn;	113
Der am Kreuz ist meine Liebe, meine Lieb' ist Jesus Christ;	18
Der lieben Sonne Licht und Pracht hat nun den Tag vollführet;	109
Der Tag ist hin, mein Jesu, bei mir bleibe. O Seelenlicht, ...	110
Dir, dir, Jehovah, will ich singen, denn wo ist doch ein solcher Gott wie du?	5
Du Lebensbrot, Herr Jesu Christ, ...	62
Ein' feste Burg ist unser Gott, ein' gute Wehr und Waffen;	48
Ein Haupt hast du dem Volk gesandt	100
Ein Lämmlein geht und trägt die Schuld der Welt und ihrer Kinder, ...	19
Eins ist not! Ach Herr, dies Eine Lehre mich erkennen doch!	36
Erhalt' uns, Herr, bei deinem Wort und steure deiner Feinde Mord, ...	47

	Nr
Es ist das Heil uns kommen her von Güt' und lauter Gnaden;	78
Es ist ein' Ros' entsprungen aus einer Wurzel zart, ...	13
Es wolle Gott uns gnädig sein und seinen Se- gen geben;	53
Fahre fort, fahre fort! Zion, fahre fort im Licht!	50
Freu' dich sehr, o meine Seele, und vergiss all' Not und Qual!	118
Geh' aus, mein Herz, und suche Freud' in dieser lieben Sommerzeit	102
Gott des Himmels und der Erden, Vater, Sohn und heil'ger Geist, ...	103
Gott ist gegenwärtig! Lasset uns anbeten, und in Ehrfurcht vor ihn treten	56
Gott woll uns hoch beglücken	99
Herr Jesu Christ, du höchstes Gut, du Brunn- quell aller Gnaden, ich komme	71
Herr Jesu Christ, du höchstes Gut, du Brunn- quell aller Gnaden! Wir kommen, deinen Leib	63
Herr Jesu Christ, dich zu uns wend', den heil'gen Geist du zu uns send', ...	45
Herr Jesu Christ, dein teures Blut ist meiner Seelen höchstes Gut:	20
Herr Jesu, Gnadensonne, wahrhaftes Lebens- licht, ...	34
Herzlich lieb hab' ich dich, o Herr, verleihe du mir immermehr	35

	Nr
Hilf, Herr Jesu, lass gelingen, hilf, das neue Jahr geht an;	16
Himmelan geht uns're Bahn, wir sind Gäste nur auf Erden, ...	89
Ich bin ein Gast auf Erden und hab' hier kei- nen Stand;	123
Ich bin getauft auf deinen Namen, Gott Vater, Sohn und heil'ger Geist;	61
Ich danke dir durch deinen Sohn, o Gott, für deine Güte.	104
Ich habe nun den Grund gefunden, der meinen Anker ewig hält;	76
Ich komm' jetzt als ein armer Gast, o Herr, zu deinem Tische, ...	67
Ich ruf' zu dir, Herr Jesu Christ, ich bitt': erhör' mein Klagen;	57
Ich singe dir mit Herz und Mund, Herr, mei- nes Herzens Lust, ...	2
Ich steh' an deiner Krippe hier, o Jesu, du mein Leben!	12
Ich weiss, woran ich glaube, ich weiss, was fest besteh't, ...	94
Ich will dich lieben, meine Stärke, ich will dich lieben, meine Zier!	37
In allen meinen Taten lass ich den Höchsten raten, ...	83
Ist Gott für mich, so trete gleich alles wieder mich:	74
Je grösser Kreuz, je näher Himmel! Wer ohne Kreuz, ist ohne Gott;	93
Jehovah, Herr und König der Fürsten und der Herrn!	98

	Nr
Jerusalem, du hochgebaute Stadt, wollt' Gott, ich wär' in dir!	124
Jesu, deine heil'gen Wunden, deine Qual und bitt'rer Tod geben mir	21
Jesu, meine Freude, meines Herzens Weide, ..	39
Jesus, meine Zuversicht und mein	40
Jesu, meines Lebens Leben, Jesu, meines Todes Tod, ...	22
Jesus nimmt die Sünder an! Sag't doch dieses Trostwort Allen, ...	75
Komm, heil'ger Geist, du Herr und Gott, er- füll' mit deiner Gnaden Gut	42
Komm, Gott Schöpfer, heil'ger Geist	127
„Kommt her zu mir“, spricht Gottes Sohn, „ihr, denen mit der Sünde Lohn	17
Liebe, die du mich zum Bilde deiner Gottheit hast gemacht, ...	41
Liebster Jesu, wir sind hier, dich und dein Wort anzuhören;	55
Lobe den Herren, den mächtigen König der Ehren, ...	4
Mache dich, mein Geist, bereit, wache, fleh' und bete, ...	90
Mach't hoch die Tür, die Tor' mach't weit! Es kommt der Herr der Herrlichkeit, ...	9
Meinen Jesum lass' ich nicht; weil er sich für mich gegeben, ...	32
Mir ist Erbarmung widerfahren, ...	79
Mir nach! spricht Christus, unser Held, mir nach, ihr Christen alle!	87
Mitten wir im Leben sind mit dem Tod' um- fangen.	114

	Nr
Morgenglanz der Ewigkeit, Licht vom uner- schöpften Lichte	105
Nun danket Alle Gott, mit Herzen, Mund und Händen, ...	129
Nun freu't euch, lieben Christen g'mein, und lass't uns fröhlich springen.	7
Nun lass't uns den Leib begraben und daran kein'n Zweifel haben:	119
Nun lob', mein' Seel', den Herren, was in mir ist, den Namen sein!	125
Nun ruhen alle Wälder, Vieh, Menschen, Städt' und Felder, ...	111
O dass ich tausend Zungen hätte und einen tausendfachen Mund, ...	128
O du Liebe meiner Liebe, du erwünschte Seligkeit, ...	23
O du süsse Lust	38
O Durchbrecher aller Bande, der du immer bei uns bist, ...	88
O Gott, du frommer Gott, du Brunnquell aller Gaben, ...	91
O Haupt voll Blut und Wunden, voll Schmerz und voller Hohn!	24
O heil'ger Geist, keh'r bei uns ein, und lass uns deine Wohnung sein, ...	43
O Jesu, du mein Bräutigam, der du aus Lieb' am Kreuzesstamm	64
O Jesu, meine Wonne, du, meiner Seelen Sonne, ...	66
O Jesu, süsSES Licht, nun ist die Nacht ver- gangen, ...	106
O Lamm Gottes, unschuldig, am Stamm des Kreuzes geschlachtet, ...	25

	Nr
O Traurigkeit, O Herzeleid! Ist das nicht zu beklagen?	28
O Welt, sieh' hier dein Leben am Stamm des Kreuzes schweben, ...	29
O wie selig seid ihr doch, ihr Frommen, die ihr durch den Tod zu Gott gekommen:	120
Oh helde Issand Jeesus, sa meie ainus lootus	60
Ringe recht, wenn Gottes Gnade dich nun ziehet und bekehrt, ...	81
Schmücke dich, o liebe Seele, lass die dunkle Sündenhöhle:	65
Segne und behüte uns mit deiner Güte;	130
Sei Lob und Ehr' dem höchsten Gut, dem Va- ter aller Güte, ...	3
So wahr ich lebe, spricht dein Gott, mir ist nicht lieb des Sünders Tod;	72
Sollt' ich meinem Gott nicht singen? Sollt' ich ihm nicht dankbar sein?	126
Such', wer da will, ein ander Ziel, die Seligkeit zu finden:	6
Teures Wort aus Gottes Munde, das mir lauter Segen trägt, ...	51
Valet will ich dir geben, du arge, falsche Welt;	58
Vater unser im Himmelreich, der du uns Alle heissest gleich	59
Versuchet euch doch selbst	101
Vom Himmel hoch, da komm' ich her, ich bring' euch gute, neue Mär';	14
Von Gott will ich nicht lassen, denn er lässt nicht von mir, ...	84

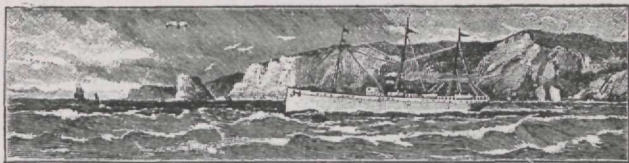
	Nr
Wach' auf, du Geist der ersten Zeugen, der Wächter, die auf Zions Mauern steh'n	54
Wach' auf, mein Herz, die Nacht ist hin, die Sonn' ist aufgegangen!	31
Wach' auf, mein Herz, und singe dem Schöpfer aller Dinge, ...	107
Wachet auf! ruft uns die Stimme der Wächter sehr hoch auf der Zinne	121
Warum betrübst du dich, mein Herz, ...	95
Warum sollt' ich mich denn grämen? Hab' ich doch Christum noch	96
Warum willst du draussen stehen, du Gesegne- ter des Herrn? Lass dir	11
Was Gott tut, das ist wohlgetan, es bleibt ge- recht sein Wille	85
Was mein Gott will, das g'scheh' all'zeit, sein Will' ist stets der beste;	117
Wenn mein Stündlein vorhanden ist, zu fahren meine Strasse, ...	115
Wenn meine Sünd' mich kränken, o mein Herr Jesu Christ, ...	26
Wenn wir in höchsten Nöten sein, und wissen nicht, wo aus noch ein, ...	97
Werde munter, mein Gemüte, Alles rege sich in dir, ...	112
Wer ist wohl wie du, Jesu, süsse Ruh'? Der vor Allen auserkoren, ...	8
Wer nur den lieben Gott lässt walten, und hoffet auf ihn allezeit, ...	86
Wer weiss, wie nahe mir mein Ende! Hin geht die Zeit, her kommt der Tod.	116
Wie schön leucht't uns der Morgenstern, voll Gnad' und Wahrheit von dem Herrn, ...	80

	Nr
Wie soll ich dich empfangen, und wie begeg' ich dir?	10
Wir danken dir, Herr Jesu Christ, dass du für uns gestorben bist	27
Wir glauben All' an Einen Gott, Schöpfer Him- mels und der Erden, der sich zum Vater	46
Wir singen dir, Immanuel, du Lebensfürst und Gnadenquell, ...	15
Wo soll ich fliehen hin, da ich beschweret bin	73
 Zeuch' ein zu deinen Toren, sei meines Herzens Gast, ...	 44
Zion klagt mit Angst und Schmerzen, Zion, Gottes werthe Stadt, ...	52

Õpeta mulle, Jehoowa! oma teed,
 siis tahan ma Sinu tões käia;
 ühenda mu süda enesega,
 et ma Sinu nime kardan.

Laul 86:11.

Jumala sõna on elaw
 ja wägew ja terawam,
 kui ükski kaheterane mõök.

Ebr. 4 : 12.

IV. Laulud läti keeles.

	Nr
Ak Deewš, tu lehnigš Deewš, tu schehlastibaš awotš!	91
Ak galwa ašinaiia, ar ehrkšchkeem kroneta, ...	24
Ak Jerusalemē, modeeš, atstahji meegu, kahjâš dodeeš,.....	121
Ak Jesuš, manš širdš-drošchumš, tu dwehšeliteš šposchumš,.....	66
Ak Jesuš, muhšu dsihwiba, tahš dwehšeliteš maise!	62
Ak kaut man tuhkstošch mehleš buhtu un mute tuhkstošchkahrtiga,.....	128
Ak Kungš un Deewš, Apschehlolojeeš! Man gruhti	68
Ak šchkihstaiš Deewa jehria, wišš ašinaing notrai- pihtš!	25
Augštaiš Deewš, kam šlawa dota, debeš-, semeš- raditajš, ...	103

	Nr
Bes behdahn labu nakti tew, nikna paşaule, ...	58
Dahrgaiş wahrds no mana Deewa, kaş man şal- duş augluş neş, ...	51
Deewş ir juhtamş klahtu; wiau peeluhgt şabkam,	56
Deewş, kam tee waldineeki, ar paşchi.....	98
Deewş Kungş ir muşşu stipra pilş, kur behdâş, waram twertees, ...	48
Deewş Kungş, kaş debesî, tew wişi zilweki....	99
Deewş labi dar', ko daridamş, ir taişniş şawâ warâ;	85
Deewş, muşşu Tehwş, kaş debesîş, mumş wişcem eşi mahzişîş, ...	59
Deewş, patur muşş pee şawa wahrđ', ştahw preti teem,.....	47
Deewş, şawu waigu us mumş zel, bes tew mumş naw neneeka!	53
Deewş şwehtaiş Garş, ak pee mumş nahz un muşşu şirdîş	43
Dwehş'le, lihğşmojees arweenu un nebehdejees ..	118
Dwehşele, nesubdijees un nemekle neeku leetaş, kaş par pişschleem pahrwehrşees, ...	40
Eim' apraudam ar waimanahm pee Jesuş Kristuş kapa	28
Eş Deewam leeku gahdaht un wişôs darbôs strah- daht,.....	83
Eş dsilâş behdâş noşauzoş; Kungş, manu luhğşchan' klauşi!.....	70
Eş eşmu kristihtş tawâ wahrđâ, Deewş Tehwş, Deewş Dehlş.....	61
Eş eşmu nu to grunt' atradiş, kur enkuruş stahw	76
Eş grehzigş zilwezişsch, eş behdigş nabadsiaşsch,	73
Eş nabagş weeşiş atnahku, pee tawa galda stahjoş;	67
Eş sinu stipru weetu, kur droşchş eş waru buht,	94
Eş şkaistu rosit' sinu, no şihkaş şakniteş, ...	13

Eş tew, Deewş, teiz' ar şird' un mehl', şirdşjau- kumş man, manş preekş!.....	2
Godş Deewam ween ar pateikşchan', kaş mumş tahdş schehligş rahdahş, ...	1
Grehkş ir tewim, zilwekş, kawebt, şawam Dee- wam nepateikt, ...	126
Immanuel, tu augstaiş Deewş, mehş tewim dsee- daht taişameeş, ...	15
Iseij, ak şirdş, un preezajeeş, şchaî waşar'ş laikâ lihşmojeeş, ...	102
Jau şwehtu galu eşat panahkuşchi, juşş mihlee, kaş pee Deewa aisgahjuşchi;	120
Jerusaleme, augsta pilşehta, kad tewi aisşneeg- schu?	124
Jesu, dsihwib' manai şirdij, Jesu, manaş nahweş nahw', ...	22
Jesuş dsihwo muhschigi debeş-godâ, debeş-preekâ.	75
Jesuş, kaş dod preeku, pee tew eş paleeku,-	39
Jesuş, pawadi Zelâ schehligi! Mehş nekad	38
Jesuş, tawaş şwehtaş wahtiş, tawaş mokaşpeeminu,	21
Jo gruhtş ir krustş, jo tuwu debeşş, bes krusta Deewu saudejam.....	93
Kâ buhş man, Kungş, tew şanemt eekşsch tawaş godibaş?	10
Kâ şposchi şpihd manş Jesuliaşch, kâ rihta-swaigs- neş şposchumişsch, ...	80
Kad behdaş lauschahş us mumş brukt un nesinam, kur behgt, kur şprukt, ...	97
Kad grehki mani beede, manş mihlaiş Jesu Krist,	26
Kad mana stunda pee-eeş man, kad jaeet buhş no şcheijeen, ...	115

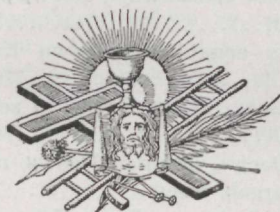
	Nr
Kam, mana şirdş, tà behdajeş, kam gripi tik dauds raiseteş,.....	95
Kam tad buş ar şkumju prabtu behdateş, suh- diteş?.....	96
Kam tu ahrâ gripi stahweht, ak tu Kunga şwehti- taiş?.....	11
Kaş Deewam debeşîş leek waldiht us wiau muh- scham zeredamş, ...	86
Kaş ir tahdş, kà tu, dodamş şaldumu? Tu weenş patş isredsehtş eşi,.....	8
Ko zilwekam buş ehsteş, kam behdu-behdahm plehsteş, ...	60
Kristuş man dsihwibiaa, man nahwe augluş neş!	113
Kungş Deewş, mehş teizam tew!.....	101
Kungş Jesuş, gaişma aust, nu jau ta naktş paga- lam, ...	106
Kungş Jesuş Krist, manş Pestitajş, manş glabbeş un manş shehlotajş,.....	64
Kungş Jesuş Krist, nahz pee mumş buht un şawu şwehto Garu şuht, ...	45
Kungş Jesuş, stipraiş karotajş, paşauleş grehku deldetajş,.....	33
Kungş Jesuş, tawaş aşiniş ir şpirgtumş tam, ...	20
Kungş Kristuş, manta augstaka, un bagatş sheh- lastibâ, ...	63
Kungş, şarauji muşu şaitiş, şawejeem stahw al- lasch klaht,.....	88
Kungş, shehlastibaş şaule un gaişma muhschiga,	34
Lai Deewu wişi lihds nu teiz, wişch wişâş weetâş şpehj dariht, ...	129
Lai dsenahş zitş kà dsibdameş.....	6
Lai şlawehtş Deewş ir augstibâ, taş Tehwş pilnş shehlastibaş,.....	3

	Nr
Lai wiŝŝ man preti taiŝahŝ, kad Deewŝ Kungŝ preekŝch man ir!.....	74
Leez, ŝirdŝ, ar preeku wehrâ, kaŝ ŝchodeen notiziŝ,	30
Man pakal, wiŝi kristiti! Tâ Kristuŝ ŝauz ar ŝpehku.	87
Man schehlastiba notikuŝi, kaŝ eet pahr wiŝu ap- domu, ...	79
Manŝ Jezuŝ dsihwŝ, eŝ dsihwoŝchu ar wiau!	32
Mihlaiŝ Jezuŝ, ŝcheitan mehŝ tewi klauiht kopâ nahkam;	55
Mihliba, kaŝ radijuŝi man pehz ŝawaŝ lihdsibaŝ;..	41
Mihliba, tu miblejama, manaŝ dwehŝel'ŝ ŝwehtiba,	23
Mosteeŝ, manŝ garŝ, ŝataiŝeeŝ, wakte, ŝauzi, luhdsi.	90
Muŝu zelŝch us augŝchu eet, ŝcheitan eŝam mehŝ tik weeŝi.....	89
Nahz, mana ŝirdŝ, ar steigŝchan', dseed Deewam ŝawu teikŝchan', ...	107
Nahz, ŝwehtaiŝ Garŝ, muhŝ apgaiŝmot un muhŝu ŝirdiŝ atjaunot:.....	127
Nem pee man mahjaŝ-weetu, tu ŝirdŝ-apgaiŝmo- tajiŝ!	44
No debeŝihm buhŝ man atnest jumŝ labu, jaunu, jauku	14
No Deewa neatkahŝchoŝ, wiŝŝch man ar neat- stahŝ.....	84
No ŝirdŝ eŝ tew, Deewŝ, mibleju; nepamet mani atstahtu	35
Nu gribam mehŝ to lihki rakt, kaŝ isgulejŝ to nah- weŝ-nakt'	119
Nu kluaŝ wiŝaŝ weetaŝ un meerâ wiŝaŝ leetaŝ,..	111
Nu topi lihŝŝma dseed un deij, tu mihla Deewa draudŝit',.....	7
Paleez ar schehlastibu, Kungŝ Jezuŝ Krist, mumŝ klaht, ...	49

	Nr
Palihds, Jesuᡥ, lai isdodahᡥ! Palihds, nu jaunᡥ gadᡥ eeᡥahktᡥ	16
Palodaᡥ wahrteem pazeleet, paᡥauleᡥ-durwiᡥ at- dareet:.....	9
Pamosteeᡥ, ᡥirdᡥ, jau ᡥaule ᡥpihd, no tumᡥibaᡥ atraiᡥeeᡥ,.....	31
Par ᡥawu miho Keisaru, ko, schehligᡥ Deeweᡥ,..	100
Paᡥchâ salâ dsihwiᡥâ nahwe ap mumᡥ tinahᡥ; ..	114
Pastahwi, Pastahwi, Zian', gaiᡥmâ pastahwi!	50
Pawehleeᡥ ᡥawâᡥ mokâᡥ, kaᡥ tewim janeᡥ ir, ..	82
Pee manim nahzeet Kristuᡥ ᡥauz, kam grehku gruhtaiᡥ ᡥwarᡥ uskrautᡥ,.....	17
Pee miha Deewa ween eᡥ behdigᡥ zilwekᡥ ᡥkreen'!	92
Pee ᡥawa nahweᡥ-staba kar Kristuᡥ muhᡥu labâ,	29
Pee taweem ᡥchuhp'leem stahwu eᡥ, tu awotᡥ pilᡥ ar preeku;	12
Pehz Deewa praht' lai noteek man, eᡥ stahwu wina siaâ.	117
Pehz tewim ᡥauzu, Jesuᡥ Krist, ak klausi, ko eᡥ ᡥuhdsoᡥ!	57
Reds, Deewa jehrᡥ pazeetigi neᡥ wiᡥaᡥ paᡥaul'ᡥ grehkuᡥ;	19
Rihta gaiᡥma muhschiga, atᡥpihdumᡥ no Deewa waiga, ...	105
Swehti, Kungᡥ, un ᡥargi muhᡥ, ko pestiᡥᡥ dahrgi;	130
Ta deena nost, ta naktᡥ ateet ar makti, paleez, ak Jesuᡥ, aisdseᡥ	110
Ta pestiᡥchana pee mumᡥ nahk no Deewa lehn- prahtibaᡥ;	78
Tahᡥ jaukaᡥᡥ ᡥauleᡥ ᡥposchumiᡥᡥch lihds ar ᡥcho deenu beidsahᡥ;	109

	Nr
Taišeeg, mana širdš, un pošeeg, waj tad grehkeem wehl padošeeg?	65
Tawš ašing, tawa taišniba ir, Kungš, manš godš un gresniba, ...	77
Teiz Deewa Kunga wahrdu, zik wari, mana dwehšelit', ...	125
Teizi to Kungu, to godibaš-kehniau šwehtu, ...	4
Tew, debeg-Tehwš, mehš teizam un Kristu, tawu Dehl';	123
Tew gribu mihleht, šawu preeku, tew gribu mihleht, Kungš manš Deewš, ...	37
Tew pateizam, Kungš Jesuš Krist, kaš par mumš	27
Tew, tew, manš Deewš, eš šlaweht šahkšchu, ...	5
Tik teegšam, ka eš dsihwoju, Deewš šaka patš — eš negribu, ...	72
To pee krusta eemihlešchu, šawu Kungu Jesu Krist;	18
Tu augsta manta, Jesuš Krist, tu schehlastibaš awotš, ...	71
Tu Garš no Deewa, šwehtaiš Deewš, nahz muhšu širdiš, dahrgaiš weeg'	42
Tu škaidraiš gaišchumš, Jesuš Krist, pee tewim tumšchumš newar mist!	108
Us Deewu Tehwu tizam mehš, kaš ir sem' un debeg' radijš;	46
Us tewi ween, Kungš Jesuš Krist, širdš zeredama dodahš, ...	69
Usmosteeg, garš no wezahm deenahm, tu garš, kaš pirmeem leezineekeem bij;	54
Weena wajjaga, to weenu Mahzi, Kungš, man apdomaht.	36
Zaur tawu Dehlu pateizu Tew, Deewš, ka tu šcho nakti	104

	Nr
Zeleeş, mana şirdş, un modeeş, şawa Deewa preekşhâ nahz.....	112
Zian', no şirdsdsilahm mokahm, Zian', Deewa jau- kumişch, ...	52
Zihnijeeş ar wişu şpehku, kad tu eşi dabujiş....	81
Zik tuwu man manş galş jau klahtu, to zilwekş teikt neweeş nemahk.....	116
Zilwekam kâ sahlei klahjahş, kaş ween sało ihşu brihd', ...	122

Kui Jehoowa ei ehita koda,
siis hoone ehitajad näewad
seal kallal waewa ilmaaegu;
Kui Jehoowa ei hoiä linna,
siis walwab
waht ilmaaegu.

Laul 127 : 1.

Kes Minu juure tuleb,
teda ei taha Ma mitte wälja lükata.
Joann. 6 : 37.

V. Wiiside nimekiri.

*Laulude algussõnad ja nende numbrid endise consistori-
uminõuuniku ja kirikuõpetaja J. L. E. Punschel'i
kirikulauluraamatus.*

Nr

Aita, Jeesus, korda minna meil uut aastat ar- muga, ...	288
Arm, kes sa mind oled loonud oma näu järele,	175
Armas Jeesus, armastaja, kallis Õnnistegija! ..	294
Armas Jeesus, awita sinu sõna hästi kuulda, ..	169
Au Jumalale, kiitus ka, kes head meile annab!	201
Au, kiitus olgu igawest Kolmainu Jumalale, ..	199

	Nr
Edasi, edasi! Siion, mine walguses edasi, ...	323
Ei lahku mina sinust, mu ainsast Jumalast, ..	235
Eks mu kohus tänu teha Jumalale ilma peal?	339
Et ärka, Waim, kes enne wanast Siioni wahi- mehi wahwastas, ...	152
Helde Jeesuke, sinu sarnastki kusagilt ei ole leida!	157
Immaanuel, sa Jeesus Krist, sind kiidame, ...	85
Issand Jumal, wõta kaitsta meie Keisrit armuga,	174
Jeruusalem, sa püha taewa linn, ma ootan wa- luga, ...	270
Jeesukest ei jäta ma, et ta mu eest poodud risti;	165
Jeesus kutsub patusid ja neid heldest wastu wõtab!	161
Jeesus, rõõmustaja, hinge jahutaja! Jeesus kaunike!	324
Jeesus, surma ärawõitja, Jeesus, sa tood elu mull', ...	300
Jeesus, tee, et sinu haawad, walu ja su kibe surm mu meelt ikka jahutawad, ...	288
Jeesus, Önnistegija, on mu lootus kunni elan,	161
Jumal, maa ning taewa Looja, Isa, Poeg ja Püha Waim, ...	174

	Nr
Kallis sõna, mis on antud taewast meile	175
Kes Jumalat nii laseb teha, kui tema tunneb ülewelt, ...	143
Kes wõib mind hukka mõista, kui Jumal on mu poolt?	245
Kesket selle elu sees üks surm on meil ikka: . .	357
Kristuse weri, õigus ka on minu auukuub lõpmata:	37
Kui meil on püsti häda käes, ei ole rammu meie wäes, ...	40
Kui rist on ränk, siis taewas lähem, kel rist,	143
Kui patt teeb waewa mulle, oh Issand Jeesus Krist, ...	197
Kui surma tund on ukse ees, mind käsib ilmast jõuda, ...	210
Kuis pean wastu wõtma sind, armas Jeesuke?	246
Kõige ahelate murdja, kes sa ikka meiega, ...	295
Kõik kallis hinge õnnistus saab meile selgest armust, ...	201
Kõik sündku ikka nõnda mull', kui Jumal tahab	257
„Kõik tulge minu juure nüüd, kui waewawad teid rasked nüüd!”	125
Küll minu surm wõib ligi olla! Aeg ära läeb,	144
Ligidal on Jumal! Teda kummardagem, ...	334

Ma armastan, oh Jumal, sind, et ära jäta maha mind, ...	356
Ma hüüan, Jeesus, appi sind, mu õhkamisi kuule, ...	326
Ma laulan suust ja südamest sull', Issand, minu rôôm, ...	14
Ma olen maa peal wôeras ja paljalt rändaja, mu eluase taewas, ...	237
Ma tahan jätta maha sind, kawal ilmamaa, ..	245
Ma tean, mis mina usun, mis kõikumata jääb,	245
Ma tulen, armas Jumal, nüüd, et sa mind kutsud wôeraks, ...	206
Ma tulen taewast ülewelt, häid sõnumid toon teile sealt, ...	38
Ma tänan sind, et oled mind, oh Jumal, armust hoidnud	21
Meid, Issand, heldest aita ja Isa-armu näita ..	116
Meil' oma sõna kinnita, oh Jumal, meid neist awita, ...	28
Meil' tuleb abi Jumalast, kes ikka wägew olnud!	316
Miks mu süda ennast waewab? Mul on ju Jee- suke!	282
Miks sa tahad wäljas seista, sa Jehoowa õnnis- tud?	290

Minu hing, oh ole rõõmus ja kõik kurbtust unusta, ...	228
Minu süda, rõõmustele, jäta patu kombes jälle,	305
Mis Jumal teeb, on ikka hea, ta tahtmine jääb õigeks, ...	249
Mis waewab sinu südant, mis iial nõuad ka, ..	239
Mu elu Kristus ise, surm mulle kasuks ka, ...	9
Mu hing, Jehoowat kiida, ta püha nime rõõ- muga.	352
Mu hinge sisse tule, oh Looja Püha Waim! ..	236
Mu Jeesuke, sa eluleib, su juure eksja jõuab, ..	204
Mu järel', hüüab Jeesuke, kõik ristirahwas tulge!	121
Mu jõud, sind tahan armastada ei sõnaga, ...	383
Mu peale Jumal halastanud, ma seda polnud teeninud;	141
Mu peigmees, armas Jeesuke, kes armust, nii kui talleke, ...	33
Mu süda, miks sa muretsed, ja miks sa ennast kurwaks teed, ...	79
Mu süda, ole ülewel, öö on ju mööda läinud, ..	202
Mu süda olgu rõõmus nüüd, et Jumal jagab kaunid hüüd	125
Mu süda, ärka üles ja kiida Loojat lauldes, ..	12

	Nr
Muud teed, kui tahad, otsi sa, kust elu loodad leida;	208
Nii kui ma elan tõeste, meil' ütleb Jumal	128
Nii sündku minu asi, nii käigu minu käsi	116
Nüüd hingwad inimesed, mets, weised, linnu- kesed, ...	117
Nüüd olen mina põhja leidnud, mis minu ankru kinnitab:	141
Nüüd paistab meile kauniste see koidutäht nii selgeste, ...	342
Nüüd päikse walgus iluga on juba looja läinud,	251
Nüüd, ristirahwas, laulage ja olge väga rõõm- sad, ...	202
Nüüd surnu keha matame, ja usume kõik kind- laste, ...	37
Nüüd tehke kõrgeks wärawad ja ukсед laiaks sedamaid	260
Nüüd tõstkem rõõmu heali ja laulgem lahkeste:	232
Oh anna tuhat keelt sa mulle, ja tuhatkordseks tee mu suu!	141
Oh armu juur! Mu patt on suur, mis mina wõt- nud teha;	108
Oh helde Issand Jeesus, sa meie ainus lootus,	117
Oh igawene koidu paistus, sa walgus, mis on algusest, ...	141

Oh Isa taewariigi sees, sa käsid meid kõik südamest	128
Oh Issand Jumal, suurest wäest meil Keisrit armust hoia, ...	201
Oh Jeesus, armu walgus, sa elupäikene, su elu	194
Oh Jeesus, kange sõjamees, sind kiidan sinu järje ees, et oled taewa läinud!	342
Oh Jeesus Kristus, tule sa ja Waimu meile lähikita, kes armuga	31
Oh Jeesus, kõige armu kaew, sa meie ülem wara,	204
Oh Jeesus! rõõmu saatja, mu hinge walgustaja,	12
Oh Jeesus, sinu walu, su raske kannatus, ...	237
Oh Jeesus, ülem abimees, sa armu hallik taewas,	204
Oh Jumal Looja, Püha Waim! Mu süda on nii wäga tuim, ...	35
Oh Jumal, sinu peal' on julge minu meel, ...	112
Oh Jumal, tule armuga ja õnnistust meil' anna;	319
Oh Kristus, päike oled sa, ei pimedust wõi sallida;	24
Oh kuhu lähen ma nüüd patu koormaga?	112
Oh kui õndsad on need pühad taewas, kes nüüd pole enam mingis waewas:	77
Oh leinakem ja kaebakem! Suurt muret tuleb kanda:	99
Oh meile, Issand Jeesus, jää oma armuga, ...	8

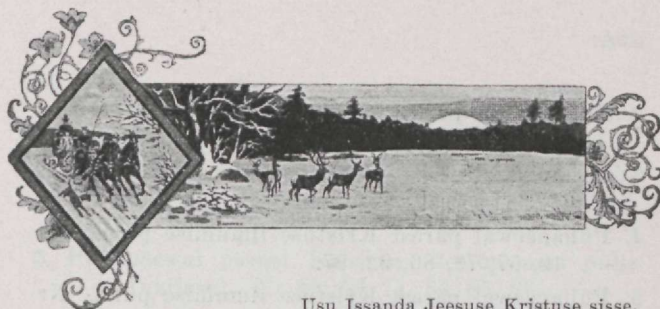
	Nr
Oh mis magus on, Jeesus, minu õnn!	157
Oh Püha Waim, meil' tule sa nüüd südamesse elama, ...	342
Oh Püha Waim, nüüd tule sa ja täida armu tu- lega	321
Oh süüta Tall, oh Jeesus, sind risti külles sur- mati!	221
Oh waata, inimene, su armas Jeesukene	118
Oh waga Jumal, kes kõik annid meile annad, ..	230
Oh wõtke katsuda ja südant läbi waata, ...	230
Oh wõtkem Jumalat suust, südamest nüüd kiita,	229
 Päew lõpeb nüüd, jää armas Jeesus, mulle, ...	 224
 See, kes ristosambas ripub, Jeesus, on mu ar- mastus.	 287
Siion kaebab suures hädas, nuttes oma Jumalal'	291
Sind täname, oh Jeesus Krist, et sina surid meie eest	37
Su kallis weri, Jeesuke, on ülem wara hingele.	37
Su nimel ristitud ma olen, oh Isa, Poeg ja Püha Waim!	141
Su peale üksnes, Jeesuke, siin maa peal mina loodan.	317
Su poole, Issand, südamest ma tõstan oma heale,	200
Su sõime juures seisan ma, oh Jeesus, minu elu!	202

Sull', sull', Jehoowa, tahan laulda, ei ole ükski sinu sarnane, ...	152
Surma laps on inimene, liha on kui lilleke;	296
Taewa poole läheme, kõrbest Kanaanimaale, ..	161
Usume ainu Jumala, maa ja taewa Looja, sisse,	345
Walmista, mu waim, end küll, walwa, palwes ole, ...	271
Wõitle hästi, kui sind armsast Jumal tõmbab omale, et su waim	65
Wõta nüüd Issandat, wägewat kuningat kiita,	96
Üht on tarwis, armas Jumal, seda tundma õpeta!	314
Üks roosike on tõusnud küll õrna juure seest,	481
Üks tallekene lepitab maailma eksitused, ...	328
„Ärgake!” nii wahid hüüdwad ja linna kõrgest tornist laulwad:	355
Ärka üles, minu süda, ja mu meeled, ärgake!	290
Õnnista ja hoia, waimuga meid wõia, ...	371
Õõ läinud mööda nüüd, päew paistab meile jälle,	230

Usu Issanda Jeesuse Kristuse sisse,
siis saad sina ja sinu pere õndsaks.
Ap. teg. 16:31

Kiitke meie Jumalat,
kes Tema sulased.

Joann. ilm. 19:5.

VI. Kiriku pühad aastas ja nende kohased laulud.

1. Kristuse tulemise pühal. Nr 1, 7, 9, 10, 34, 47.
2. Kristuse tulemise pühal. Nr 2, 6, 10, 41, 94, 117.
3. Kristuse tulemise pühal. Nr 3, 11, 35, 49, 74, 80.
4. Kristuse tulemise pühal. Nr 4, 7, 40, 57, 69, 78.
1. Jõulu pühal. Nr 7, 10, 13, 14, 48, 80.
2. Jõulu pühal. Nr 1, 12, 15, 17, 18, 69.
- Pühapäewal pärast Jõulupühi. Nr 5, 19, 47, 75, 113, 121.
- Uue aasta päewal. Nr 2, 16, 49, 53, 68, 84.
- Pühapäewal pärast uut aastat. Nr 38, 47, 52, 73, 74, 82.
- Kristuse ilmumise ehk Kolmekuninga pühal. Nr 17, 40, 76, 80, 101, 102.
1. Pühapäewal pärast Kristuse ilmumise püha. Nr 7, 48, 53, 60, 91, 94.

2. Pühapäewal pärast Kristuse ilmumise püha. Nr 50, 54, 57, 81, 82, 86.
3. Pühapäewal pärast Kristuse ilmumise püha. Nr 4, 8, 56, 68, 93, 113.
4. Pühapäewal pärast Kristuse ilmumise püha. Nr 49, 57, 78, 86, 92, 97.
5. Pühapäewal pärast Kristuse ilmumise püha. Nr 45, 47, 50, 51, 53, 94.
6. Pühapäewal pärast Kristuse ilmumise püha. Nr 7, 35, 40, 68, 80, 93.
9. Pühapäewal enne Kristuse ülestõusmise püha (Septuagesima). Nr 17, 37, 39, 57, 70, 78.
8. Pühapäewal enne Kristuse ülestõusmise püha (Sexagesima). Nr 5, 45, 47, 51, 59, 69.
7. Pühapäewal enne Kristuse ülestõusmise püha (Quinquagesima). Nr 18, 19, 21, 23, 40, 69.
1. Pühapäewal paastus ehk Kristuse kannatamise ajal (Invokavit). Nr 21, 48, 74, 81, 84, 88, 91.
2. Pühapäewal paastus (Reminiscere). Nr 22, 26, 52, 57, 69, 90.
3. Pühapäewal paastus (Okuli). Nr 7, 39, 48, 71, 76, 78.
4. Pühapäewal paastus (Laetare). Nr 8, 18, 27, 75, 86, 95.
5. Pühapäewal paastus (Judika). Nr 6, 19, 50, 72, 80, 94.
- Palmipuude pühal (Palmarum). Nr 8, 10, 18, 22, 23, 73.
- Suurel neljapäewal. Nr 19, 20, 23, 27, 65, 71.
- Suurel reedel. Nr 18, 24, 25, 27, 28, 29.
- Issanda Kristuse ülestõusmise 1. pühal. Nr 7, 19, 30, 32, 69, 75.
- Issanda Kristuse ülestõusmise 2. pühal. Nr 7, 30, 31, 40, 69, 78.

1. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha (Quasimodogeniti). Nr 6, 32, 50, 72, 94, 122.
  2. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha (Misericordias domini). Nr 8, 35, 58, 69, 76, 113.
  3. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha (Jubilate). Nr 39, 52, 71, 82, 85, 86.
  4. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha (Kantate). Nr 43, 51, 70, 75, 83, 95.
  5. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha (Rogate). Nr 5, 49, 59, 69, 76, 97.
- Issanda Kristuse taewaminemise pühal. Nr 4, 33, 34, 86, 89, 120.
6. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha (Exaudi). Nr 43, 44, 47, 50, 87, 88.
1. Nelipühil. Nr 5, 42, 43, 79, 121, 122.
  2. Nelipühil. Nr 7, 44, 68, 76, 91, 123.
- Kolmainu Jumala pühal. Nr 1, 44, 61, 121, 122, 125.
1. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 8, 17, 72, 76, 88, 93.
  2. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 6, 36, 40, 69, 81, 87.
  3. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 1, 52, 68, 72, 76, 96.
  4. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 42, 43, 44, 57, 87, 91.
  5. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 53, 54, 69, 81, 84, 86.
  6. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 17, 50, 57, 76, 78, 85.
  7. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 7, 39, 74, 80, 85, 89.

8. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
47, 48, 70, 81, 87, 119.
9. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
50, 60, 88, 89, 91, 110.
10. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
35, 59, 69, 71, 72, 126.
11. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
58, 70, 72, 73, 76, 85.
12. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
2, 57, 69, 87, 97, 121.
13. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
5, 35, 59, 87, 91, 95.
14. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
5, 79, 97, 121, 122, 124, 125.
15. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
2, 40, 76, 81, 86, 93.
16. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
76, 92, 109, 111, 112, 114.
17. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
55, 56, 73, 87, 88, 92.
18. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
35, 36, 72, 76, 80, 94.
19. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
34, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 81.
20. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
17, 40, 89, 97, 117, 119.
21. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
50, 81, 82, 86, 97, 113.
22. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
34, 57, 68, 71, 73, 90.
23. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr
6, 47, 50, 78, 84, 96.

24. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 8, 82, 93, 111, 112, 118.
25. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 49, 80, 90, 94, 117, 120.
26. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 58, 59, 68, 97, 110, 112.
27. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha. Nr 35, 90, 92, 109, 117, 120.
- Palwepäewal. Nr 26, 34, 68, 70, 71, 73.
- Maarja kuulutamise pühal. Nr 7, 15, 39, 80, 84, 121.
- Jaanipäewal. Nr 8, 72, 79, 82, 88, 121.
- Lõikuse pühal. Nr 2, 73, 75, 81, 86, 122, 125.
- Surnute mälestusepühal Nr 70, 72, 116, 120, 122.

Ma tahan wett wälja walada
selle peale, kel janu on,
ja jookswaid wesi kuiwa peale;
Ma tahan Oma waimu
wälja walada su sou peale,
ja Oma õnnistuse
sinu suguwõsa peale.

Jes. 44 : 3.

VII. Laulude luuletajate nimekiri.

Aita, Jeesus, korda minna meil' uut aastat armuga,
Johann Rist, kirikuõpetaja Wedelis, sünd. 1607
Ottensenis Hamburgi ligidal, surn. 1667 Hol-
steinis.

Arm, kes sa mind oled loonud oma näu järele,
Johann Scheffler (Angelus Silesius) hertzoglik
ihuarst Ölsis, sai 1653 katolikuusuliseks, sünd.
1624, surn. 1677 S:t Mattiase kloostri Breslaus.

Armas Jeesus, armastaja, kallis Õnnistegija! *Eli-
sabeth von Senitz*, kojapreili Briegi ja Ölsi kogas,
sünd. 1629 Rankaus Schlesienis, surn. 1679.

Armas Jeesus, awita sinu sõna hästi kuulda, *Tobias Clausnitzer*, kirikunõuunik Weidenis, sünd. 1618 Thumis, surn. 1684.

Au Jumalale, kiitus ka, kes head meile annab! *Johann Jakob Schütz*, advokat Frankfurt am Mainis, sünd. 1640 Frankfurt am Mainis, surn. 1690.

Au, kiitus olgu igawest kolmainu Jumalale, *Nikolaus Decius* (Hovesch), jutlustaja Stettinis 1523:ast, surn. 1541.

Edasi, edasi! Siion, mine walguses edasi, *Johann Eusebius Schmidt*, kirikuõpetaja Sieblebenis Gotha lähedal, sünd. 1670 Hohenfeldenis Erfurti lähedal, surn. 1745.

Ei lahku mina sinust, mu ainsast Jumalast, *Ludwig Helmbold*, superintendent Mühlhausenis Thüringenis, sünd. 1532 ja surn. 1598 Mühlhausenis.

Eks mu kohus tänu teha Jumalale ilma peal? *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676.

Et ärka, Waim, kes enne wanast Siioni wahimehi wahwastas, *Karl Heinrich von Bogatzky*, kokkuseadja ja erainimene Halles, sünd. 1690 Jankowes Militschi lähedal, Schlesienis, surn. 1774 waestemajas Halles.

Helde Jeesuke, sinu sarnastki kusagilt ei ole leida! *Johann Anastasius Freylinghausen*, August Hermann Franckesi abiline ja järelkäija Halles, sünd. 1670 Gandersheimis, surn. 1739.

Immaanuel, sa Jeesus Krist, sind kiidame, *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.

Issand Jumal, wôta kaitsta meie Keisrit armuga, *Carl Eduard Malm*, sünd. 1837, surn. 1901.

Jeruusalem, sa püha taewa linn, ma ootan waluga, *Johann Matthäus Meyfart*, usuteaduse professor Erfurtis, sünd. 1590 Walwinkelis Gotha lähedal, surn. 1642 Erfurtis.

Jeesukest ei jäta ma, et ta mu eest poodud risti, *Christian Keymann*, keskkoolijuhataja Zittaus, sünd. 1607 Pankrazis Böhmenis, surn. 1662.

Jeesus kutsub patusid ja neid heldest wastu wôtab! *Erdmann Neumeister*, peaôpetaja Hamburgis, sünd. 1671 Üchteritzis, surn. 1756 Hamburgis.

Jeesus, rõõmustaja, hinge jahutaja! Jeesus kaunike! *Johann Franck*, pürjermeister Gubenis, sünd. 1618 Gubenis, surn. 1677.

Jeesus, surma ärawôitja, Jeesus, sa tood elu mull', *Ernst Christoph Homburg*, adwokat Naumburgis, sünd. 1605 Mühlas, surn. 1681.

Jeesus, tee, et sinu haawad, walu ja su kibe surm mu meelt ikka jahutawad, *Johann Heermann*, kirikuôpetaja Köbenis, sünd. 1585 Raudtenis Schlesienis, surn. 1647 Lissas, Posenis.

Jeesus, Önnistegija, on mu lootus kunni elan, *Luise Henriette*, Brandenburgi kuurwürstinna, sünd. 1627 Haagis, surn. 1667 Berlinis.

Jumal, maa ning taewa Looja, Isa, Poeg ja Püha Waim, *Heinrich Albert*, kiriku orelimängija Königsbergis, sünd. 1604 Lobensteinis, surn. 1651 Königsbergis.

- Kallis sõna, mis on antud taewast meile, *Benjamin Schmolck*, inspektor Schweidnitzis, sünd. 1672 Brauchitschdorfis, surn. 1737 Schweidnitzis.
- Kes Jumalat nii laseb teha, kui tema tunneb ülewelt, *Georg Neumark*, raamatukoguhoidja Weimaris, sünd. 1621 Langensalzas, surn. 1681 Weimaris.
- Kes wõib mind hukka mõista, kui Jumal on mu poolt? *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1667 Lübbenis.
- Kesket selle elu sees üks surm on meil ikka: *Martin Luther*, uuendaja ja usuteaduse professor, sünd. 1483 Eislebenis, surn. 1546 Eislebenis.
- Kristuse weri, õigus ka on minu auukuub lõpmata, *Nikolaus Ludwig von Zinzendorf*, krahw, Herrnhuti asutaja Wennastekoguduse põhjendaja ja piiskop, sünd. Dresdenis 1700, surn. Herrnhutis 1760.
- Kui meil on püsti häda käes, ei ole rammu meie wäes, *Paul Eber*, usuteaduse professor, linna kirikuõpetaja ja kindralsuperintendent Wittenbergis, sünd. 1511 Kitzingenis, surn. 1569 Wittenbergis.
- Kui rist on ränk, siis taewas lähem, kel rist, sel, *Benjamin Schmolck*, inspektor Schweidnitzis, sünd. 1672 Brauchitschdorfis Liegnitzi lähedal, surn. 1737 Schweidnitzis.
- Kui patt teeb waewa mulle, oh Issand Jeesus Krist, *Justus Gesenius*, peasuperintendent ja ülemkojaõpetaja Hannoveris, sünd. 1601 Esbeckis, surn. 1673 Hannoveris.

Kui surma tund on ukse ees, mind käsib ilmast
jõuda, *Nikolaus Hermann*, laulujuhataja Joa-
chimsthalis Böhmenis, surn. 1561.

Kuis pean vastu wõtma sind, armas Jeesuke? *Paul
Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607
Gräfenhainichenis, Wittenbergi lähedal, surn.
1676 Lübbenis.

Kõige ahelate murdja, kes sa ikka meiega, *Gott-
fried Arnold*, inspektor, superintendent Perleber-
gis, sünd. 1666 Annabergis, surn. 1714 Perleber-
gis.

Kõik kallid hinge õnnistus saab meile selgest armust,
Paul Speratus, piiskop Marienwerderis, sünd.
1484 Rõthlenis, surn. 1551.

Kõik sündku ikka nõnda mull', kui Jumal tahab,
*Albrecht noorem, Brandenburg-Culmbachi mark-
krahw*, sünd. 1522, surn. 1557 Pforzheimis.

Kõik tulge minu juure nüüd, kui waewawad teid
rasked süüd! *Hans Witzstatt* 1547 (Ehk ühe
wana laulu järele 16:ast aastasajast.)

Küll minu surm wõib ligi olla! Aeg ära läeb, *Ämi-
lie Juliane, krahwinna von Schwarzburg-Rudol-
stadt*, sünd. 1637 Rudolstadtis, surn. 1706.

Ligidal on Jumal! Teda kummardagem, *Gerhard
Tersteegen*, kaupmees, hingekarjane, reformeerit-
tud müstiker, sünd. 1697 Mörsis, surn. 1769
Mühlheimis.

Ma armastan, oh Jumal, sind, et ära jäta maha
mind, *Martin Schalling*, kirikuõpetaja Nürnberg-
gis, sünd. 1532 Strassburgis, surn. 1608 Nürn-
bergis.

- Ma hüüan, Jeesus, appi sind, mu õhkamisi kuule, *Johann Agricola*, kojakirikuõpetaja Berlinis, sünd. 1492 Eislebenis, surn. 1566 Berlinis.
- Ma laulan suust ja südamest sull', Issand, minu rõôm, *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.
- Ma olen maa peal wôeras ja paljalt rändaja, mu eluase taewas, *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.
- Ma tahan jätta maha sind, kawal ilmamaa. *Valerius Herberger*, kirikuõpetaja Fraustadtis Posenis, sünd. 1562 Fraustadtis, surn. 1627.
- Ma tean, mis mina usun, mis kõikumata jääb, *Ernst Moritz Arndt*, professor Bonnis, sünd. 1769 Schoritzis, Rügenis, surn. 1860 Bonnis.
- Ma tulen, armas Jumal, nüüd, et sa mind kutsud wôeraks, *Justus Sieber*, kirikuõpetaja Schandaus Sachsenis, sünd. 1628 Einbeckis Hannoveris, surn. 1695 Schandaus.
- Ma tulen taewast ülewelt, häid sõnumid toon teile sealt, *Martin Luther*, uuendaja ja usuteaduse professor, sünd. 1483, surn. 1546 Eislebenis.
- Ma tänan sind, et oled mind, oh Jumal, armust hoidnud, *Michael Praetorius*, surn. 1621.
- Meid, Issand, heldest aita ja Isa-armu näita, *Claus Harms*, peakirikuõpetaja S:t Nikolais ja kirikupraust Kielis, sünd. 1778 Fahrstedtis Marne lähedal Schleswig-Holsteinis, surn. 1855 kui ülemkonsistoriuminõuunik Kielis.
- Meil' oma sõna kinnita, oh Jumal, meid neist awita, *Martin Luther*, uuendaja ja usuteaduse professor, sünd. 1483, surn. 1546 Eislebenis.

- Meil' tuleb abi Jumalast, kes ikka wägew olnud!
Martin Luther, uuendaja, usuteaduse professor,
 sünd. 1483, ja surn. 1546 Eislebenis.
- Miks mu süda ennast waewab? Mul on ju Jeesuke!
Paul Gerhardt, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607
 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn.
 1676 Lübbenis.
- Miks sa tahad wäljas seista, sa Jehoowa õnnistud?
Paul Gerhardt, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607
 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn.
 1676 Lübbenis.
- Minu hing, oh ole rõõmus ja kõik kurbtust unusta,
Simon Graf, surn. 1659.
- Minu süda, rõõmustele, jäta patu kumbed jälle, *Jo-*
hann Franck, pürjermeister Gubenis, sünd. 1618
 Gubenis, surn. 1677 sealsamas.
- Mis Jumal teeb, on ikka hea, ta tahtmine jääb
 õigeks, *Samuel Rodigast*, keskkoolijuhataja Ber-
 linis, sünd. 1649, Gröbenis Jena lähedal, surn.
 1708 Berlinis.
- Mis waewab sinu südant, mis iial nõuad ka, *Paul*
Gerhardt, ülempreester Lübbenis, sünd. Gräfen-
 hainichenis Wittenbergi lähedal 1607, surn. 1676
 Lübbenis.
- Mu elu Kristus ise, surm mulle kasuks ka, *Simon*
Graf, ehk *Anna krahwinna von Stolberg*, 1600
 aasta ümber?
- Mu hing, Jehoowat kiida, ta püha nime rõõmuga.
Johann Gramann (Poliander), kirikuõpet. Kö-
 nigsbergis, sünd. 1487 Neustadtis Bayeris, surn.
 1541 Königsbergis.
- Mu hinge sisse tule, oh Looja Püha Waim! *Paul*
Gerhardt, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607
 Gräfenhainichenis, Wittenbergi lähedal, surn.
 1676 Lübbenis.

Mu Jeesuke, sa eluleib, su juure eksja jõuab, *Johann Rist*, kirikuõpetaja Wedelis Holsteinis, sünd. 1607 Ottensenis, Hamburgi lähedal, surn. 1667 Wedelis.

Mu järel', hüüab Jeesuke, kõik ristirahwas tulge! *Johann Scheffler* (Angelus Silesius) hertsoglik ihuarst Ülsis, sünd. 1624 Breslaus, sai 1653 katolikuusuliseks, surn. 1677 S:t Mattiase kloostri Breslaus.

Mu jõud, sind tahan armastada ei sõnaga, *Johann Scheffler* (Angelus Silesius) hertsoglik ihuarst Ülsis, sünd. 1624 Breslaus, sai 1653 katolikuusuliseks, surn. 1677 S:t Mattiase kloostri Breslaus.

Mu peale Jumal halastanud, ma seda polnud teeninud; *Philipp Friedrich Hiller*, kirikuõpetaja Steinheimis, sünd. Mühlhausenis 1699, surn. 1769 sealsamas.

Mu peigmees, armas Jeesuke, kes armust, nii kui talleke, *Johann Heermann*, kirikuõpetaja Köbenis, sünd. 1585 Raudtenis, surn. 1647 Lissas Posenis.

Mu süda, miks sa muretsed, ja miks sa enmast kurwaks teed, *Hans Sachs*, kingsepp Nürnbergas, sünd. 1494, surn. 1576.

Mu süda, ole ülewel, öö on ju mööda läinud; *Laurentius Laurenti* (Lorenz Lorenzen), muusikajuhataja Bremenis, sünd. 1660 Husumis, surn. 1722 Bremenis.

Mu süda olgu rõõmus nüüd, et Jumal jagab kaudid hüüd, *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.

Mu süda, ärka üles ja kiida Loojat lauldes, *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.

Muud teed, kui tahad, otsi sa, kust elu loodad leida; *Georg Weissel*, jutlustaja Königsbergis, sünd. 1590 Domnaus, surn. 1635 Königsbergis.

Nii kui ma elan tõeste, meil' ütleb Jumal, *Johann Heermann*, kirikuõpetaja Kööenis, sünd. 1585 Raudtenis, surn. 1647 Lissas Posenis.

Nii sündku minu asi, nii käigu minu käsi, *Paul Fleming*, arst Hamburgis, sünd. 1609 Hartensteinis Sachsenis, surn. 1640 Hamburgis.

Nüüd hingwad inimesed, mets, weised, linnukesed, *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.

Nüüd olen mina põhja leidnud, mis minu ankru kinnitab, *Johann Andreas Rothe*, kirikuõpetaja Thommendorfis, sünd. 1688 Lissas, surn. 1758 Oberlausitzis.

Nüüd paistab meile kauniste see koidutäht nii selgeste, *Philipp Nicolai*, peakirikuõpetaja Hamburgis, sünd. 1556 Mengerinhausenis, surn. 1608 Hamburgis.

Nüüd päikse walgus iluga on juba looja läinud, *Christian Sriver*, kokkuseadja, ülemkoja jutlustaja ja konsistoriuminõuunik Quedlinburgis, sünd. 1629 Rendsburgis, surn. 1693 Quedlinburgis.

Nüüd, ristirahwas, laulage ja olge väga rõõmsad, *Martin Luther*, uuendaja, usuteaduse professor, sünd. 1483 ja surn. 1546 Eislebenis.

Nüüd surnu keha matame, ja usume kõik kindlaste, *Michael Weisse*, kirikuõpetaja Landskronis Böhmenis, sünd. Neisses Schlesienis, surn. 1540 Neutomischlis Böhmenis.

Nüüd tehke kõrgeks wärawad ja ukсед laiaks sedamaid, *Georg Weissel*, jutlustaja Königsbergis, sünd. 1590 Domnaus, surn. 1635 Königsbergis.

Nüüd tõstkem rõõmu heali ja laulgem lahkeste: *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.

Oh anna tuhat keelt sa mulle, ja tuhatkordseks tee mu suu! *Johann Mentzer*, kirikuõpetaja Kemnitzis Sachsenis, sünd. 1658 Jahmas, surn. 1734 Kemnitzis.

Oh armu juur! Mu patt on suur, mis mina wõtnud teha; *Martin Rutilius*, ülempreester Weimaris, sünd. 1550 Dübenis, surn. 1618 Weimaris.

Oh helde Issand Jeesus, sa meie ainus lootus; (Tartu lauluraamatu järele.)

Oh igawene koidu paistus, sa walgus, mis on algusest, *Christian Knorr von Rosenroth*, sajanõuunik Sulzbachis, Bayeris, sünd. 1636 Altraudenis Schlesienis, surn. 1689.

Oh Isa taewariigi sees, sa käsid meid kõik südamest, *Martin Luther*, uuendaja, usuteaduse professor, sünd. 1483 Eislebenis, surn. 1546 Eislebenis.

Oh Issand Jumal, suurest wäest meil Keisrit armust, *J. Bergmann*, sünd. 1856.

Oh Jeesus, armu walgus, sa elupäikene, su elu, *Ludvig Andreas Gotter*, kojanõuunik Gothas, sünd. 1661 ja surn. 1735 Gothas.

- Oh Jeesus, kange sõjamees, sind kiidan sinu järje ees, et oled taewa läinud! *Ernst Christoph Homberg*, adwokat Naumburgis, sünd. 1605 Mühlas Eisenachi lähedal, surn. 1681 Naumburgis.
- Oh Jeesus Kristus, tule sa ja Waimu meile läkita, kes armuga, *Wilhelm II*, hertsog Saksimaa-Weimaris, sünd. 1598 Altenburgis, surn. 1662 Weimaris.
- Oh Jeesus, kõige armu kaew, sa meie ülem wara, *Christian Fürchtegott Gellert*, professor Leipzigi, sünd. 1715 Hainichenis Sachsenis, surn. 1769 sealsamas.
- Oh Jeesus! rõõmu saatja, mu hinge walgustaja, *Johann Rist*, kirikuõpetaja Wedelis Holsteinis, sünd. 1607 Ottensenis Hamburgi lähedal, surn. 1667 Wedelis.
- Oh Jeesus, sinu walu, su raske kannatus, *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.
- Oh Jeesus, ülem abimees, sa armu hallik taewas, *Bartholomäus Ringwaldt*, kirikuõpetaja Langefeldis, sünd. 1530 Frankfurt a. d. Oderis, surn. 1599.
- Oh Jumal Looja, Püha Waim! Mu süda on nii väga tuim, *Martin Luther*, uuendaja, usuteaduse professor, sünd. 1483 Eislebenis, surn. 1546 sealsamas.
- Oh Jumal, sinu peal' on judge minu meel, *Sigismund Weingärtner*, jutlustaja 1600 aasta ümber Heilbronnshenis.
- Oh Jumal, tule armuga ja õnnistust meil' anna; *Martin Luther*, uuendaja, usuteaduse professor, sünd. 1483 Eislebenis, surn. 1546 sealsamas.

- Oh Kristus, päike oled sa, ei pimedust wõi sal-
lida; *Erasmus Alberus*, kindralsuperintendent ja
jutlustaja Neu-Brandenburgis Mecklenburg-
Strelitzis, sünd. 1500 aasta ümber Sprendlinge-
nis Wetteraus, surn. 1553.
- Oh kuhu lähen ma nüüd patu koormaga? *Johann
Heermann*, kirikuõpetaja Köbenis, süünd. 1585
Raudtenis Schlesienis, surn. 1647 Lissas Posenis.
- Oh kui õndsad on need pühad taewas, kes nüüd
pole enam mingis waewas, *Simon Dach*, luuletus-
kunsti professor Königsbergis, sünd. 1605 Memel-
lis, surn. 1659 Königsbergis.
- Oh leinakem ja kaebakem! Suurt muret tuleb kan-
da; *Johann Rist*, kirikuõpetaja Wedelis Holstei-
nis, sünd. 1607 Ottensenis Hamburgi lähedal,
surn. 1667 Wedelis.
- Oh meile, Issand Jeesus, jää oma armuga, *Josua
Stegmann*, usuteaduse professor ja superinten-
dent Rintelnis, sünd. 1588 Sulzfeldis Meiningeni
lähedal, surn. 1632 Rintelnis.
- Oh mis magus on, Jeesus, minu õnn!
- Oh Püha Waim, meil' tule sa nüüd südamesse elama,
Michael Schirmer, keskkooliaõpetaja Berli-
nis, sünd. 1606 Leipzigin, surn. 1673 Berlinis.
- Oh Püha Waim, nüüd tule sa ja täida armu tu-
lega, *Martin Luther*, uuendaja, usuteaduse pro-
fessor, sünd. 1483 Eislebenis, surn. 1546 seal-
samas.
- Oh süüta Tall, oh Jeesus, sind risti külles sur-
mati! *Nicolaus Decius*, jutlustaja Stettinis
1523:ast, surn. 1541 sealsamas.

Oh waata, inimene, su armas Jeesukene, *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.

Oh waga Jumal, kes kõik annid meile annad, *Johann Heermann*, kirikuõpetaja Köbenis, sünd. 1585 Raudtenis, surn. 1647 Lissas Posenis.

Oh wõtke katsuda ja südant läbi waata, *Joachim Justus Breithaupt*, usuteaduse professor Kielis, Erfurtis ja Halles, sünd. 1658 Northeenis Hannoveris; surn. 1732 Bergeni kloostri abt.

Oh wõtke Jumalat suust, südamest nüüd kiita, *Martin Rinkart*, ülempreester, sünd. 1586 Eilenburgis Sachsenis, surn. 1649 sealsamas.

Päew lõpeb nüüd, jää, armas Jeesus, mulle, *Joachim Neander*, ülikoolijuhataja Düsseldorfis, sünd. 1650 Bremenis, surn. 1680 kui jutlustaja S:t Martinis oma kodulinna sealsamas.

See, kes ristasambas ripub, Jeesus, on mu armastus. *Ahasverus Fritsch*, konsistoriumi esimees Rudolstadtis, sünd. 1629 Mühelnis Sachsenis, surn. 1701 Rudolstadtis.

Siion kaebab suures hädas, nuttes oma Jumalal', *Johann Heermann*, kirikuõpetaja Köbenis, sünd. 1585 Raudtenis Schlesienis, surn. 1647 Lissas Posenis.

Sind täname, oh Jeesus Krist, et sina surid meie eest, *Christoph Fischer*, (Vischer), kojajutlustaja ja kindralsuperintendent Celles, sünd. Joachimthalis, Böhmenis, surn. 1600 Celles.

- Su kallis weri, Jeesuke, on ülem wara hingele, *Johann Olearius*, ülemkojajutlustaja Weissenfelsis, sünd. 1611 Halles, surn. 1684 Weissenfelsis.
- Su nimel ristitud ma olen, oh Isa, Poeg ja Püha Waim! *Johann Jakob Rambach*, professor ja superintendent Giessenis, sünd. 1693 Halles, surn. 1735 sealsamas.
- Su peale üksnes, Jeesuke, siin maa peal mina loodan. *Johann Schneising*, kirikuõpetaja, sünd. Frankfurt am Mainis, surn. 1567.
- Su poole, Issand, südamest ma tõstan oma heale, *Martin Luther*, uuendaja, usuteaduse professor, sünd. 1483 Eislebenis, surn. 1546 sealsamas.
- Su sõime juures seisan ma, oh Jeesus, minu elu! *Paul Gerhardt*, ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfenhainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lübbenis.
- Sull', sull', Jehoowa, tahan laulda, ei ole ükski sinu sarnane. *Bartholomäus Crassellius*, kirikuõpetaja Düsseldorfis, sünd. 1667 Wernsdorfis, surn. 1724 Düsseldorfis.
- Surma laps on inimene, liha on kui lillekõ; *Johann Georg Albinus*, kirikuõpetaja Naumburgis, sünd. 1624 Unternessas, surn. 1679 Naumburgis.
- Taewa poole läheme, kõrbest Kanaanimaale, *Benjamin Schmolck*, inspektor Schweidnitzis, sünd. 1672 Brauchitschdorfis Liegnitzi lähedal, surn. 1737 Schweidnitzis.
- Usume ainu Jumala, maa ja taewa Looja, sisse, *Martin Luther*, uuendaja, usuteaduse professor, sünd. 1483 Eislebenis, surn. 1546 sealsamas.

Walmista, mu waim, end küll, walwa, palwes ole,
Johann Burchard Freystein, koja- ja kohtunõuunik
 Dresdenis, sünd. 1671 Weissenfelsis, surn.
 1718 Dresdenis.

Wõitle hästi, kui sind armsast Jumal tõmbab omale,
 et su waim, *Johann Joseph Winckler*, konsisto-
 riumi-nõuunik ja peakirikuõpetaja Magdeburgis,
 sünd. 1670 Luckas, surn. 1722 Magdeburgis.

Wõta nüüd Issandat, wägewat kuningat kiita,
Joachim Neander, ülikoolijuhataja Düsseldorfis,
 sünd. 1650 Bremenis, surn. kui jutlustaja 1680
 S:t Martinis oma kodulinna.

Üht on tarwis, armas Jumal, seda tundma õpeta!
Johann Heinrich Schröder, kirikuõpetaja Mese-
 bergis Magdeburgi lähedal, sünd. 1667 Springes
 Hannoveri lähedal, surn. 1699 Magdeburgis.

Üks roosike on tõusnud küll õrna juure seest; 1600
 aasta ümber.

Üks tallekene lepitab maailma eksitused, *Paul Ger-
 hardt* ülempreester Lübbenis, sünd. 1607 Gräfen-
 hainichenis Wittenbergi lähedal, surn. 1676 Lüb-
 benis.

„Ärgake!” nii wahid hüüdwad ja linna kõrgest tor-
 nist laulwad: *Philipp Nikolai*, peakirikuõpetaja,
 Hamburgis, sünd. 1556 Mengerlinghausenis, surn.
 1608 Hamburgis.

Ärka üles, minu süda, ja mu meeled, ärgake! *Johann
 Rist*, kirikuõpetaja Wedelis Holsteinis, sünd.
 1607 Ottensenis Hamburgi lähedal, surn. 1667
 Wedelis.

Õnnista ja hoia, waimuga meid wõia, *Emil Sokolowski*, sünd. 1819, surn. 1869.

Õo läinud mööda nüüd, päew paistab meile jälle, *Joachim Lange*, usuteaduse professor Halles, sünd. 1670 Gardelegenis Altmarkis, surn. 1744 Halles.

Parem on Jehoowa juure kippuda,
kui inimese peale loota.   Laul 118:8.

Waata, Mina, Jehoowa, olen kõige liha Jumal;
kas mingisugune asi peaks nii imelik olema,
mis Mina ei jõuaks teha?   Jer. 32:27.

Issand on minu abimees,
ja mina ei taha mitte karta;
mis wõib mulle inimene teha?   Ebr. 13:6.

VIII. Lauludes ettetulewate püha kirja kohtade nimekiri.

Peatükk.	Wärs.	Nummer.	Peatükk.	Wärs.	Nummer.
<i>Moosese Esimene Raamat.</i>			<i>Moosese Wiies Raamat.</i>		
18	3	49	20	1—15	101
19	15—22	81	29	8	61
24	31	11	32	3	3
28	16—21	103	32	4	85
32	27	32	<i>Joosua Raamat.</i>		
32	27	57	24	16	84
<i>Moosese Kolmas Raamat.</i>			<i>Kohtumõistjate Raamat.</i>		
26	6	101	17	6	99
<i>Moosese Neljas Raamat.</i>			<i>Samueli Esimene Raamat.</i>		
6	24—26	130	20	3	114

Peatükk. Wärs. Nummer.			Peatükk. Wärs. Nummer.		
<i>Samueli Teine Raamat.</i>			42	2	67
15	26	83	43	6	95
<i>Esimene Aja Raamat.</i>			43	3	45
<i>Teine Aja Raamat.</i>			46	—	48
16	28	3	45	—	80
<i>Jiobi Raamat.</i>			51	3	69
<i>Laulu Raamat.</i>			53	7	15
20	6—12	97	55	23	86
<i>Samueli Teine Raamat.</i>			57	8—9	4
<i>Esimene Aja Raamat.</i>			57	8—11	107
<i>Teine Aja Raamat.</i>			62	9	69
19	25—27	40	62	8	86
<i>Jiobi Raamat.</i>			63	7	109
<i>Laulu Raamat.</i>			63	8	111
6	—	71	67	2—3	53
13	6	126	68	5	15
16	11	105	73	24	83
18	2—3	35	73	23	84
18	29, 30	112	74	16	103
22	27	64	79	8	98
24	7—10	9	88	3—4	114
27	7	112	89	2	104
27	1	96	89	49	114
31	17	127	90	10	123
34	2—10	3	91	4	108
34	8	100	91	11	100
34	9	2	91	—	112
34	9	66	102	14	52
36	10	55	103	1—5	4
37	5	82	103	—	125
38	5	68	104	—	102
39	5—6	116	105	1	126
39	13	123	108	13	97
42	6, 12	95	118	15	30

Peatükk.	Wärs.	Nummer.	Peatükk.	Wärs.	Nummer.
119	116	47	11	1	13
119	38, 43	51	11	2	43
119	105	55	12	—	104
119	156	79	26	4	94
119	19	123	38	17	34
121	8	16	38	15—16	72
121	7	110	38	1	116
121	—	111	40	6—8	122
130	—	70	43	11	73
134	3	98	49	14—16	52
136	1	126	49	15—16	95
139	23—24	36	50	6	24
145	19	57	53	7	19
145	—	126	53	5	21
145	—	128	53	6	22
150	6	128	53	5	24
			53	7	25
			53	4	29
			54	8	76
			61	10	39
			61	10	77
<i>Õpetuse Sõnad.</i>					
2	7	16			
8	15	100			
12	20	101			
20	28	100			
<i>Salomoni Koguja raamat.</i>					
3	1	126	23	5	13
3	8	101	29	13	6
5	14	96	32	18—19	83
<i>Ülem Laul.</i>					
3	4	32	3	24—33	85
			3	57	110
<i>Jesaia.</i>					
7	14	15	33	11	72

Peatükk. Wärs. Nummer.			Peatükk. Wärs. Nummer.		
	<i>Osea.</i>		6	10	117
2	18	101	9	37—38	54
2	21—22	120	9	12	60
	<i>Amose.</i>		11	28—30	17
5	4	6	11	28	60
	<i>Mika.</i>		16	24—25	87
2	13	88	21	1—9	10
7	18—20	2	22	21	99
	<i>Nahum.</i>		25	6—7	65
1	7	92	25	1—13	121
	<i>Habakuk.</i>		26	41	90
2	20	56	28	19	46
	<i>Sakaria.</i>			<i>Markuse ew.</i>	
9	9	10	13	33	90
13	1	104		<i>Luuka ew.</i>	
	<i>Malakia.</i>		1	78—79	105
3	20	34	2	14	1
	<i>Tarkuse raamat.</i>		2	10—11	14
6	4	99	10	23—24	15
	<i>Sirak.</i>		10	38—42	36
10	24	99	10	20	58
50	24—26, 29, 30	129	12	49	54
	<i>Matteuse ew.</i>		12	42	98
2	11	12	13	24	81
5	6	65	15	1—7	75
6	9—13	59	18	13	71
			23	46	115
			24	29	49
			24	29	110
				<i>Johannese ew.</i>	
			1	29	19

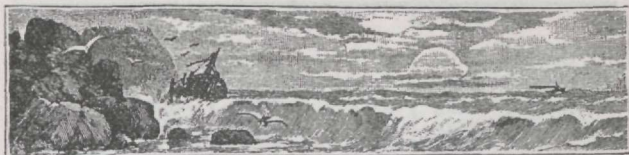
Peatükk. Wärs. Nummer.			Peatükk. Wärs. Nummer.		
5	2	23		<i>Tiitusele.</i>	
5	14	31	2	14	8
5	20	129	3	5	61
			3	1	98
	<i>Wilippi r.</i>			<i>1 Peetruse r.</i>	
1	21	113		13	69
1	21	116	1	21—24	26
2	12	81	2	21—24	29
3	20	58	2	13	98
3	20	89	2	11, 17	99
4	5	56	2	22	33
	<i>Kolossuse r.</i>		3	21	61
1	19—20	8	3	7	38
1	14	27	5	7	98
2	15	30			
3	1	31		<i>1 Joannese r.</i>	
	<i>1 Tessalonika r.</i>		1	7	20
5	23	106	4	9	7
	<i>1 Timoteusele.</i>		4	14	12
1	15—17	76	4	16, 19	41
1	13	79			
2	4—6	7		<i>Ebrea r.</i>	
2	19	79	6	17—20	76
2	1—2	98	10	14	28
2	1—2	99	12	14	88
2	1—2	100	13	14	89
	<i>2 Timoteusele.</i>		13	14	123
1	7	44		<i>Jakobuse r.</i>	
1	12	94	1	17	91
1	10	114	1	12	93

Peatükk. Wärs. Nummer.		Peatükk. Wärs. Nummer			
<i>Joannese ilmutamise r.</i>		7	13—17	122	
2	4, 10, 14, 28	50	14	13	120
3	1, 8, 11, 16	50	21	10—27	124
3	19	93	22	16—17	80

Ole ustaw surmani,
 siis tahan ma sulle elu krooni anda.
 Joann. ilm. 2:10.

Mina olen head wõitlemist wõide'nud,
 ma olen oma elukorra lõpetanud,
 ma olen usku kinni pidanud.

Mis muud weel,
 õiguse kroon on mulle tallele pandud.
 2 Tim. 4:7, 8.

IX. Wastawate laulude numbrite nimekiri Uues Lauluraamatus.

Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.	Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.	Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.
1	1	10	130	19	57
2	55	17	56	22	34
9	45	18	35	23	59

Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.	Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.	Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.
25	49	102	110	196	24
26	91	114	10	197	29
27	5	115	11	199	28
30	3	120	9	207	31
31	126	128	15	209	30
38	2	132	14	222	33
39	125	148	12	226	41
41	128	150	13	230	8
44	129	151	16	232	32
48	4	167	23	*) 234	66
54	103	169	22	239	39
63	104	170	21	254	37
65	107	171	26	256	80
69	106	181	25	257	60
87	112	184	18	269	36
94	111	185	27	272	44
96	109	187	20	273	127
97	108	191	19	276	43

*) Lauluraamat.

Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.	Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.	Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.
277	42	395	71	484	84
291	46	397	73	492	86
302	51	403	69	493	117
326	61	404	70	495	17
331	67	410	74	496	97
332	65	411	78	497	93
334	62	412	77	504	96
339	64	*) 415	38	507	85
341	63	416	94	508	82
344	50	423	79	513	95
352	47	426	6	517	83
353	48	428	76	*) 518	105
365	52	429	7	520	92
371	54	431	101	548	98
375	53	449	88	549	99
381	75	458	87	551	100
389	72	480	90	561	102
392	68	482	81	572	40

*) Lauluraamat.

Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.	Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.	Uus Laulu- raamat kirikus, koolis ja kodus pruukida.	Ewange- liumi Laulu- raamat.
574	114	589	118	606	119
578	115	590	113	615	121
579	116	601	122	616	124
582	123	602	89	628	120
587	58				

Too Jumalale tunnistust ohwriks,
ja tasu ära Kõigekõrgemale oma tõutused.

Laul. 50:14.

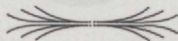
Seepärast manitsen mina kõige esite,
et peab tehtama palumisi,
palwid, palumisi teiste eest,
ja tänamisi kõikide inimiste eest,
Kuningate ja kõikide eest,
kellel kõige ülem meelevald on,
et meie rahulist ja vaikist elu wõiksime elada
kõige Jumalakartuse ja auusa elu sees.

1. Tim. 2:1, 2.

Palwed kõigi päewade jäoks.

Issand, minu Jumal, ma tänan Sind kõigi Sinu heategude eest, mis Sa mulle ülesnäitanud oled: et Sa mind oled üheks mõistlikuks inimeseks loonud ja oma armsa Poja, minu Issanda ja Õnnistegija Jeesuse Kristuse, ilmasüüta were läbi lunastanud oled; ma palun sind, armas Isa, anna mulle oma armu, Sinä püha sõna õppida, kristlikult elada ja õndsalt surra Jeesuse Kristuse, Sinu armsa Poja, Meie Issanda, läbi. Aamen.

Armas Jumal, tee mind wagaks, et ma Su juurde taewa tuleks. Aamen.

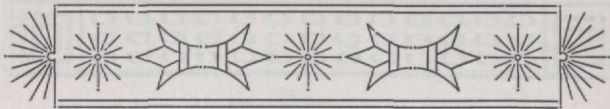
Sulle saab küll Minu armust;
sest Mu vägi saab nõdruse sees tõe võimuse.
2 Kor. 12:9.

Õige inimese vägew palwe maksab palju.
Jak. 5:16.

Meie Isa, kes Sa oled taevas, pühitsetud saagu Sinu nimi. Sinu riik tulgu. Sinu tahtmine sündigu kui taevas nõnda ka maa peal. Meie igapäevast leiba anna meile tänapäew. Ja anna meile andeks meie wõlad, kui meie andeks anname oma wõlglastele. Ja ära saada meid mitte kiisatuse sisse, waid peasta meid kurjast ära, sest Sinu päralt on riik ja vägi ja au igaweste. Aamen.

Issand õnnistagu sind ja hoidku sind! Issand lasku oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline! Issand tõstku oma pale sinu peale ja andku sulle rahu! Aamen.

Ma olin noor ja sain wanaks;
aga ma pole mitte näinud,
et õige on maha jäetud,
ja et tema sugu on leiba otsinud.   Laul. 37:25.

Kui näüd sinu waenlasel nälg on, siis sööda teda,
kui temal janu on, siis jooda teda;
sest, kui sa seda teed,
siis kogud sina tulisid süsi tema pea peale.
Room. 12:20.

Laua palwed.

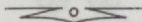
Tule, Issand Jeesus, ole meie külaline
ja õnnista, mis Sa meile kinkinud oled!

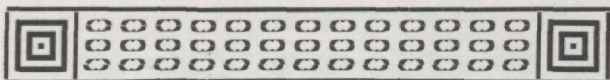
Õnnista, Isa, seda rooga, meile kinnituseks,
sulle kiituseks. Aamen.

Tule, Jesus, wööraks meile,
Õnnista, mis kinkind meile.

Söögi, joogi eest, olgu andjal tänu
kõigi hea ande eest, mis meie maitsnud oleme.

Issand, tänu olgu Sulle söögi, joogi eest.
Kõigi hea eest, mis mulle, andnud Oma heldusest.

Aga jumalakartus on suur kasu,
kui meie omaga rahul oleme.

1 Tim. 6:6.

Aga tema on meie üleastumiste pärast haawatud,
ja meie ülekohtu pärast ära rõhutatud;
karistus oli tema peal, et meil pidi rahu olema,
ja tema muhkude läbi on meile terwis tulnud.

Jes. 53:5.

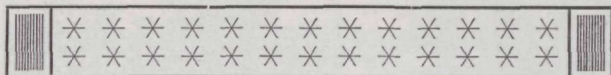
*Meie usume Jumala Isa, Kõigewägewama, taewa
ja maa Looja sisse, —*

*Ja Jeesuse Kristuse, Jumala ainusiindinud
Poja, oma Issanda sisse, kes on saadud Pühast
Waimust, ilmale toodud neitsist Maarjast, kannanud
Pontsiuse Pilatuse all, risti löödud, surnud
ja maha maetud, alla läinud põrguhauda, kolmandal
päewal jälle üles tõusnud surnuist, üles läinud
taewa, istub Jumala, oma kõigewägewama Isa pa-
remal küel, sealt tema tuleb kohut mõistma elawate
ja surnute peale. —*

*Meie usume Püha Waimu sisse, üht püha risti-
kogudust, pühade osasaamist, pattude andeksand-
mist, liha ülestõusmist ja igawest elu. Aamen.*

Kuhu pean ma minema sinu Waimu eest?
ja kuhu pean ma põgenema su palge eest? Laul. 139:7.

Sest inimese Poeg on tulnud otsima ja õndsaks tegema,
mis ära kadunud on. Luuk. 19:10.

Kõigewägewam Jumal, halastaja Isa! Mina waene patune inimene tunnistan Sinule oma patud üles, mis mina mõtte, sõna ja teuga olen teinud ja mis läbi mina Sinu wiha ja Sinu nuhtluse ajalikult ja igaweste küll väga olen ära teeninud. Aga minul on nende pärast väga kahju ja mina kahetsen neid südamest ja palun Sind Sinu põhjatuma halastuse ja Sinu armsa Poja Jeesuse Kristuse, oma Õnnistegija, kibeda kannatamise ja surma pärast: Ole Sa mulle waesele patusele inimesele armuline ja halasta mu peale, anna mulle andeks kõik minu patud ja anna mulle armust oma Püha Waimu wäge, et ma oma elu wõiksin parandada! Aamen.

See on hea, et Jehowat tänatakse,
ja Sinu nime lauldakse kiites,
Sa Kõigekõrgem!
Et Su heldust hommiku,
ja Su tõsidust öö aegus
kuulutatakse.

Laul 92: 2, 3.

I. Jumala auu.

Uus Lauluraam. 1. Luuk. 2: 14. Allein Gott in der Höh' sei Ehr'.
Suom. Virsik. 102. Sv. Psb. 70.

Au, kiitus olgu igawest Kolmainu Jumalale,
Et tema suurest heldusest Meid awitanud jälle.
Meist hea meel on Jumalal, Suur rahupõlw on
taewa all, Kõik waen on otsa saanud.

2. Sind, Isa, meie kiidame, Ja palume sult abi,
Kes pead üles targaste Kõik oma sõna läbi: Su wägi,
see on otsata, Mis tahad, peab sündima, Sa oled kau-
nis Issand.

3. Oh Jeesus Õnnistegija, Kes Isast tulid tae-
wast, Meid tahtsid sina lepita Ja peasta ära wae-
wast. Ma palun kõigest südamest Sind, kallist waga
tallekest, Oh anna meile armu!

4. Oh Püha Waim, sa abimees, Sa rõõmustaja taewast, Meid hoiab kurja waimu eest! Et Jeesus peastis waewast Meid oma kalli surmaga, Seepärast seisab lõpmata See peal ka meie lootus.

2.

Uus Lauluraam. 38. Laul 34: 9. Mika 7: 18—20. Eewes. 5: 19, 20.
Ich singe dir mit Herz und Mund. Suom. Virsik. 282.
Sv. Psb. 228.

Ma laulan suust ja südamest Sull', Issand, minu rõõm, Ja lauldes räägin kõigest heast, Mis sust mull' teada on.

2. Sa oled elu hallikas, Mis igaweste keeb, Sa õnnistuse karikas, Mis hinge terweks teeb.

3. Mis siin maailmas oleme Ja mis meil' osaks saand: Sa, Isa, oled üksine Meid seega õnnistand.

4. Sa katteks taewa lautad Mu üle armuga, Ja iga aasta õnnistad Mu wälja wiljaga.

5. Mind külmal talwel soojendad, Ja hoiad kahju eest, Mind suisel ajal rõõmustad, Kõik toidu saan su käest.

6. Kes annab elu, sigidust? Kes hoiab armu käel Meil' kalli rahu õnnistust Ka meie isamaal?

7. Oh Issand Jumal, see on tõest Su helde armu töö! Sa ajad meie ukse eest Kõik häda eemale.

8. Ma elan aastast aastani, Sa ikka mulle jääd, Mind hoiad elu otsani, Kõik minu muret näed.

9. Sa nuhtled küll meid patusid, Ei siiski wi-haga, Ja pärast heidad meie süüd Weel mere põh-ja sa.

10. Sa kuuled meie õhkamist, Teed, mis sult palume, Sa lõpetad kõik kaebamist, Ning wiid meid rõõmule.

11. Sa loed silmapisaraid, Ja kuuled nutu healt, Ja pühid ära sedamaid Kõik wee mu palge pealt.

12. Mu juure tuled waewasse, Mind täitma rõõmuga, Ja saadad wiimselt taewasse Sind kiitma lõpmata.

13. Siis hüppa, süda, rõõmusta! Sind Jumal armastab, Kõik oma waewa unusta, Sind tema lu-nastab.

14. Su wara ja su pärandus, Su kilp, su walgus ka On Jumal, sinu õnnistus, Su helde aitaja!

15. Mis muretsed sa eneses Nüüd ööd ja päewad weel? Kõik mure, mis su südames, See heida Isa peal'.

16. Küll toitis, kattis hoolega Sind lapsest saadik ta, Ja kurja eest sind armuga Weel hoidis lõp-mata.

17. Ei eksi tema walitsus Maailmas iialgi, Kõik tema töö on õnnistus Ja jääb seks otsani.

18. Sest kiida nüüd ta walitsust, Ja ära nurise, Siis maitsed maa peal õnnistust Ja taewas rohkeste.

3.

Uus Lauluraam. 30. 5 Moos. 32: 3. 1 Aja R. 16: 28. Laul 34: 2—10.
Sei Lob und Ehr' dem höchsten Gut. Suom. Virsik. 250. 278.
Sv. Psb. 194. 224.

Au Jumalale, kiitus ka, Kes head meile annab!
Au temale, kes armuga Hoolet meie eest weel kannab,
Kes meie hinge jahutab, Kõik waewa, walu waigistab,
Auu Jumalale andkem!

2. Kõik ingliwäed kiidawad Sind, Issand, kõr-
ges taewas, Ja kes su warjus elawad, Ei kurda mu-
res, waewas, Waid tõstwad igas keeles healt Ja laul-
wad maa ja mere pealt: Auu Jumalale andkem!

3. Mis Jumal loonud wäega, Küll seda ta ka
hoiab, Ja oma suure nõuuga Kõik targaste ka seab.
Ta Suure kuningriigi sees On kõik ta hoidja silma
ees. Auu Jumalale andkem!

4. Ma hüüdsin suure häda sees: Oh Issand, aita heldest! Siis peastis mind mu abimees Ja rõõmustas mind järgest. Oh tänu, tänu lõpmata! Oh tänage kõik minuga: Auu Jumalale andkem!

5. Ei jätnud Jumal ilmas weel Siin oma rahvast maha, Sest truu ja helde tema meel, Ei muud kui peasta taha. Sest ema kombel kaitseb ta Kõik oma lapsi hoolega. Auu Jumalale andkem!

6. Kui meid maailm ei awita, Waid jalge alla tallab, Siis Jumal isasilmaga Weel waeste peale waatab: Kui kõik maailm meid kurwastab, Meid Jumal siiski rõõmustab. Auu Jumalale andkem!

7. Kõik eluaja tahan ma Sind, Jumal, auustada, Ja kõigis paigus rõõmuga Su kiitust kuulutada. Mu meel ja süda ärgaku, Mu ihu, hing sind teenigu! Auu Jumalale andkem!

8. Kes Jeesu nime kannate, Auu Jumalale andke! Kes tema wäge tunnete, Auu Jumalale andke! Muud jumalad kõik tühjad on: Suur Jumal üksi Issand on. Auu Jumalale andkem!

9. Ta palge ette astugem Nüüd hõisates ja lauldes, Kõik tõutused tasugem Ja hüüdkem rõõmsast kiites: Ta on kõik seadnud targaste Ja kõik, kõik teinud heaste: Auu Jumalale andkem!

4.

Uus Lauluraam. 48. Laul 57: 8, 9; 103: 1—5. Lobe den Herren, den mächtigen König. Suom. Virsik. 366. Sv. Psb. 310.

Wôta nüüd Issandat, wägewat kuningat kiita,
Oh minu hingede, ära sa aega nüüd wiida! Rôômusta
meel, Hôisates laula, mu keel! Kandlel ja pasunad
hüüdku!

2. Kiida nüüd Issandat, kes on kõik targaste
seadnud, Kes kotka tiibadel wägewast ikka sind kan-
nud, Hoiab sind ka, Nõnda kui himustad sa. Eks ole
seda sa tunnud?

3. Kiida nüüd Issandat, kes sind on kauniste
loonus, Kes sulle terwist on annud, ja rahu sull' too-
nud; Häda sees ka On oma tiiwaga ta Hoolsast ja
heldest sind katnud.

4. Kiida nüüd Issandat, kes sulle sigidust an-
nud, Kes sulle taewas ka õndsuse walmis on pannud,
Mõttele see peal', Et Kõigewägewam teal Ikka kui Isa
sind kannud.

5. Kiida nüüd Issandat, kiida, hing, Jumala
nime, Mis iial liigub, see kiitku, sest tema teeb imet!
Su walgus ta: Oh seda mäleta sa! Sest ütle kiites
nüüd: Aamen!

5.

Uus Lauluraam. 27. Eewes. 5: 19. Dir, dir, Jehovah, will ich singen.
Suom. Virsik. 163.

Sull', sull', Jehoowa, tahan laulda, Ei ole ükski sinu sarnane, Mu laulu wôta, Issand, kuulda Ja anna Waimu wäge minule, Et seda teen siin Jeesu nime sees, Siis maksab see ta läbi sinu ees.

2. Mind Poja juure, Isa, saada, Et Poeg mind jälle saadaks sinule, Su Waim mind wôtku walgustada, Ta andku ôiget môistust minule, Siis ma su rahu tunnen eneses, Ja mängin sulle lauldes südames.

3. Su heldusest mind aita laulda, Et ôieti sind lauldes kuulutan, Siis minu laul on ilus kuulda, Kui waimus sind ja tões kummardan; Siis Waim mu waimu sooga ühendab, Et minu laul sind tõest auustab.

4. Waim kostab mu eest ühtepuhku, Ta ôhkab rääkimata sõnaga, Mu palwel' annab ôiget ôhku Ja tunnistab, et su laps olen ma Ning Kristusega sinu pärija, Et: Abba Isa! ma wôin ütelda.

5. Kui minu hing nii abi püüab Su armsa Poja nimel usuga, Ja sinu Waim mu sees ka hüüab, Siis peab su süda hellaks minema, Et armust põleb otse sinu sees, Kui ma sind palun usus sinu ees.

6. See palwe, mis su Waim mull' saadab, Küll sinust mitte kuulmata ei jää, See peal' su isasüda waatab, Sa kuuled, täidad seda tõeste; Ma olen sinu laps ja pärija, Saan sinult armu armu peale ka.

7. Oh õnnis olen ma, et tunnen, Mis sinu Waim mu waimul' tunnistab, Ma tean ja üpris imeks panen, Et hing su käest kõik annid rohkest saab. Sa annad mulle palju enam weel, Kui mina mõistan, palun, püüan teal.

8. Oh õnnis, kes ma Jeesu nimel Sind palun, sest ta palub minu eest, Ja istub seks su auujärjel, Sest kõik on jah ja aamen tema sees. See eest ma laulan sulle auustust, Et kingid mulle nii suurt õnnistust.

II. Patt ja lunastus.

6.

Uus Lauluraam. 426. Jer. 29: 13. Amose 5: 4. Ap. teg. 4: 12.
Such', wer da will, ein ander Ziel. Suom. Virsik. 74. 82.
Sv. Psb. 44. 219.

Muud teed, kui tahad, otsi sa, Kust elu loodad leida; Mu süda tahab rõõmuga Kristuse poole hoida; Ta suu ja sõna tõsine, Ta käsi jõuab tõeste Kõik wihamehed wõita.

2. Muid abimehi häda sees, Kes tahab, nõudku omal', Ei abi pole nende käes, Mu abimees on Jumal! Küll peastab ta ja awitab, Kes õigeks teeb ja lunastab, Kes meie eest on surnud.

3. Oh seda hoolsast otsige, Kõik waesed armu nõudjad, Ta juure rutust tõtake, Muud pole armu andjat! Jah igal ajal otsige! Küll temast rahu leiate, Kui teda igatsete.

4. Mu hinge kroon ja rõõmu päew, Seks pead, Jeesus, jääma! Ei pea sinust lust ei waew Mind iial lahutama. Mu au ja ehe oled sa, Mind sõnast sööda, kinnita, Siis jään su sisse uskma.

5. Oh ära pööra palet sa Ka ristiski must ära, Waid armust südant kinnita, Kui waewab ilma kära! Ja waewa järel kosuta, Ja nutu järel rõõmusta: Siis igawest sind kiidan.

7.

Uus Laulurram. 429. 1 Tim. 2: 4—6. 1 Joann. 4: 9. Nun freu't euch, lieben Christen g'mein. Suom. Virsik. 249. Sv. Psb. 193.

Nüüd, ristirahwas, laulage Ja olge väga rõõmsad, Ja rõõmuga kõik tänage, Ja kiitma olge waprast, Mis Jumal meile teinud head Ja tema suure armu tööd, Mis tema kallist saatnud.

2. Ma olin kuradite käes, Ja läksin surmas hukka, Patt ööd ja päewad minu sees Mull' tegi rasket waewa, Mu häda kaswis otsata, Mu elu oli kõlbmata, Sest patt mind oli rikkund.

3. Ei olnud minu tegudest Üht ainust mitte waga, Mu meel ei hoolind õigusest, Ma nõudsin kurja taga; See häda pärast tahtsin ma Ju kaksipidi mõtelda: Mind kisti põrguhauda!

4. Siis waatas Jumal haledast Mu ütlemata häda, Ja ise lubas wägewast Mu waewa lõpetada. Ei jäänud paljaks mõtteks see: Ta andis ära heldeste, Mis temal kõige kallim.

5. Ta ütles Pojal': „Nüüd on aeg, Ma pean armu heitma: Oh mine, minu armas Poeg, Nüüd waestel' abi näitma! Neid patu hädast awita, Ja surma wõimus sureta, Ja saada neile elu.”

6. Poeg tuli Isa rüpe seest Mu juure maha tae wast, Sai mulle wennaks igawest, Mind aitas kõigest waewast; Ehk oli sala tema au, Ei olnud siiski tühi nõu: Ta tuli põrgut wõitma.

7. „Mu poole hoia kindlaste”, See oli Poja sõna, „Ma wõitlen su eest kangeste, Ja wõit peab mulle jääma. Ma olen sinu, sina ka Mu oma pead olema Ei lahuta meid kurat.

8. Mu werd nad saawad walama Ja minult elu wõtma, Su heaks surma lähen ma, See peale pead lootma. Mu elu neelab surma nüüd, Ma süüta kannan sinu süüd, See läbi saad sa õndsaks.

9. Mu Isa juure taewasse On mul siit ilmast minna, Su eest seal palun alati, Ja saadan Waimu tänna, Kes sind su hädas rõõmustab, Mind täiest tundma õpetab, Ja tõe sisse saadab.

10. Nüüd kuuluta sa julgeste, Mis õpetanud mina, Eesmärgiks olgu sinule, Mis minust näinud sina. Oh põlga wõerast õpetust, See keelab sulle õn-
nistust: Nii ütlen sulle wiimseks!"

8.

Uns Lauluraam. 230. Joann. 10: 10. Kol. 1: 19, 20. Tiit. 2: 14. Wer ist wohl wie du, Jesu? Hengell. Laul. ja Virs. 34.
Andl. Sång. o. Ps 34.

Helde Jeesuke, Sinu sarnastki Kusagilt ei ole leida! Pimeduses wõid sa hoida, Saadad walguse, Helde Jeesuke!

2. Surma häda seest Oled sina tõest Oma surmaga mind peastnud Ja mind patust puhtaks pesnud. Ei ma iialgi Nüüd jää hädasse.

3. Juba igawest Oled Isa käest Meile Lunastajaks antud Ja meil' ärapestjaks pandud; Heldest südamest Juba igawest.

4. Kange sõjamees! Põrgu haa seest Oled sa mind lunastanud, Surma, patu kautanud, Oma were wäes, Kange sõjamees!

5. Taewa kuningas! Aitad wägewast; Sind kõik rahwas auustagu, End su ette alandagu. Ole kuningaks Ja mull' saatijaks.

6. Sind ma kummardan Ja su päralt jään; Kui su Püha Waim mind aitab Ja su armuga mind täidab, Siis sind armastan Ja sind kummardan.

7. Wõta omaks mind, Siis ma pean sind Armsamaks kui ilma wara, Armust kihlan end sull' ära; Kui ma usun sind, Wõtad omaks mind.

8. Sinu alandus Ja su tasandus Iluks minu hingel' saagu, Tingedus ka taganegu. Kallis sinule, Kes su sarnane.

9. Kindlaks tee mu meel, Et ma ilma peal Sinust kuhugi ei lähe, Siis ma saan su armu näha; Siis on minu peal' Sinul helde meel.

10. Oh mind ärata Patu unest ka. Ei siis kurat saa mind petta, Ega oma wõrku wõtta, Kui sa awitad Ja mind äratad.

11. Oma Waimuga Walitse mind ka, Et ma wawan, palun, paastun, Usus sinu ette astun, Et mind täidad sa Oma Waimuga.

12. Kallis hoidija! Oh mind rõõmusta, Kui mind rist ja mure katab; Nagu mere laene matab; Ole minuga, Armas hoidija!

13. Kõige ülem hea, Ikka mulle jää, Siis ma püha elu algan, Kurjad himud ära salgan, Kui on minu käe Kõige suurem hea.

14. Kui ma waluga Pean surema, Siis mu ihu mullas hoia, Hingel' taewas auu anna, Et wõin elada, Ehk küll suren ma.

III. Kristuse tulek.

9.

Uus Lauluraam. 120. Laul 24: 7—10. Mach' hoch die Thür, die Thor' mach't weit! Suom. Virsik. 2. Sv. Psb. 2.

Nüüd tehke kõrgeks wärawad Ja ukсед laiaks sedamaid, Sest auustuse kuningas Ja peastja on nüüd tulemas, Kes õnnistust toob eluga, Sest laulgem suure rõõmuga: Au olgu Loojale, Mu armuandjale!

2. Ta on üks õige abimees, Suur tasandus on tema sees, Ta kroon on selge pühadus, Ta walitsus on halastus, Ta kõik mu häda lõpetab, Ja minu südant rõõmustab. Au olgu Pojale, Mu helde peastjale!

3. Oh õnnis maa, kus elamas Seesama auukuningas; Ka õndsad on kõik südamed, Mis on ta eluasemed. Ta on see õige rõõmupäew Ja ainus õnnistuse kaew. Au olgu Waimule, Mu rõõmutoojale.

4. Oh tehke kõrgeks wärawad, Ja andke tempeliks südamed, Neid ehitage rõõmuga Hea usu halja okstega, Siis kuningas toob teilegi Kõik õnne, elu ühtlasi. Au olgu Isale, Mu armuandjale!

5. Oh tule, Õnnistegija, Mu süda on sull' lahti ka, Oh tule meile armuga, Ja oma heldust ilmuta! Su Püha Waim nüüd heldeste Meid saatku õndsataewasse. Auu sinu nimele Nüüd, Issand, anname.

10.

Uns Lauluraam. 114. Sakar. 9: 9. Matt. 21: 1—9. Wie soll ich dich empfangen. Suom. Virsik. 62. 145. Sv. Psb. 122. 348.

Kuis pean wastu wõtma Sind, armas Jeesuke? Kuis sulle wastu tõtma, Mu hinge iluke? Oh Jeesus, Jeesus süüta Mu südant põlema, Ja ise mulle näita, Mis sind wõib rõõmusta.

2. Su kogudus sind kiidab Ja tänab rõõmsaste, Mu süda lauldes heidab Su ette palwele. Ma tahan

auustada Sind armas Jeesuke, Su auu kuulutada
Ka kõige rahwale!

3. Kõik oled sina teinud Mu õnneks heldeste,
Kui oli hukka läinud Hing, ihu ühtlasi, Kui olin riigist
lahti, Kus rõõm on järgeste, Siis sinu läbi tehti
Mind rõõmsaks, Jeesuke!

4. Kui surma, põrgu paelust Ma olin seutud,
Siis peatsid lahti armust Mind, kes ma teatud. Sa
annad taewa wara Ja auu minule, Kõik rikkus lõpeb
ära, Ei iial lõpe see.

5. Ei ükski taewast jätma Sind wõinud sundida,
Su armastus sind sundis Meil' taewast tulema. Oh
arm, et appi tulid Maailma rahwale, Kes patu hädas
olid, Neid peastma heldeste.

6. Oh teie murelised, Kes risti kannate, Ja teie
hädalised, Kes walus ägate, Nüüd ärge kartke: Waa-
ta! Ta seisab ukse ees, Kes teid wõib rõõmustada
Kui õige abimees.

7. Ei ole tarwis teda Wäe waral tõmmata: Ta
tunneb teie häda Ja tahab aidata. Ta tuleb, tuleb
ise Ja on täis halastust, Ta iialgi ei wäsi Teil' an-
des õnnistust.

8. Ei ole enam karta Teil oma patu süid: Küll Jeesus tahab matta Nad mere põhja nüüd. Ta toob ju patustele Suurt armu, õnnistust, Ja kingib neile jälle Täit lapsepärandust.

9. Ei wõi teid hirmutada Ei ükski waenlane: Neid Jeesus kautada Wõib äkist koguni. Ta tuleb, tuleb meile, Kui wägew kuningas, Kes oma alamaile Auuriigi walmistas.

10. Neil' tuleb hukkamõistjaks, Kes teda wihkawad, Neil' aga ärapeastjaks, Kes teda usuwad. Oh tule, taewa päike, Mu armas Jeesuke, Ja wõta oma riiki Meid taewa rõõmusse!

Uus Lauluraam. 115. 1 Moos. 24: 31. Warum willst du draussen stehen, du Gesegneter. Suom. Virsik. 34. 96. 229.
253. Sv. Psb. 31. 64. 188. 197.

Miks sa tahad väljas seista, Sa Jehoowa õnnistud? Eks sa taha sisse tulla, Piki silmi oodatud? Jeesus, minu abimees, Aita mind mu häda sees! Südames mul rasked haawad, Mis nii väga walutawad.

2. Minu haawad on see häda, Et mind piinab päewad, ööd Wali, raske käsu sõna, Mõistab hukka minu tööd. Oh see wali wiha heal, Kuis käib ta mu

hinge peal! Wärisema luu ja liha Paneb minul tema wiha.

3. Ei ka saadan anna rahu, Ähwardab mind järgeste: „Sinule ei anta armu, Lähed hukka tõeste!” Ja mis kõige raskem weel: Ka mu oma süda, meel Minu wastu tunnistawad, Kanget kohut kuulutawad.

4. Kui ma siis maailma juurest Otsin hingel' kergitust, Kaswab häda hoopis suureks, Leian selget hukatust: Seal on rõõm, mis kurwastab, Õnn, mis õnnetuseks saab, Aitjad, kes mull' walu teewad, Sõbrad, kes mind hukka saatwad.

5. Kõik, mis ilmas, see on kaduw, Waene, wilets, tühine: Ilma auu — kuis on ta kõikuw! Rikkus — tühi põrmuke! Lust — kui kauaks seegi jääb? Hukka rutuga ta läeb! Mida täna igatseme, Homme tihti kahetseme.

6. Õiget rõõmu, rahu annad Sina, Jeesus, üksine; Keda sina õnnistanud, See on õnnis õieti. Rõõmupäew, mull' paista sa, Enne kui läen surema! Anna ennast mulle näha, Sina wõid mind õndsaks teha.

7. Minu süda, ole rõõmus, Kuuldud on su palweheal. Jeesus tuleb sulle armus, Mõtleb sinu waese

peal'; Walmista end temale, Süda talle lahti tee!
Tema omaks ennast anna, Oma waew ta ette kanna.

8. Waata kuis ta kõigest waewast Sind nii heldest awitab! Kuule, kuis ta suu sind taewast Armulikult kinnitab! Wana madu wäriseb, Wõitja eest ta taganeb: Tulnud see, kes pea tal rõhub Ja ta riigi ära lõhub.

9. Küll on sul nüüd õnnis põli, Mis sul tarwis, saad sa ka, Sest et Jeesus sulle tuli Oma rikka waraga: Tema arm on sinu kroon, Sinu süda tema troon, Sulle omaks ta end annud, Sõbra nime sulle pannud.

10. Oma taewa kullast katet Annab warjuks sinule, Et ka kurja waimu nooled Sulle kahju nüüd ei tee. Oma inglid käskind ta Sinu ümber koguda: Nemad sulle abi andwad, Oma käte peal sind kandwad.

IV. Jõulud.

12.

Uns Lauluraam. 148. Matt. 2: 11. 1 Joann. 4: 14. Ich steh' an deiner Krippe hier. Suom. Virsik. 129. Sv. Psb. 95.

Su sõime juures seisan ma, Oh Jeesus, minu elu!
Mis enne mulle andsid sa, Nüüd tahan anda sulle:
Ma annan ihu, hinge, meelt Ja südant, palwet, laulu
healt, Oh wõta seda wastu!

2. Sa oled oma armuga Mu meelt ja waimu täitnud, Ja armastuse jõuga Mu kôwa südant wõitnud: Kuis wôin sind, oma Jeesukest, Nüüd lasta minna südamest Ja meelest iial ära?

3. Weel enne kui ma sündisin, Siis sündisid sa mulle, Ja enne, kui sind otsisin, Mind wõtsid oma sülle. Kui ma ep olnud loodud weel, Ju walmistas su helde meel Mu osa taewariigis.

4. Mul oli raske patuöö, Ja sa said päewaks mulle, Seks päewaks, mis mu hingele Tõi walgust, rôõmu jälle. Oh armupäike, sina ka Mu usu süütsid põlema, Kui ilus on su paistus!

5. Su peale waatan rôõmuga, Ei tüdi ma sind nähes, Muud midagi ei taha ma, Ei wäsi seda tehes. Oh oleks mere sarnane Mu süda, sügaw, lai kui see, Et wõiks sind wastu wõtta!

6. Miks on see kaunis lapsuke Seal halba söime pandud? Ta on ju wäärt, et kiigeke Saaks selgest kullast tehtud. Miks magab tema põhu peal? Siid, sammet, purpur oleks teal Sel.lapsel paras olnud.

7. Kõik ilma wara, au ja lust Ei wõi sind rôõmustada; Kõik taewa au jäi maha sust, Sa tahtsid kannatada; Tõid auu mulle waele, Mu häbi wõtsid omale, — Mis tänu wôin sull' anda?

8. Üht asja, armas Jeesuke, Nüüd armust mulle anna, Et südames sind, armuke, Ma wõiksin ikka kanda: Mind omaks sõimekeseks tee, End heida minu hingesse, Ja rahuga mind täida!

9. Küll arwan ka: halb olen ma, Kuis ma sind wastu wôtan? Mu põrmuke, sa kaunike, Siiski su juure tõttan. Nii armas sõber oled sa, Ei kedagi sa häbista, Kes sinu juure tuleb.

13.

Uus Lauluraam. 150. Jes. 11: 1. Jer. 23: 5. Es ist ein' Ros' entsprungen. Hengell. Laul. ja Virs. 102. Andl. Sång. o. Ps. 102.

Üks roosike on tõusnud Küll õrna juure seest, Kuis wanemad on laulnud. Ta tuli Jesse soust See kallis lilleke. Kesk talwel, külmal ajal, Ta kaswis ülesse.

2. Mu armsast roosikesest Jesajas kuulutas; Ta sündis puhtast neitsist, Maariat, Petlemmas: Nii oli Isa nõu. Kesk talwel, külmal ajal, On näha Isa au.

3. Siis wiime auu ja kiitust Ja wäge Tallele, Ka auustust ja rikkust Taaweti Pojale, Kel tarkust lõpmata, Kes meie õige Jumal, Kõik wõimus on ka temal.

14.

Uus Lauluraam. 132. Luuk. 2: 10, 11. Vom Himmel hoch, da komm' ich her. Suom. Virsik. 21. Sv. Psb. 16.

Ma tulen taewast ülewelt, Häid sõnumid toon teile sealt, Neid toon ma teile rõõmuga, Neid tahar mina kuuluta.

2. Üks laps on täna sündinud, Kui ammust ajast tõutud. See kaunis, ilus lapsuke On teie rõõm ja kallis õnn.

3. See on see Issand Jeesus Krist, Kes tahab aita hädalist; See on see Õnnistegija, Kes teid wõib patust lunasta.

4. Kõik õnne saate tema käest, Mis Jumal pak-kund igawest, Et teie wõite meiega Nüüd taewas järgest elada.

5. Nüüd pange märki tähele: Et sõimest mähk-mes leitakse Laps halwas laudas magama, Kes ilma ülespidaja.

6. Seepärast läki rõõmuga Nüüd karjastega waa-tama, Mis Jumal meile kinkinud, Mis meie heaks on annetud.

7. Mu süda pane tähele, Mis on, mis sõimes nähtakse? Kes on see kaunis lapsuke? See on mu ar-mas Jeesuke!

8. Oh ole terwe tulemast, Mind patust mitte põlgamast! Sa tuled hädast aitma mind, Kes see eest küllalt kiidab sind?

9. Sa kõige asja tegija, Kuis nõnda waeseks saa-nud sa, Et kõwa weiste põhu peal Sa magad laudas sõimes seal?

10. Ehk läheks ilm veel laiemaks Ja ennast kullal ehitaks, Ta oleks siiski väikene Ja kitsaks kätkiks sinule.

11. Su sammet ja su kallis siid On hein ja jäme riie nüüd; Neis sina ennast ilmutad Kui taewariigi kuningat.

12. Sa tegid kõik hea meelega, Et mina pidin nägema, Et au ja rikkus ilma sees Ei maksa midagi su ees.

13. Oh wõta, armas Jeesuke, Mu süda sängiks omale! Oh wõta temas hingata, Et mina sind ei unusta.

14. Nüüd laulan mina südamest, Ja kiidan oma Jeesukest, Ma palun rõõmsa usuga: Mind, Jeesus, ikka awita!

15. Nüüd kiitus olgu Jumalal', Sell' ainu Poja andijal', Sest inglid toowad rõõmsaste Meil' uue aasta sõnume.

15.

Uus Lauluraam. 128. Laul 53: 7; 68: 5. Jes. 7: 14. Luuk. 10: 23, 24. Wir singen dir, Immanuel. Suom. Virsik. 21. Sv. Psb. 16.

Immanuel, sa Jeesus Krist, Sind kiidame, sa eluwürst, Sa taewa lill ja elujuur, Sa neitsipoeg, kes armust suur. Halleluoja.

2. Su taewa wäega laulame, Auu, kiitust sulle anname, Et, armas sõber, meilegi Sa tulid nüüd nii heldeste. Halleluoja.

3. Sind algusest ju oodeti. Su peale wanast loodeti, Sind ammugi ju ihkasid Kõik wanemad ja prohwetid. Halleluuja.

4. „Oh et nüüd Issand Siionist Meid tuleks peastma patu süüst, Et meile temast abi saaks, Küll Iisrael siis rõõmustaks!” Halleluuja.

5. Nüüd hingad sa, Immaanuel, Siin sõimes halwa heinte peal: Meid katad, ise alasti, Teed suureks, ise pisuke. Halleluuja.

6. Su päralt taewas on ja maa, Nüüd siiski wõeräs majas sa; Sa oled ülem inglitest, Nüüd imed ema rinnakest. Halleluuja.

7. Kes kõige rõõmu hallikas, See palju waewa kannatas, Kes paganate lootus ka, Peab ise lootust otsima. Halleluuja.

8. Sa rahwa õnn ja rõõmustus, Sul enesel on kurwastus, Sa inimeste sõbraks saad, Sind siiski palju põlgawad. Halleluuja.

9. Kuid ma, su alam sulane, Ma tunnistan nüüd julgeste: „Sind armasta!” — oh anna sa, Et armastus wõiks kaswada! Halleluuja.

10. Ma olen aga rammutu, Täis roojust, tuim ja kõlwatu: Ei patust siiski põlga sa, Sa tunned meie nõdrust ka. Halleluuja.

11. Seepärast rõõmus on mu meel, Et sina armastad mind weel, Oh Issand, sinu heldus teeb, Et rõõmust minu süda keeb! Halleluuja.

12. Mu pea oled, Jeesus, sa, Su oma, sinu liige ma: Siis tahan sind ka teenida Su Püha Waimu abiga. Halleluuja.

13. Nüüd halleluuja laulame Siin maa peal sulle rõõmsaste, Seal taewas paremine weel Sind kiidame, Immaanuel. Halleluuja.

V. Uus aasta.

16.

Uus Lauluraam. 151. Laul. 121: 8. Õp. Sõn. 2: 7. Hilf, Herr Jesu, lass gelingen. Suom. Virsik. 34. Sv. Psb. 23.

Aita, Jeesus, korda minna Meil' uut aastat armuga, Uueks tee mu südant sina, Kõik las' hästi si-gida; Jäägu sinu hoolele, Mis sa annud minule. Wõta pattu kautada, Et ma wõiksin uueks saada.

2. Uuel aastal armu anna, Et ma patust pööran nüüd, Ära enam meeles kannan Minu wanu raskeid süid, Mina waene patune Omas mures, Jeesuke, Sinu armu peale loodan, Sinult üksnes abi ootan.

3. Rôômusta mind, Issand, jälle, Kuule minu õhkamist, Anna minu südamele Kurwastuses hingamist. Walwan ma ehk magan ma, Hoolt siis wôta kanda sa. Surm mind ärgu suretagu, Ega sinust lahutagu.

4. Aita omas halastuses, Et ma kawaluseta Ôiges hinge pühitsuses Wôiksin ikka elada, Et ma wendi armastan, Waeste peale halastan; Aita, et su päralt olen, Ja ka wiimselt taewa tulen.

5. Anna armust lõpetada Seda aastat kahjuta, Wôta seks mind juhatada Oma armu kätega; Jeesus, jää mu kôrwa ka, Kui ma pean surema: Siis, oh Issand, aita sina, Ilmast rôõmsast ära minna.

VI. Kolme kuninga püha.

17.

Uus Lauluraam. 495. Matt. 11: 28–30. „Kommt her zu mir“, spricht Gottes Sohn. Suomf. Virsik. 132. 423. Sv. Psb. 66. 97.

Kõik tulge minu juure nüüd, Kui waewawad teid rasked süüd!” Nii armas Jeesus hüüab; „Noor, wana, suur ehk wäikene! Ma annan armu sellele, Kes andeksandmist püüab.

2. Kes minu ikke wõtawad Ja minu koormad kannawad, Ei need näe põrgu waewa: Neil' olen ligi järgeste Ja aitan kanda heldeste, Et nemad saawad taewa.

3. Mis mina teind ja kannatand, Mis läbi ma teid lunastand, See kõik on teie kasu; Kui aga teete, mõtlete, Mis minu meele järele, Siis Jumal annab armu."

4. Maailm küll tahaks õnnistust, Kui poleks risti, wiletsust, Mis wagad kannatawad; Teist nõuu ei ole ometi: Need peaswad põrgust üksine, Kes Jeesu risti kandwad.

5. Kõik loom ju seda tunnistab, Mis wees ja maa peal elu saab, Et neil on oma waewa; Kes siin ei taha kannata', See peab põrgu minema, Ei see saa mitte taewa.

6. Kes täna elab julgeste, Wõib homme olla tõbine Ja langeb surma sisse. Kui lillekesed kaduwad, Nii inimesed surewad, Ei püsi ilmgi ise.

7. Ilm unustab, et surm on ees, Kui aga wiimne häda käes, Siis äkist pöördä püüab; Kui terwis hea, siis on su hool Kõik pöördud tühja ilma pool', Ehk Issand küll sind püüab.

8. Kui tema ei wõi elada, Siis kaebab seda nutuga, Siis tuleb Jumal meele; Ma kaeban, see on

tühi nõu, Kes põlgab oma Looja auu, Sell' tuleb nuhtlus peale.

9. Ei rikkus rikast awita, Ei uhkus noort ka toeta, Kõik wiimaks ära kaub; Ehk oleks sul kõik ilmamaa, Kõik raha, hõbe kullaga: Kõik see sull' mulda waub!

10. Ei tarka tarkus awita, Kõik kõrkus ka on asjata; See läheb põrguhauda Kes hooletu on südames, Ja armuajal elades Ei taha Jeesust nõuda.

11. Mu laps, oh hakka mõtlema, Ja pühast sõnast õppima, Oh ära karda waewa! See sõna näitab selgeste, Mil kombel Jumal heldeste Meid wastu wõtab taewa.

12. Kõik kurja makske heaga Ja püüdke wagast elada, Ehk ilm küll naerab wahwast, Ja käige elu teede peal; Küll Jumal maksab ülewel, Ja nuhtleb kurja rahwast.

13. Kui rõõmu põlw teil alles weel, Au, rikkus, terwis ilma peal, Siis wõimust wõtab liha; Sest kallis nõu on Jumalal, Et peab teid siin risti all, See wõib teid wagaks teha.

14. Kui willetsus on kibe siin, Weel kibedam on põrgu piin, Mis sisse kurjad jookswad; Seal tunneb ihu hingega Suurt walu ilma lõpmata, Mis kurjad waimud tundwad.

15. Kes aga ristist waewatud, Saab taewa wastu walmistud: Oh õnnis inimene! Ei jõua ükski arwata, Ei taewa rõõmu rääkida, Mis annab Jeesukene.

16. Mis Jumal wandes tõutand, Ja Waim on meile kuulutand, See on üks kindel sõna. Oh aita armas Jeesuke, Siit üles taewa heldeste, Ja õnnist elu anna!

VII. Kristuse kannatamine.

18.

Uus Lauluraam. 184. Room. 8: 35. Kal. 6: 14. Der am Kreuz ist meine Liebe. Suom. Virsik. 50. Sv. Psb. 27.

See, kes ristisambas ripub, Jeesus, on mu armastus. Tema poole süda kipub, Kadugu muu rõõmustus! Saadan, ilm ja liha lust Saatwad surma, hukatust; Tõsist elu olen saanud Sest/et Jeesus kannatanud.

2. See, kes ristisambas ripub, Jeesus, on mu armastus. Minu usk ta juure kipub, Seal mu hinge õnnistus! Jeesus on mu peastijaks, Minu rahukuningaks, Ja mu elukaewuks saanud, Et ta mu eest kannatanud.

3. See, kes ristisambas ripub, Jeesus, on mu armastus. Kui ka patt mu peale kipub, Õigus on mu pärandus, Hirmus, kui weel pattu teen, Jeesust

jälle risti lõõn: Sest et Jeesus kannatanud, Olen uueks loomaks saanud.

4. See, kes ristisambas ripub, Jeesus, on mu armastus: Kui ka kurat peale kipub, Wiha, waen ehk ahastus, Nälg ehk walu, — asjata! Teie mind ei lahuta Jeesusest, kes kannatanud: Temas olen wõitjaks saanud.

5. See, kes ristisambas ripub, Jeesus, on mu armastus. Kui kord surm mu peale kipub, Mis ta muud kui õnnistus? Ihu jälle põrmuks saab, Hinge Jeesus ülendab, Kes mu surma kannatanud Ja mu hinge peiuks saanud.

6. Hinge peigmees ristisambas, Jeesus, minu armastus! See, mis mind su juure tõmbas, On su arm ja halastus; Sinu arm, see hoidku mind, Kunni taewas kiidan sind, Et sa mind nii armastanud, Risti-surma kannatanud.

19.

Uus Lauluraam. 191. Jes. 53: 7. Joann. 1: 29. Ap. teg. 8: 32.

Ein Lämmlein geht und trägt die Schuld.

Suom. Virsik. 44. 305. Sv. Psb. 37. 499.

Üks tallekene lepitab Maaailma eksitused, Ja puu peal surres kautas Patuste kôwerused; Ta käis nii haige, wigane, Ja tapeti nii hôelaste, Ep olnud rôõmu

temal; Sai naerdud, ära teatud, Ja suures hädas surmatud, Ning kandis kõik heal meelel.

2. See tall on minu armas wend Ja hinge lunastaja, Ja Isa teda läkitand Mu lepitajaks saama. Ta ütles: „Mine, armas poeg, Ja lepita neid ära kõik, Kes pidid põrgu saama; Küll nad on wangis kangeste, Sa wõid neid peasta heldeste, Kui oma elu annad.”

3. „Heal meelel, Isa, tahan ma”, Poeg ütles, „seda teha: Mis iial peale paned sa, Kõik waewa tahan näha!” Oh arm, oh imeline arm! Mind armastad, kes olen põrm: See armust meile tuli, See läheb armust surema, Ja hauda maetakse ka, Kes Jumala Poeg oli.

4. Kuis waewati sind risti peal: Sind naeruks üles pandi Ja tapeti kui Talle seal, Sull' sappi juua anti. Su süda õhkas ärdaste, Su weri jooksis rohkeste Su püha ihu soontest. Oh armas Tall, kuis jõuan ma Kõik walu sulle tasuda, Mis kandsid mu eest heldest?

5. Ei wõi su heldus elades Mu meelest ära minna, Mull seisab ikka südames, Kuis armastad mind sina. Mu hinge walgus oled sa Ka siis, kui surma

waluga Kord lõhki läeb mu süda. Su omaks tahan lõpmata, Nii kaua kui siin elan ma Ja igaweste jääda.

6. Su heldust tahan üksines, Siin ikka kuulutada, Ja nii kui suudan iganes, Sull' ohwriks ennast anda. Sind tahan wäga tänada, Ja sinu nime lauluga Mu elu ajal kiita; Mis head sa tegid minule, Kõik tahan auuks sinule Kui kohus, mäletada.

7. Mu süda, ennast laienda, Et saaksid waraaidaks, Et oma rikka waraga Mu Jeesu arm sind täidaks. Mis on kõik hõbe, kallis kuld? Ei ole muud kui tuhk ja muld! Mul paremat on teada: See tuleb mulle Jeesusest Ja tema kallist haawadest, — See peab mull' waraks jääma!

8. See on mull' kõige tulusam Siin ilmas igal ajal, See on mull' kõige magusam Nii kodus kui ka mujal: Mu kannel, kui ma rõõmustan, Mu lust ja troost, kui kurwastan, Kui üksi ma, mu seltsiks, Mu manna, kui ma isunen, Mu kaljukaew, kui jänunen, Kui komistan, mu kepiks.

9. Ei surma katk mind hirmuta, Mull' eluks on su weri, Kui wiletsusse sattun ma, Siis oled sa mu wari, Kui kipub peale kiusatus Ja mure koorma kurwastus, Su armust troosti nõuan. Kui tuuled,

tormid tõusewad, Mu laewa laened lõhuwad, Su sadamasse sõuan.

10. Kui tuleb wiimaks mulle ka Siit ilmast ära minna, Siis wõta oma werega Mind ehitada sina. See olgu krooniks minu peas, Et kui ma seisan Isa ees, Ma wõiksin walmis olla, Ja sulle, kes mind ehitand Ja omal' pruudiks walmistand, Siis rõõmsast wastu tulla.

20.

Uus Lauluraam. 187. 1 Joann. 1: 7. Herr Jesu Christ, dein teures Blut. Hengell. Laul. ja Virs. 203. Andl. Sång och Ps. 203.

Su kallis weri, Jeesuke, On ülem wara hingele. See kosutab ja juhatab, See hinge patust puhastab.

2. Su weri minu auukuub on, Su õigus minu ülem kroon, Et Isa ette astun ma Kui õnnis taewa pärija.

3. Oh Jeesus Kristus, Isa Poeg, Mu kinnitus, mu armujärg, Su weri annab minule Uut eluwõimu alati.

4. Oh Jeesus, wiimse hädä sees, Kui kurat, põrgu, surm mu ees, Siis see mind üksnes jahutab, Et mind su weri puhastab.

21.

Uus Lauluraam. 170. Jes. 53: 5. Room. 6: 11. Kal. 3: 1—3. Jesu, deine heil'gen Wunden, deine Qual. Suom. Virsik. 52. Sv. Psb. 31.

Jeesus, tee, et sinu haawad, Walu ja su kibe surm Mu meelt ikka jahutawad, Kui on ihul, hingel koorm. Tõuseb kuri nõu mu sees, Olgu sinu piin mu ees, Et ma sinu ahastusi Tunnen, ja su wiletsusi.

2. Kui ma tahan teha seda, Mis mu liha himustab, Aita siis, et sinu häda Himu tule kustutab. Kiusab saadan raskeste, Tunnistagu temale Sinu wermed, sinu haawad, Et ta nõuud tühjaks saawad.

3. Kui maailm mind tahab petta, Laia teele ahwata: Jeesus, wõta appi tõtta, Et ma mõtlen lõp-mata Sinu ränga koorma peal', Mis sa kannatanud seal: Siis ma wõin su juure jääda, Kurjast himust lahti saada.

4. Sinu haawad kinnitawad Kõige hinge häda sees, Waim ja süda elu saawad Nende sisse wajudes. Olgu mul ka häda käes: Süda rõõmus sinu wäes, Sest sa saatsid mulle abi Oma surma waewa läbi.

5. Sinu surm on minu tugi, Jumal Önnistegija, Minu kinnitus ja wägi, Et mind surm ei hirmuta.

Sinu surma ahastus, See on minu rõõmustus, Sinu surma piin ja walu Annab ülestõusmist, elu.

6. Jeesus, sinu pühad haawad, Sinu walu, kibe surm Minu südant jahutawad, Kui on ihul, hingel koorm. Elu otsal aita sa, Et su poole hoian ma, Rõõmu sinu haawust leian Ja siis julgest ära wõidan.

22.

Uus Lauluraam. 169. Jes. 53: 6. Jesu, meines Lebens Leben.
Suom. Virsik. 129. Sv. Psb. 95.

Jeesus, surma ärawõitja, Jeesus, sa tood elu mull', Minu kallis elu hoidja, Ennast annan omaks sull', Kes sa walust waewa näinud, Ja mu eest ka surma läinud. Tuhatkorda tänan sind, Jeesus, et sa aitad mind!

2. Sina oled näha saanud Naeru, sülge, teutust, Sidumist ka kannatanud, Haawu ja muud ahastust, Et mind waest sa wõiksid peasta Patu köiest, taewa tõsta. Tuhatkorda tänan sind, Jeesus, et sa aitad mind!

3. Sina andsid oma selja Armetumalt waewata, Et sa maksaksid mu wõla, Tasuksid mu patud ka. Sina lasksid minu õnneks Ennast teha õnnetumaks! Tuhatkorda tänan sind, Jeesus, et sa aitad mind!

4. Sina andsid teutada, Pilgata end otsata, Oma pea ehitada Kibuwitsakrooniga, Et mind wõiksid rõõmustada, Auukrooni mulle saata. Tuhatkorda tänan sind, Jeesus, et sa aitad mind!

5. Küll sind pekseti mu pärast, Et ma walust peaseksin; Kaebati su peale kurjast, Et ma rahu leiaksin, Rõõmuta sa ristis poonud, Sealt sa mulle rõõmu toonud. Tuhatkorda tänan sind, Jeesus, et sa aitad mind!

6. Ristis jõid sa sapiwiina, Et ma jooksin elujõest, Kandsid hirmsa surma piina, Et mind peasta surma wäest, Et ma saaksin õigeks jälle, Wõtsid süüd kõik oma peale. Tuhatkorda tänan sind, Jeesus, et sa aitad mind!

7. Sinu alandus ja häbi On mu uhkust tasunud, Sinu kurwa surma läbi Saan ma surmas rõõmustud. Teutust sa kannatanud, Sest ma olen auu saanud. Tuhatkorda tänan sind, Jeesus, et sa aitad mind!

8. Nüüd sind, Jeesus, tänan mina Tuhatkorda südamest Sinu walu, sinu piina, Sinu ristisurma eest. Et sa mu eest wärisenud, Tuhatkordist waewa näinud, Ja nii kallist peastnud mind: Igawest ma tänan sind!

23.

Uus Lauluraam, 167. Room. 5: 8. Eewes. 5: 2. O du Liebe meiner Liebe, du erwünschte. Suom. Virsik. 185. 258. 325.
Sv. Psb. 153. 207.

Armas Jeesus, armastaja, Kallis Õnnistegija!
Suurest armust kannatada Wõtsid raske waewaga;
Mu heaks tapalammas olid, Pidid surma minema;
Kõik maailma pattu tulid Maksma oma werega.

2. Arm, kes sina oled nutnud, Õlimäel werd higestand; Waewa sisse oled tõtnud, Südamest mind armastand: Armust sina kanda wõtsid Isa kanget wiha seal, Surrese sina seda wõtsid, Mis ei ükski wõitnud weel.

3. Arm, kes julgest oled kannud Hirmsat naermist, pilkamist; Arm, kes pole raskeks pannud Wiimist surma wõitlemist; Arm, kes ennast heldeks näitsid, Kui õhk, rammu otsa saand: Arm, ka siis, kui hinge heitsid, Oled weel mind armastand.

4. Arm, kes ristil sirutasid Omad käed mu järele, Minu pärast kisendasid Isa poole ärdaste; Isa hooleks sa mind andsid, Surrese palusid mu eest; Ristiwaewa mu eest kandsid: Nii mind peastsid wiha käest.

5. Arm, kes kinnitasid mulle Oma wiie haawaga, Et ma pidin jääma sulle Sinu omaks lõpmata; Arm, siis wõtku sinu süda, Walu täis ja werine, Wai-gistada kõik mu häda, Mis mind koormab raskeste.

6. Arm, kes sina oled surnud, Ja mull' risti külles seal Kadumata wara saatnud, Mõtlen ma su were peal': Oh kui wäga siis sind tänan, Et sa haawatud mu eest! Anna, et su haawus hingan, Kui hing lahkub ihu seest.

7. Arm, kes surma waewa näinud, Ja mu külma hinge eest Külma hauda oled läinud, Sind ma tänan südamest! Sina walus hinge heitsid, Et ma wõiksin elada, Ôndsuse sa mulle saatsid: Igawest mind armasta!

24.

Uus Lauluraam. 196. Jes. 50: 6; 53: 5. Joann. 19: 20. O Haupt voll Blut und Wunden. Suom. Virsik. 59. 303. Sv. Psb. 146. 246.

Oh Jeesus, sinu walu, Su raske kannatus, See saadab mulle elu, See on mu rõõmustus; Su wermed ja su haawad, Su kibuwitsakroon, Mull' õnnistuseks saawad, Siis kui mul häda on.

2. Sind wastu silmi löödi, Sa kõigewägewam! Sind hirmsast ära naerdi, Sa kõigeilusam! Kõik inglid kummardawad Sind suure auuga, Nüüd hõelad teutawad Sind kurja teuga.

3. Mis iial sina tegid, Et sind nii waewati? Kõik, mis sa kurja nägid, On minu patu süü. Mu peale armu heida, Mind ära nuhtle sa, Waid anna armu leida, Kui hirmu tunnen ma.

4. Oh minu kallis hoidja, Mu hinge karjane, Sa kõige parem kaitsja, Mis teed sa minule? Sa oled õpetanud Mind oma sõnaga, Ja armsast juhatanud, Mind Waimu anniga.

5. Su kibe surmahäda Saab eluks minule, Ei unusta ma seda, Ma elan sinule. Oh minu palwet kuule, Ma palun ärdaste, Ma loodan sinu peale, Ei sinust tagane.

6. Su pühast kannatusest Ma väga rõõmustan, Kui kõiges wiletsuses Ma seda mäletan. Oh saaksin surra mina Su risti juures siin, Kus mu eest surid sina, Kui õnnis oleksin!

7. Oh armas Lunastaja, Sind tänan südamest! Sa minu lepitaja, Mind peatsid surma käest. Oh aita, et su peale Nüüd loodan kindlaste, Siis saan ma elu jälle, Kui suren sinule.

8. Kui ükskord pean mina Siit ilmast lahkuma, Siis ära lahku sina Must oma armuga; Ja kui mul surmahigi On otsas raskeste, Siis ole minu ligi Ja wii mind taewasse.

9. Mind rõõmustama tule, Kui hing on keele peal, Mu õhkamisi kuule, Kui kaub minu heal. Kui sinu peale loodan, Ning usun kindlaste, Siis surmas elu ootan Ja suren õndsaste.

25.

Uus Lauluraam. 181. Jes. 53: 7. Joann. 1: 29. O Lamm Gottes, unschuldig. Suom. Virsik. 51. Sv. Psb. 30.

Oh süüta Tall, oh Jeesus, Sind risti külles surmati! Suur oli sinu kannatus, Ehk sind küll kurjast põlati, Kõik patud sina kandsid Ja ennast peastjaks andsid: Meil' anna armu, oh Jeesus!

2. Oh süüta Tall, oh Jeesus, Sind risti külles surmati! Suur oli sinu kannatus, Ehk sind küll kurjast põlati, Kõik patud sina kandsid Ja ennast peastjaks andsid: Meil' anna armu, oh Jeesus!

3. Oh süüta Tall, oh Jeesus, Sind risti külles surmati! Suur oli sinu kannatus, Ehk sind küll kurjast põlati, Kõik patud sina kandsid Ja ennast peastjaks andsid: Meil' anna rahu, oh Jeesus!

26.

Uus Lauluraam. 171. 1 Peetr. 2: 21—24. Wenn meine Sünd' mich kränken.

Kui patt teeb waewa mulle, Oh Issand Jeesus Krist, Siis tuleta mu meele, Et surid minu eest, Ja maksid kõik mu patu süüd, Seal ristisamba külles, Et kõik on tasa nüüd.

2. Oh imelikku heldust, Kui mõtlen südamest,
Et Issand ise nuhtlust On kannud orja eest; Kes õige
Jumal igawest, End andis surma sisse Ja suri minu
eest.

3. Mis kahju mulle teha Wõib nüüd mu patu
hulk! Suur Jumal on mu peastja! Kõik minu patu
wõlg On makstud Jeesu werega, Ep ole enam karta,
Et põrgu lähen ma.

4. Seepärast tänan mina Sind, Issand, südamest
Su walu ja su piina Ja süüta surma eest; Ka kiidan
sinu ahastust, Su waewa ja su walu Ja sinu ha-
lastust.

5. Mis kannatanud sina, See kihutagu mind, Et
kurja wihkan mina Ja teenin, Issand, sind, Et iial
ma ei unusta, Kui palju see sull' maksnud, Et õnd-
saks saaksin ma.

6. Kõik risti, waewa, häda, Ja naermist, pilka-
mist, Mind aita kanda seda Su auuks, Jeesus Krist,
Maailma ära salata, Ja Sinu jälgis käia; Sest seda ta-
had sa.

7. Mind muile teha aita, Mis tegid minule, Ja
ikka abi saata Ka ligimestele, Nii ilma kasu nõud-
mata, Kui sina mulle teinud, Ja hea meelega.

8. Oh tee, et sinu haawad, Kui wiimne tund on
käes, Mull' kinnituseks saawad, Et loodan usu wäes
See peale üksi kartmata, Et sinu surm ja weri Mind
katab armuga.

27.

Uus Lauluraam. 185. Kol. 1: 14. Wir danken dir, Herr Jesu Christ,
dass du für uns. Suom. Virsik. 54. Sv. Psb. 33.

Sind täname, oh Jeesus Krist, Et sina surid meie
eest Ja maksid meie patusüüd, Et patust lahti saame
nüüd.

2. Meid surmast peasta, Jeesuke, Sa Jumal ja
ka inime! Ja oma wiie haawaga Meid wiimses hä-
das awita!

3. Oh hoiä, Issand, armu wäest Meid kõige patu,
häbi eest, Meil' anna ristis kannatust Ning surma-
tunnil rõõmustust.

4. Ja seda lootust kinnita, Et meid ei jäta maha
sa. Tee meile lahti taewa tee, Kui surmast läbi läheme.

28.

Uus Lauluraam. 199. Ebr. 10: 14. O Traurigkeit, O Herzeleid!
Suom. Virsik. 55. 61. Sv. Psb. 34.

Oh leinakem Ja kaebakem! Suurt muret tuleb
kanda: Jeesus, Isa ainus laps, Tuuaks' hauda panna.

2. Oh ahastust Ja kurvastust! Nüüd Kristus surnud ära, Saatnud meile kõigile Seega taewa wara.

3. Oh patune, Waat sinu töö On talle seda teinud, Et sa oled kurjaste Üle keelu läinud.

4. Su kosija On werega Sind isi ära pesnud, Ja sind pruudiks heldeste Patu mudast tõstnud.

5. Oh palekest, Oh kaunistest, Kui väga löödi seda! Kõik, mis elab ilma peal, Nutku sinu häda.

6. Oh waadake, Kui waikseste On surnud Jeesukene! Ei wõi seda waluta Näha inimene.

7. Suurt õnnistust ja rõõmustust Wõib inimene leida, Kes siin hauda panemist Meeles tahab hoida.

8. Nüüd palun ma Sind nutuga: Mu armas Jeesus, aita, Et sind wõiksin surmani, Issand, ihaldada.

29.

Uus Lauluraam. 197. Jes. 53: 4. 1 Peetr. 2: 21—24. O Welt, sieh' hier dein Leben.

Oh waata, inimene, Su armas Jeesukene Siin ripub risti peal. See auu Issand kõrgest Saab teutatud järgest, Poob maa ja taewa wahel seal.

2. Kes julges seda teha! Waat, tema püha keha
On üsna werine, Ta süda nii täis waewa, Et ärdast
tõuseb taewa Üks õhkamine järgeste.

3. Kes tohtis sind nii lüüa Ja risti peale wiia,
Mu helde Jeesuke! Sa pole kurja teinud, Ei kurja
tee peal käinud, Sa pole mitte patune!

4. Oh mina seda tegin, Sind pattudega peksin,
Kes oled patuta. Mu rasked eksitused, Mu hirmsad
kõwerused Su peale tulid otsata.

5. Mind pidi käsist, jalust Nii seutama põrgus,
Kui tehti sinule. Need piitsad, köied, paelad, Need
okkad, hoobid, naelad, Kõik pidid saama minule.

6. Sa mulle appi tõtsid Ja oma peale wõtsid Mu
suured patusüüd. Sind tapatalleks tehti: Nii sain
ma surmast lahti, Su walu kosutab mind nüüd.

7. Sa mulle armu näitad Ja käemeheks heidad
Mu suure wõla eest. Sa naerukrooni kannad Ja en-
nast surma annad, Et lahti saaksin põrgu wäest.

8. Nii minu waese pärast, Et peaseksin ma hä-
dast, Sind hirmsast waewati: Surm, patt ja kõik mu
wiga, Mis hinge rikub ikka, Need sinu hauda maeti.

9. Mu Jeesus, nüüd ma tean: Mu kohus on, et
pean Sind ikka tänama, Ja kõigest omast jõuust,
Suust, südamest ja nõuust Su heldust üles rääkima.

10. Et mingisugust aga Mul pole hinge taga Sull' jälle tasuda: Siis tahan, kunni elan Ja siin maailmas olen, Sind ikka meeles pidada.

11. Ma tahan igas paigas, Nii kodus, kui ka väljas Su peale mõtelda; Kui suur on sinu heldus, Arm, halastus ja truudus: Su surmast seda õpin ma.

12. Kui hirmus, suur ja püha On sinu Isa wiha, Kui pattu karistab, Kui tulised ta nooled, Kui kõrged wiha woold: Su surm mind seda õpetab.

13. Nii tasane kui sina, Nii alandlik ka mina Nüüd õpin olema; Ei taha wihastada, Ei wendi pahandada, Ei kurja maksta kurjaga.

14. Kui hõelad keelekandjad Ja auu teutajad Mind wäga waewawad, Siis tahan waikselt kanda Ja neile andeks anda, Mis iial mulle teewad nad.

15. Su risti tahan kanda, Ei enam wõimust anda Weel oma lihale, Waid seda risti lüüa, Ei enam ma ei püüa, Mis sinu meelest pole hea.

16. Su kibe suremine, Su hale õhkamine, Su silmapisarad, Su kange werehigi: Kui surmahirm mul ligi, Mull' taewa lahti wõtawad.

VIII. Ülestõusmise püha.

30.

Us *Lauluraam.* 209. Laul 118: 15. Kol. 2: 15. Anf, auf, mein Herz, mit Freuden.

Nüüd tõstkem rõõmu heali Ja laulgem lahkeste: Länd mure, mis kõik meeli Nii rõhus rängaste! Kus Jeesus hinganud, Meil' ase walmistud, Kui hinge heidame Ja ilmast lahkume.

2. Kui Kristus hauda pandi, Sai rõõmu waenlasel': Mis hirm, kui teada anti: Ta elab, ülewell! Nüüd väljas elu koit, Ta hõiskab: „Minu wõit! Surm, elu minu käes, Maa, taewas kõik mu wäes!”

3. Kuis rõõmsaks läeb mu süda Nüüd seda waa-dates! Ei ole enam häda Mul karta elades. Kes wõt-ta wõib mu käest, Mis Jeesu armu wäest Mull' usus omaks saab? Ei — see mull' ikka jääb!

4. Ei põrguhaua wägi Mind enam hirmuta, Ei patu himujõgi Mu meeli liiguta; Ka surm ja tema töö Mu meelest uneöö: Ta paljaks kujuks jääb Ja minust mööda läeb.

5. Maailm ja tema wiha On mulle naeruks weel, Ei wõi mull' kurja teha Ta wali wandeheal. Ei rist

mind kurwasta, Ei häda hirmuta, Mull' õnneks õnnetus, Ja päewaks pimedus.

6. Ta wiib mind, kus on wäraw, Mis taewa sisse läeb, Kus sõna — kullast säraw — Silm kirjutatud näeb: „Kes põlgtud minuga, Peab krooni pärima, Kes sureb minuga, Peab mooga elama!”

31.

Uus Lauluraam. 207. Joann. 14: 19. Eewes. 5: 14. Kol. 3: 1.
Wach' auf, mein Herz, die Nacht ist hin. Suom.
Virsik. 66. 456. Sv. Psb. 44. 451.

Mu süda, ole ülewel, Öö on ju mööda läinud, Nüüd ole walmis, waim ja meel, Päew on ju selgest tõusnud: Waat', sinu Õnnistegija On hauast tõusnud auuga, Oh wõta teda wastu!

2. Uut elu wõta alata Ja patu hauast tõuse, Nüüd usu jooksmist alga sa Ja waata taewa poole, Ja otsi, mis on ülewel, Kus Jeesus on, ja ela teal Kui ristiinimene.

3. Mis taga on, sest tagane, Mis ees on, seda nõua, Käi Jeesu järel truuste, Ta poole kindlast hoia. Maailma wõid sa rõõmuga Siis jalge alla talata Ja taewast taga nõuda.

4. On raske mure kaela peal, Küll Jeesus appi tõttab, Siis laulab rõõmsast sinu heal: „Ta koorma

mu pealt wõtab!" Jää sina ise mureta, Las' teda muret pidada, Sest ta on tõusnud üles.

5. Et mine aga naestega, Kes läksid Jeesust wõidma, Ta haua juure rutuga, Sealt teda taga nõudma: Küll waimus siis näed õieti, Et tema tõusnud tõeste Ja tulnud hauast wälja.

6. Nüüd wõimust saanud wahwaste On lõukoer Juuda sugust, Kes tapeti kui talleke, On saatnud meile õigust, Ta waenlastega wõidelnud, Nad jalge alla tallanud, Toond rahu, elu jälle.

7. Mu süda, ole üleweel Ja pane patu wastu, Et wõimus jäänud Jeesusel', Ta jälgi mööda astu; Uut elu wõta elada, Ja patuhimu sureta; Küll tema jõudu annab.

8. Siis ära karda kuradit, Ei surma, põrgu wiha; Su Jeesus elab! Ükski nüüd Ei wõi sull' kurja teha; Ei jäta oma armuga Ta nõtru mitte aitmata, See wägew ärawõitja.

9. Oh armas Issand Jeesus Krist, Sa tõusid surmast üles: Meid peasta surmast, kuradist, Meid hoia omas süles! Meid kõiki oma Waimuga Uut elu aita alata, Mis sina meile saatsid.

10. Su nime, Issand kiidawad Su lunastatud taewas, Ja auu sulle annawad, Kes wõitlewad weel

waewas. Oh anna meile jõudu sa, Et wõimust saame meie ka Su püha were läbi!

32.

Uus Lauluraam. 232. 1 Moos. 32: 27. Ülem. Laul 3: 4. Meinen Jesum lass' ich nicht, weil. Suom. Virsik. 7. 68.

Sv. Psb. 38. 212.

Jeesukest ei jäta ma, Et ta mu eest poodud risti;
Sest mu kohus hakata Temasse kui takjas kinni:
Ta mu elu, walgus ka, Jeesukest ei jäta ma.

2. Ei ma jäta elades Jeesust, kunni maa peal
elan, Ta peal' loodan südames, Koguni ta oma olen:
Kõik meel käib ta peale ka, Jeesukest ei jäta ma.

3. Lõpku kõrwa kuulmine, Tundmine ja nägemine,
Lõpku meele mõistmine, Tulgu wiimne tunnikene:
Kui ka hakkas surema. Jeesukest ei jäta ma.

4. Ei ma jäta teda ka Siis, kui saan ta palgette,
Kus kõik õiged rõõmuga Saawad usu palgakätte,
Näewad teda silmaga: Jeesukest ei jäta ma.

5. Minu hing ei himusta Ei maailma ega tae-
wast; Jeesu walgust otsin ma, Kes mind peastis
kohtu waewast, Lepitas mind Isaga: Jeesukest ei
jäta ma.

6. Ei siis Jeesust jäta ma, Hoian ikka tema poole. Jeesus saadab lõpmata Mind ka oma elujõe. Õnnis on, kes ütleb ka: Jeesukest ei jäta ma!

IX. Kristuse taewaminemise püha.

33.

Uus Lanluraam. 222. 1 Peetr. 3: 22. Ach wundergrosser Siegesheld. Suom. Virsik. 77. Sv. Psb. 55.

Oh Jeesus, kange sõjamees, Sind kiidan sinu järje ees, Et oled taewa läinud! Sa Isa kõrwal istud nüüd, Et mau pea rõhusid: Sa surma tühjaks teinud. Wäega, Auuga Krooni kannad, elu annad meile wäes, Surm ja elu on su käes.

2. Kõik seerawid sind teeniwad, Kõik keerubid sind kiidawad Ja õndsad inimesed, Et saatsid ilmal' õndsuse Ja läksid auuga taewasse Ja peastsid hädalised. Tulge, Laulge, Rõõmsaks saage, auustage Kristust hästi, Kes nüüd-elab igaweste.

3. Sa oled Pea, meiegi Su ihu liikmed oleme, Sa elu meile annad, Meist pöörad ära õnnetust, Meil' usu läbi õnnistust Ja rahu, rõõmu jagad. Kõigest Hingest Tänu tuua, laulu luua see eest sulle, Anna sina jõudu mulle!

4. Oh wõta, armas Jeesus, ka Mind oma juure tõmmata, Et sinu riiki nõuan; Mind kõigest patust puhasta, Mind pühitse ja kinnita, Et tühjast ära jõuan. Kõrkust, Uhkust Maha jätta, sulle tõtta, kannatada, Sa mind wõta awitada.

5. Oh ole minu kaitseja, Jää meile warjuks ise sa, Oh Jeesus, appi tule. Siin pole muud kui wiletust, Seal rahu, rõõmu, õnnistust, — Oh meie palweid kuule! Pettus, Kurjus, Wiha, wale igapäewa waewa teewad, Suuremaks weel ikka läewad.

6. Oh Jeesus, kes sa meie heaks Meil' kaitsjaks ja ka meie Peaks Nüüd taewariiki läinud, Kõik meie häda lõpeta, Ja wõta meid siit üles ka: Tee oled lahti teinud. See eest Tõest Kiidetakse, auustakse sinu nime: Wii meid aga pea sinna!

X. Kristuse laulud.

34.

Uns Lauluraam. 22. Jes. 38: 17. Malak. 3: 20. Herr Jesu, Gnaden-sonne, wahrhaftes. Suom. Virsik. 4. 64. 76. 239. Sv. Psb. 45. 52. 90.

Oh Jeesus, armu walgus, Sa elupäikene, Su elu rõõm ning selgus Mull' paistku hingesse! Mu südant rõõmustada, Mu waimu uuendada, Oh Jumal, wõta sa!

2. Mu patud andeks anna, Ja aita heldeste, Ja ära wiha kanna, Waid seda head tee, Et oma rahu anded Mu südamesse paned: Oh Issand, kuule mind!

3. Mu hingest wälja saada Aadama wana töö, Et mina wôiksin waata Su peale järgeste, Su omaks ennast anda, Su auuks risti kanda, Et sa mind lunastand.

4. Sind tundma, minu Jeesus, Sa ise ôpeta! Seks walgusta mu môistust Ka oma sônaga, Et usun sinu sisse Ja jään su tõe sisse, Ei hooli kuradist.

5. Mind armuga ka jooda, Mu himud risti löö, Et oma peal' ei looda, Waid wôitlen kôwaste, Siin kurja himu wastu, Ei ilma ligi astu, Waid elan sinule.

6. Oh wôta sina süüta Ka armastust mu sees, Et wôiksin armastada Sind kôigest südamest, Su ligi enam tulla, Su meelega pärast olla: Nii käia eluteed.

7. Nüüd, Issand, anna wôimust, Mis saadab sinu Waim, Ka anna usu julgust, Siis olen sinu taim; Sest muidu kôik mu môte, Ja mis ma wôtan ette, Ei kôlba kuhugi.

8. Seepärast, armas Jumal, Mind armust walgusta; Sest et ma olen rumal, Mu südant uuenda! Et ma su juure jõuan, Su tahtmist teha nõuan, Mind aita wägewast.

35.

Uus Lauluraam. 18. Laul 18: 2, 3. Herzlich lieb hab' ich dich, o Herr.

Ma armastan, oh Jumal, sind, Et ära jäta maha mind, Mu peale armu heida. Mind kõik maailm ei rõõmusta, Ei hooli taewast mina ka, Kui aga sind wõin leida. Ehk minu süda lõhkeb küll, Sa oled siiski abiks mull', Mu õnn ja hinge kinnitus, Su weri on mu lunastus. Oh Jeesuke! Mu abimees, mu abimees! Mind peasta ära häbi seest.

2. Su armust, Issand, on see ka, Mis omaks ma wõin nimeta, Kõik olen sinult saanud. Sind armastada aita sa, Ja ligimest kui ennast ka; Seks oled elu annud. Oh keela waleõpetust Ja kuradite kawalust. Mu häda sees mind rõõmusta, Et wõin heal meele kannata. Oh Jeesuke! Mu Jumal sa, mu Jumal sa! Mind surma hädas rõõmusta.

3. Ja lõppeks, Issand, palun ma, Oh lase omad inglid ka Mu hinge taewa kanda, Oh wõta minu ihule, Kui teda hauda maetakse, Head hingamist ka anda. Mind wiimsel päewal ärata, Siis tulen ma sind nägema, Oh Jumal, suure auu sees, Sind kiitma sinu järje ees. Oh Jeesuke! Oh kuule mind, oh kuule mind! Ma tahan ikka kiita sind.

36.

Uus Lauluraam. 269. Laul 139: 23, 24. Luuk. 10: 38—42. 1 Kor. 1: 30. Eins ist not! Ach Herr, dies Eine.

Üht on tarwis, armas Jumal, Seda tundma õpeta!
Et, mis armastan ma rumal, Tunnen tühja olewa.
Sest et see mu südant siin piinab ja närib, Ja ilma
et hingede rõõmu sest pärib. Saan aga see ühe, mis
kallim on muust, Ei rõõmulaul lahku siis iial mu
suust.

2. Hing, kui tahad seda leida, Ära otsi ilma
pealt, Kõrwale, mis kaduw, heida, Otsi üksi ülewelt.
Kus Jumal ja inime ühte end heitnud, Kus arm
sinu lootuse täieste täitnud, — Seal otsi sa suure-
mat, paremat head, See seal on ükspäinis, kus iga-
west jääd.

3. Nõnda üksnes on mu himu, Jeesus, sinu jä-
rele, Sind ma ihaldan ju ammu: Kingi ennast mi-
nule! Ehk palju küll peaksid laia teed nõudma, Siis
Jeesuse juure ma üksnes saan jõudma. Su sõna, oh
Jeesus, on elu ja waim, See tehku, et kosun kui tae-
wane taim.

4. Ei ma Jumalale tuua Muud ei wõi kui, Jeesus,
sind; Sinu weri wõib ju luua Uueks kõiki ja ka
mind. Seeläbi on elu ja õigus mull' toodud, Et sina,
mu Jeesuke, risti said poodud. Sa ehitad hästi ja
ilusast mind, Kui, Issand, siin usuga ihkan ma sind.

5. Oh siis anna hingel' rammu Saada sinu sarnaseks; Pühitsuseks sind ju ammu Mulle anti, seati seks. Mis wagadel' eluks on iganes waja, See Jeesuse armust mull' antakse pea. Sest kaduwast himust oh puhasta mind; Su elu mull' tulgu, ma armastan sind.

6. Mis weel enam tahan mina? Mind sa katad armuga. Püha paika läksid sina Ükskord oma werega. Seal igawest lahti sa oled mind ostnud Ja kuradi wõimusest täieste peastnud, Ja täielist wabadust kinkisid ka, Et: Abba, mu Isa! — wõin paluda ma.

7. Nüüd, oh Jeesus, pead sina Kõik mull' kõiges olema, Katsu mind ja tee, et mina Olen kawalu-seta. Oh waata, kas eksin ma kurjale teele, Ja saada ja kääna mu meel oma poole. Oh tee, et kõik pühk-meks siin arwab mu meel, Ja sind ma saan kasuks: see tarwis on weel.

37.

Uus Lauluraam. 254. Joann. 14: 21, 23. Ich will dich lieben, meine Stärke. Suom. Virsik. 180. Sv. Psb. 263.

Mu jõud, sind tahan armastada Ei sõnaga, waid teuga, Sind tahan ikka igatseda, Mu walgus, kõige wäega. Kunni ma elu lõpetan, Sind, Jeesus, armastan.

2. Ma armastan sind, minu elu, Mu kõige parem sõber sa; Sind ülendan, mu hinge ilu, Nii kaua kui weel hingan ma. Sind, Tall, ma nõuan südamest, Et surid minu eest.

3. Oh et ma sind, sa õige ilu, Nii hilja olen tundma saand, Ja ennem sind, mu hinge elu, Ei ole omaks tunnistan! See kurwastab ja waewab mind, Et ma ei nõudnud sind.

4. Ma eksisin ja olin pime, Ei leidnud, taewa walgus, sind; Ma põlgasin su kallist nime, Maaailma hiilgus pettis mind, Et lõppend nüüd mu hinge öö, On sinu armu töö.

5. Sind, õige päike, tänan mina, Et sa mind oled walgustand. Sind tänan, taewa rõõm, et sina Mind wabaks teind ja rõõmustand. Sa kallis arst, ma tänan sind, Et tegid terweks mind.

6. Mind oma tee peal wõta hoida Ja keela ära eksimast, Mind lase õiget rada leida; Kui seisan, hoia langemast. Mu ihu, hinge walgusta, Mu päike, armuga.

7. Sind, Jumal, tahan igatseda, Sind tahan nõuda, minu kroon, Ja lõpmata sind armastada, Ka siis, kui raske waew mull on. Kunni ma elu lõpetan, Sind, Jeesus, armastan.

38.

Lauluraam. 415. 1 Peetr. 5: 7. O du süsse Lust. Hengell.
Laul. ja Virs. 34. Andl. Sång o. Ps. 34.

Oh! mis magus on, Jeesus, minu õnn! Õiget
rôomu mulle saada, Wale rôomu ma ei oota: Oh, mis
magus on, Jeesus, minu õnn!

2. Jumal õnnistab Mind ja rôomustab! See
rôom ühel'gi ei tule, Kui ei Jumal taewas pole. Ju-
mal õnnistab Mind ja rôomustab.

3. See on, usun ma, Lihal' teadmata; Waim see
üksi seda kuuleb, Seda armu wäge tunneb. See on,
usun ma, Lihal' teadmata.

4. Siis kõik maha jääb, Mis sull' muret teeb:
Kurbdus ei wõi sinna jääda, Kus on Jeesu rôomu
teada. Siis kõik maha jääb, Mis sull' muret teeb.

5. Oh mu kaitsija! Elu hoidija! Ära lahku mi-
nust ära Siin maailmas, kus on kära. Oh mu kaitsi-
ja! Elu hoidija!

39.

Uus Lauluraam. 239. Jes. 61: 10. Room. 8: 23—39. Jesu, meine
Freude. Suom. Virsik. 263. 264. Sv. Psb. 211.

Jeesus, rôomustaja, Hinge jahutaja! Jeesus kau-
nike! Oh kuis wiiwid kaua! Hingel igaw: Jôua!
Sind ma igatsen. Jumal Poeg, Mu hinge peig, Ei
ma muud siin kui sind aga Maa peal nõua taga.

2. Sinu kaitsjad tiivad Katwad mind ja wiiwad Mind su rõõmule. Ehk küll kurat mässab, Ilm mu wastu möllab, Ei ma wärise! Olgu küll Nüüd wastas mull' Põrgu wägi, ilma wõimus: Minu abi Jeesus!

3. Kurat, sind ma naeran, Patt, sull' selga pööran, Surm, sind ootan ma! Ilm, sa wälja astu, Lauldes ma su wastu Seisan rahuga. Jumal mull' On kilbiks küll: Põrgu, ilma, patu kära Peab lõpma ära.

4. Rikkus mingu ära! Sa mu rõõm ja wara, Jeesus, üksinda! Minge tühjad auud, Minge kurjad nõuud, Ei teid taha ma! Häda, rist Ei pea wist Jeesusest mind lahutama, Waid meid ühendama.

5. Mis on lustiks ilmal', Mis teeb himu silmal', Mulle tühi see. Patud, jääge maha, Mina teid ei taha, Hirmsad olete! Toredus Ja suurustus, Ei mind teie enam peta, Ei mu rahu wõta.

6. Mine kurwastaja, Sest mu rõõmustaja, Jeesus, on ju siin. Kes siin armastawad Jumalat, need saawad Rõõmu, kui on piin. Tehaks' küll Siin häbi mull'; Jeesus on mu rõõmustaja, Hinge jahutaja.

40.

Uus Lauluraam. 572. Jiobi 19: 25—27. Joann. 14: 19. 1 Kor. 15: 42—44. Jesus, meine Zuversicht und mein. Suom. Virsik. 266. 502. Sv. Psb. 212.

Jeesus, Õnnistegija, On mu lootus, kunni elan, Seda tean: temaga Surmaski ma julge olen, Kui ka pime surmaöö Saadab hirmu minule.

2. Jeesus, peastja, elab weel, Sest ma saan ka elu näha, Elan pärast taewas seal, Surm ei wõi mull' hirmu teha; Jeesu liige olen ma, Mind ei jäta maha ta.

3. Ühte olen temaga Igaweste kokku antud, Oma usu käega Tema külge kinni pandud: Sest mind surm ei hirmuta, Ega temast lahuta.

4. Liha olen, pean ka Ükskord jälle põrmuks saama; Seda tean, siiski ta Saab mind mullast äratama, Et wõin tema auu sees Ikka seista tema ees.

5. Jumalat siis tõeste Saan ma omas lihas näha. Seda usun kindlaste, Sest mu Jumal wõib kõik teha; Ka ses ihus igawest Saan ma näha Jeesukest.

6. Selle oma silmaga Saan ma Jeesust ära tundma, Mina, mina ise ka Saan seal tema süles istma, Muud kui, mis siin nõder weel, See on minust lahkund seal.

7. Mis siin nutab ärdaste, On seal rõõmus Jeesu süles, Maine ihu maetakse Taewaline tõuseb üles. Siin küll ihu lihalik, Aga seal ta waimulik.

8. Oh mu liikmed, olge veel Rõõmsad, et teid Jeesus kannab! Ära ole kurb, mu meel, Jeesus surmas elu annab, Kui kord läbi haudade Pasun hüüab: Ärgake!

9. Ärge kartke hukatust, Ega haua, põrgu hirmu! Jeesus saadab rõõmustust, Annab igaweste armu; Ta kõik waewa lõpetab Ja teid taewa ülendab.

10. Ihaldage südamest Patu himust lahti saada, Wõtke aegsast kõigist wäest Oma Jeesust armastada. Nõudku süda hoolega Sinna, kus on isamaa.

11. Önn kõik tuleb sinu käest, Kes meid patust peastnud lahti. Surma oma surma wäest Wõitsid, wõtsid taewa lahti. Olgu sinu surma piin Ka mu usu õigus siin.

12. Surma, põrgu peale sa Oled tõest' wõimust saanud, Mulle surmas, hauas ka Kallist rahu walmistanud; Sinu wäest tõusen ma, Ja saan kohtus õigeks ka.

41.

Uus Lauluraam. 226. 1 Joann. 4: 16, 19. Liebe, die du mich zum Bilde deiner Gottheit. Suom. Virsik. 40. 297. 491. Sv Psb. 441.

Arm, kes sa mind oled loonud Oma näu järele,
Arm, kes patu wastu toonud Önnistust mu hingele:
Arm, sind ära walitsen, Et su päralt ikka jään!

2. Arm, kes sa mind walitsenud, Enne kui sain loodud weel, Arm, kes inimeseks saanud Kõiges meie wiisi peal: Arm, sind ära walitsen, Et su päralt ikka jään!

3. Arm, kes sa siin kannatasid Mu eest surma hukatust, Arm, kes nõnda walmistasid Mulle rõõmu, õnnistust: Arm, sind ära walitsen, Et su päralt ikka jään!

4. Arm, kes Waim on, eluwägi, Walgus, tõde, sõna, tee, Arm, kes ennast orjaks tegi, Et mind aitaks truuste: Arm, sind ära walitsen, Et su päralt ikka jään!

5. Arm, kes sa mind oled wõitnud Armastuse wäega, Oma külge hinge köitnud Armu kindla köiega: Arm, sind ära walitsen, Et su päralt ikka jään!

6. Arm, kes palwes käed tõstad Mu eest, ja mind armastad, Arm, kes truust mu eest kostad, Werega mind lunastad: Arm, sind ära walitsen, Et su päralt ikka jään!

7. Arm, kes wõtad minu keha Äratada hua seest, Arm, kes annad mulle näha Auu ja rõõmu igawest: Arm, sind ära walitsen, Et su päralt ikka jään!

XI. Nelipühi.

42.

Uus Lauluraam. 277. Joann. 16: 13, 14. Ap. teg. 2: 4. Komm, heil'ger Geist, du Herr und Gott. Suom. Virsik. 86. Sv. Psb. 61.

Oh Püha Waim, nüüd tule sa Ja täida armu tullega Ka meie südamed ja meeled, Et kiitwad sind su rahwa keeled. Oh Issand, oma sõnaga Nüüd usule meid kogud sa, Ja kõigest ilmamaast kõik rahvast: Sest kiidame sind, Issand, wahwast. Halleluuja, halleluuja!

2. Oh püha walgus, awita, Et meie wõime õppida Kõik tundma taewa Isa täiest Ja teda Isaks hüüdma julgest. Oh keela kurja tegemast Ja usku ära salgamast! Meid õigēs usus hoia armsast, Et ta meil kõigil seisaks kindlast. Halleluuja, halleluuja!

3. Sa püha armu tuluke, Meid usu läbi kindlaks tee, Et sinu töösse truust jääme, Ka risti all su järel käime. Oh aita oma armuga, Kõik usu lootust kinnita, Et wõitu saame sinu wäest Ja krooni sinu heldest käest. Halleluuja, halleluuja!

43.

Uus Lauluraam. 276. Jes. 11: 2. Room. 8: 16, 17. O'heil'ger Geist, kehr' bei uns ein. Suom. Virsik. 30. 457. Sv. Psb. 242. 421.

Oh Püha Waim, meil' tule sa Nüüd südamesse elama, Oh tule, walgustaja! Su paistus paistku wägewast, Meid tehku targaks nobedast, Sa õige rõõmustaja! Kui sa Nõnda Meile tuled, palweid kuuled, siis saab meile Maa peal taewa elu jälle.

2. Sa kingid tarkust wagale, Ja mõistust awad kõigile, Kes sind siin armastawad, Et ühes meeles kindlaste, Ja ühes usus puhtaste Su nime kuulutawad. Tõtta, Wõta Mõtted, meeled, suud ja keeled omal' ohwriks, Meile rõõmuks, sulle auuks.

3. Sa targa nõuu andija, Meid õige teele juhata Ja peasta eksitusest, Et meie sust ei tagane, Waid südamest sind teenime Ka waewas, wiletsuses! Jõua, Nõua Enesele, kes su peale hädas lootwad, Sinult rõõmustamist ootwad.

4. Kui kuradiga tapleme Ja kiusatuses wõitleme, Siis wõta kinnitada. Ei puudu meisse waenlane, Kui sa meid paned warjule, Sa kallis rõõmustaja! Anna Nõnda Rohkest käest, sõna wäest oma rõõmu: See meil' waewas waraks olgu!

5. Sa kõige parem abimees, Kui elab meie südames Su kallis püha sõna, Siis ükski meid ei lahuta. Oh süüta usku põlema Ja tarkust meile anna! Tule Mulle Südamesse ja mind pese patust puhtaks, Siis saab Kristus mulle tutwaks.

6. Oh õpeta meid heldeste Ka armu näitma wendile, Sa armu tulukene! Kõik wiha, waenu lõpeta, Siis wõime rahus elada, Sa taewa tuikene! Teine Teise Koormat kanda, andeks anda eksitusi: Aita sina oma lapsi!

7. Meid oma wäega kinnita, Ja anna pühast elada, Et patud maha jääwad, Et kurja liha himudest Ja tema surnud tegudest Su lapsed lahti saawad. Aja, Saada Oma rahwast, et ta wahwast taewa nõuab Ja ka wiimaks sinna jõuab.

44.

Uus Laulraam. 272. Room. 5: 5. 2 Tim. 1: 7. Zeuch ein zu deinen Toren. Suom. Virsik. 6. 32. 310. Sv. Psb. 19. 22. 251.

Mu hinge sisse tule, Oh Looja Püha Waim! Uut elu tõid sa mulle, Kui ilmale ma sain. Oh rõõmustaja sa, Kes tulid Isast, Pojast, Sealt õndsataewa kojast, Sind kiidan rõõmuga.

2. Oh tule, anna tunda Mull' oma wäge sa, Mis minu patu häda Wõib ära paranda. Mu südant pü-

hitse, Et sulle auu annan Ja usu wilja kannan, Nii kui mu kohus see.

3. Üks kuinud oks ma olin, Mind tegid haljaks sa; Ma surma küüsis olin, Sa saatsid surema Mu surma ristmises; Seal Jeesu weri teinud, Et surma wõimus läinud Ja mul uus elu käes.

4. Sa oled püha ôli, Ma sooga salwitud, Nüüd kõige õndsam põli On mulle walmistud; Nüüd Jeesu oma ma, Ja kuninglikus jõuus Ja pühas preestri auus Saan teda teenida.

5. Sa palwe Waim, su läbi Ma ôpin paluma: Su palwed toowad abi Ja tõuswad wäega Siit taewa, kunni see Neid heldeste on täitnud, Kes ikka armu näitnud On oma lastele.

6. Sa oled rõõmustaja, Ei salli kurwastust; On hädas troosti waja, Siis saadad walgustust. Kui sagedaste sa Ju oled rõõmustanud Ja kallist kosutanud Meid elu sõnaga.

7. Sa, Issand, kätes kannad Kõik ilma wäega, Ja südamed sa käänad, Nii kuidas tahad sa. Oh saada armuga, Et armastuses, rahus, Mis enne oli lahus, Wõiks ühte leppida.

8. Oh wõta Keisrit kaitsta Ja neid, kel meelevald, Ja anna neile maitsta Head rahu ülewalt; Ja wanad ehita Siin targa mõistusega, Ja noored karskusega Ja waga meelega.

9. Meil' anna julgusega Siin ilmas wõidelda; Sest saadan püüab wäega Meid ära hukata. Et kurja lihale Siin keegi maad ei anna, Sa aita wastu panna Ja ise wapraks tee.

10. Nii meie elu sea, Kuis hea su meelest see; Ja jõuab meile pea Ehk surmatunnike, Et tuleb lahkuda, — Siis rõõmsast surra anna, Meid taewariiki kanna, Kus jäädaw elumaa.

XII. Kolmainu Jumala püha.

45.

Uus Lauluraam. 9. Laul 43: 3. Joann. 15: 26. Herr Jesu Christ, dich zu uns wend'. Suom. Virsik. 169. Sv. Psb. 133.

Oh Jeesus Kristus, tule sa Ja Waimu meile läkita, Kes armuga meid awitab Ja tõe teele juhatab.

2. Tee lahti suud sind tänama, Sind kiitma südant walmista: Meil' õiget usku anna ka, Su nime tundma õpeta.

3. Siis laulame kui inglid ka: Oh püha, püha oled sa! Ja palest palesse seal ka Sind näeme õndsas rõõmuga.

4. Au armsa taewa Isale, Au tema ainu Pojale! Au Pühal' Waimul' igawest, Ja tänu andkem kõigest wäest.

46.

Uus Lauluraam. 291. Matt. 28: 19. Eewes. 4: 5, 6. Wir glauben All' an Einen Gott, Schöpfer Himmels und der Erden, der sich zum Vater. Suom. Virsik. 146. Sv. Psb. 110.

Usume ainu Jumala, Maa ja taewa Looja, sisse, Kes Isa kombel armuga Meid kõiki lapsiks hüüab ise. Tema tahab ikka toita, Ihu, hinge hästi hoida, Kurja tahab ikka keelda, Kui meid kurat püüab neelda. Ta kannab hoolt ka meie eest Kui wägew Jumal igawest.

2. Meie usume Jeesuse, Jumala ja inimese, Isa ainu Poja sisse, Kes õnnistust toob kõikidele, Kes Maariast lapsukeeks Sündind, tõest inimeseks, Usus Pühast Waimust saadud, Meie heaks taewast tulnud, On surnud ristisambas tõest Ja tõusnud üles omast wäest.

3. Usume ka Waimu sisse, Kes Isa ja ka Pojaga Üks Jumal on, ja rõõmusta Kõik kurbe maa peal wõt-
tab ise, Annab andid usklikuile, Ristirahwal' ühe
meele! Süüd siin andeks annetakse, Ihu mulda mae-
takse, See peab tõusma mulla seest Ja elu saama
igawest.

XIII. Kirik ja Jumala sõna.

47.

Uus Lauluraam. 352. Laul 119: 116. Joann. 17: 11, 17. Erhalt' uns,
Herr, bei deinem Wort. Suom. Virsik. 157. 438. Sv. Psb. 73. 113.

Meil' oma sõna kinnita, Oh jumal, meid neist
awita, Kes tahaksiwad tõugata Su Poega järjelt wi-
haga.

2. Oh Jeesus Kristus, näita sa Meil' oma wäge
lõpmata, Meid hoia, Issand, heldeste, Et südamest
sind täname.

3. Oh Püha Waim, meid rõõmusta, Üht meelt
ka rahwal' anna sa, Meid surmatunnil awita, Ja elu
sisse juhata.

48.

Uus Lauluraam. 353. Laul 46: Ein' feste Burg ist unser Gott.
Suom. Virsik. 152. Sv. Psb. 116.

Meil' tuleb abi Jumalast, Kes ikka wägew olnud!
Ta peastab hädast wägewast, Mis meie peale tulnud.
Küll kuri waenlane Meid wihkab kurjaste, Ta tuleb
sõdima Nüüd kawalusega, Ei ole tema sarnast.

2. Kõik meie nõuu on tühine, Ei mõju meie
wägi; See wõib meid aita õieti, Kes patust lahti tegi.
Kes see on? küsid sa, Suur Jeesus! kosten ma, See
Issand suurest wäest, See Jumal, kelle käest Kõik
wõimus meile tuleb.

3. Ehk oleks ilm täis kuradid, Kes tahaksid
meid neelda, Ei karda meie ühtegi, Küll Jumal
wõtab keelda: Ehk olgu hirmus meel Küll kurjal
waimul weel, Ei siiski wõimust saa, Sest oma sõnaga
Küll Jeesus teda wõidab.

4. Suur Jumal teeb, mis tõutab, Ja tahab
Waimu anda: Ehk kuri selts küll ähwardab, Ei jõua
wastu panna; Ehk wõetakse nüüd Meilt ihu, raha,
hüüd: Et mingi igawest! Ei saa nad kasu sest, Meil'
taewariik peab jääma!

49.

Uus Lauluraam. 25. 1 Moos. 18: 3. Luuk. 24: 29. Ach bleib' mit deiner Gnade. Suom. Virsik. 235. Sv. Psb. 186.

Oh meile, Issand Jeesus, Jää oma armuga, Et pahareti kurjus Meid kiusata ei saa.

2. Oh meile, Issand Jeesus, Jää oma sõnaga, Et sinu Waimu wõimus Meid täidaks rõõmuga.

3. Oh meile, Issand Jeesus, Jää oma walgega, Sa kallis tõe selgus Meid ikka juhata.

4. Oh meile, Issand Jeesus, Jää ja meid õnnista, Ja jõudu, wäge waimus, Meil' hästi kaswata.

5. Oh meile, Issand Jeesus, Jää ja meid hoia ka, Et kurja waimu wõimus Ei ilmas wõitu saa.

6. Oh meile, Issand Jeesus, Jää oma abiga, Sest tulgu meile truudus, Rõõm, usu julgus ka.

50.

Uus Lauluraam. 344. Joann. ilm. 2: 4, 10, 14, 23; 3: 1, 8, 11, 16.
Fahre fort, fahre fort! Zion. Hengell. Laul. ja
Virs. 50. Andl. Sång. o. Ps. 50.

Edasi, edasi! Siion, mine walguses Edasi, ja seista nõua Esimese armu sees; Elu hallikale jõua. Kitsast uksest mine alati Edasi, edasi!

2. Kannata, kannata! Siion, wõta otsani Häda, laitmist julgest kanda. Ole ustaw surmani, Jeesus tahab krooni anda; Siion, kui uss wõtab hammusta, Kannata, kannata!

3. Tagane, tagane! Siion, tagane, kui ilm Kõrkust, raha wõtab näita, Pööra ära oma silm; Ära mau poole heida, Siion, ilma rõõmust koguni Tagane, tagane!

4. Seleta, seleta! Siion, waimu seleta, Kes sind kõigipidi kiusab, Jäta teda kuulmata, Käi nii, kui su täht sind saadab! Siion, head ja kurja wõta ka Seleta, seleta!

5. Wägisi, wägisi Jumalasse tungi nüüd! Siion, mine waimus wahwaks; Ära jää sa unesse, Waid saa Jeesu haljaks oksaks! Siion, wahwast tungi wäesse Wägisi, wägisi!

6. Ilmuta, ilmuta, Siion, wäes end ilmuta, Et ju wenna arm on süütud! Näita, mis see sooga teeb, Kelle pruudiks oled hüütud; Siion, et uks sulle lahti läeb, Ilmuta, ilmuta!

7. Kindlaks jää, kindlaks jää! Siion, pea, mis sul on, Ära wõta leigeks minna, Waata, ligi jõuab kroon! Mis on taga, jäta sinna. Siion, kui on wiimne häda käe, Kindlaks jää, kindlaks jää!

51.

Uus Lauluraam. 302. Laul 119: 38, 43. Teures Wort aus Gottes Munde. Suom. Virsik. 143. 245. 297. Sv. Psb. 162. 205. 266. 441.

Kallis sõna, mis on antud Taewast meile Isa suust: Elu põhjaks on ta pandud, Saadab hinge õnnistust; Taewa tema juhatab, Isa tundma õpetab.

2. Tahan taewast maitsta mina, Igatsen ta järele: Seda anda jõuad sina, Kutsud oma lauale, Söödad seal mind mannaga, Eluweega joodad ka.

3. Eedeniks su sõna olgu, Tema sisse jäägu ma; Temast mulle walgus tulgu, Paistku mulle wäega, Et ta usku kaswataks, Usu wilja walmistaks.

4. Püha Waim, mull' Isa sõna Südamesse kirjuta, Oma walgust armust anna, Et ma wastu wõtan ka, Mis mu Jumal armsaste Sõnas annab minule.

5. Minu südant hari ise Heaks ja pehmeks põlumaaks, Sõna seemet külwa sisse, Et ta wilja kaswataks, Mis mind siis weel rõõmustab, Kui mu elu otsa saab.

6. Nõnda pühal' eluseemnel' õiget põldu walmista, Silmasalwiks minu hingel' Olgu kallis sõna ka, Et ka loodan, usun ma Kindlaste, mis räägid sa.

7. Sinu sõna juhiks olgu Mulle elu teede peal, Tema kindlaks kaljuks jäägu, Mis peal seisab minu meel. Waim nii saagu walgustud Ja ka tööle kinditud.

8. Nii kui peegel sõna näitku Jeesu jälgi selgeste, Waimu wara mulle hoidku Nii kui pitser kindlaste, Et ma usu sisse jään Kunni taewas Jeesust näen.

9. Mulle, Issand, näita sina Ikka oma halastust. Sinu juurest otsin mina Oma hinge õnnistust. Oh, mu hing sest rõõmustab, Et mind Jeesus armastab!

52.

Uus Lauluraam. 365. Jes. 49: 14—16. Laul 102: 14. Zion klagt mit Angst und Schmerzen. Suom. Virsik. 315. Sv. Psb. 257.

Siion kaebab suures hädas, Nuttes oma Jumalal' üteldes: „Ma olen waewas Ja ka kange risti all. Siion, selle pärandus, Kellel on kõik walitsus, On nii tühjaks, halwaks läinud, Kes on seda imet näinud?

2. Jumal, kes mind tõutanud Ära peasta häda käest, See on mind nüüd kurwastanud Ja ei seisa minu eest. Oh kas sa nii järgeste Mu peal' oled wihane? Eks sa taha armu heita, Ja kui ennemuiste aita?”

3. „Siion, sina kõige armsam,” Kostis Issand suurest väest, „Nüüd sa oled kõige kurwem, Aga oota! minu käest Peab sulle tulema Rahu, rõõmu Waimuga; Jäta nüüd kõik mured maha, Wihata ma sind ei taha.

4. Nii kui ema last, ka mina Sind ei iial unusta; Minu meele pead sina Jääma ilma lõpmata; Ja kui peaks ema wast Unustama oma last, Siiski pead sa mu meeles Olema ja minu süles.

5. Ära lase nüüd end petta Pahareti tigidust, Kes ei mõista muud kui teha Hirmu sulle, kawalust. Minu meeles oled sa, Sinu nime tunnen ma, Hoolt ma tahan su eest kanda, Sulle õnnistust ka anda.

6. Sinu peale ikka waatan, Sind ma kannan rüpe sees, Armukäega sind ma saadan Kui su us-taw abimees. Ei ka häda, wiletsus, Saadan ega kiu-satus Wõi sind minust lahutada: Siion, wõta kan-natada!”

XIV. Misjon.

53.

Uus Lauluraam. 375. Laul 67: 2, 3. Es wolle Gott uns gnädig sein. Suom. Virsik. 158. Sv. Psb. 123.

Oh Jumal, tule armuga Ja õnnistust meil' anna;
Meid taewa poole juhata, Et mõistame su sõna Ja

sinu tööd siin tunneme; Et Kristuse suur heldus
Saaks tutwaks paganatele Ja oleks nende walgus,
Kui sinu poole pöörwad.

2. Siis ilmamaa sind auustab Ja kiidab sinu
nôuu, Kõik rahwas sinust rõõmustab Ja laulab sinu
auu. Et oled kohtumõistija, Kes wõimust patult
wõtab; Su sõna hoiab, toidab ka Kõik rahwast, et see
tõttab Siin uues elus käima.

3. Sind, Jumal, rahwas tänagu, Kõik head hool-
sast tehes, Su sõna wägi kaswagu Su auuks meine nä-
hes. Oh Isa Poeg, meid õnnista, Sind südamest kõik
kartwad, Oh Püha Waim, meid rõõmusta, Sind wa-
gad auustawad; Sest laulgem rõõmsast: Aamen.

54.

Uus Lauluraam. 371. Matt. 9: 37, 38. Luuk. 12: 49. Wach' auf, du
Geist der ersten Zeugen. Suom. Virsik. 163. Andl.
Sång. o. Ps. 152.

Et ärka, Waim, kes enne wanast Siioni wahimehi
wahwastas, Et nemad ööd ja päewad waprast Su
riigi pärast olid wõitlemas, Ja kelle heal maailmast
läbi käind Ja rahwa hulgad sinu jüngriks teind.

2. Oh et see tuli pea põleks Ja kõik maailm
saaks temast täidetud, Et lõikajaid ka rohkest tuleks,

Et, Issand, sinu töö saaks lõpetud. Su päralt löikus; ära seisa wait! Sest löikust palju, pisut löikajaid.

3. Su Poeg on selle palwe pannud Su rahwa suhu oma sõnaga, Ja meile seda julgust annud, Kui lapsed palume nüüd kartmata: Seepärast kuule, Issand, armuga Ja ütle: „See peab tõest sündima!”

4. Kuis wõid sa meile seda keelda, Mis sinu Poeg meid käsib paluda? Eks sina wõta seda kuulda, Mis sinu Waim meid ajab õhkama? Jah, et sind palume nüüd südamest, See tuleb tõest sinu Waimu wäest.

5. Ja saada hulgal oma tööle Sa armukuulutajaid wäega, Tee otsa, Issand, patuõõle Ja saada-nale oma käega! Oh Issand, üle ilma lauta Sa oma riiki wälja auuga.

6. Oh et su Siion abi leiaks, Nii kui su Waim su sõnas tõutab, Oh et su Waim kõik rahwast peastaks, Siis päew weel enne õhtut selgeks läeb. Oh Issand, taewad lõhki kärista Ja tule maha ja meid awita!

7. Oh anna, et su sõna jookseks, Kõik kohad saagu temast walgustud, Et paganate hulk ka tuleks,

Et saaks su linn ja koda täidetud! Ja ärata ka üles Iisrael, Et seegi elaks sinu walgusel.

8. Oh paranda kõik tee ja rada, Et sõna jooksmast keelatud ei saa, Ja wõta armust kautada Kõik waleõpetused korruga; Ja peasta palgalistest kirikud Ja koolid, siis su riik saab ehitud.

9. Oh kuule meie palweid heldest, Kui Jeesu nimel, Issand, palume! Sest mis sa tõutanud selgest, Teed tõeks parem weel kui mõistame. Oh anna truuid, hoolsaid sulasid, Ja wõida, wõida ära was-tasid!

XV. Jumalateenistus ja palwe.

55.

Uus Lauluraam. 2. Laul 36: 10; 119: 105. Ap. teg. 10: 33.

Liebster Jesu, wir sind hier, dich und dein Wort.

Suom. Virsik. 172. Sv. Psb. 131.

Armas Jeesus, awita Sinu sõna hästi kuulda, Meelt ja mõtteid walmista, Palwed armust wastu wõta. Sinu Waim meid walgustagu, Maa pealt taewa juhatagu.

2. Meil on selge rumalus, Sinu Waim meid õpetagu, Südames on pimedus, Seda walgus kautagu! Meie kuhugi ei kõlba, Kui sa ise meid ei saada.

3. Oh sa walgus walgusest, Kes meil' Isast tae-
wast antud, Tee, ma palun südamest, Süda, suu ja
kõrwad lahti! Palwed, laulud, Jeesus, sina Lase
hästi korda minna.

56.

Uns Lauluraam. 17. Hab. 2: 20. Ap. teg. 17: 28. Wilip. 4: 5.
Gott ist gegenwärtig! Lasset uns. Hengell. Laul. ja Virs. 63.
Andl. Sång. o. Ps. 63.

Ligidal on Jumal! Teda kummardagem, Auus-
tades ligi tulgem! Meie keskel Jumal. Waikselt
süda seisku, Tema ette maha heitku. Tunnista,
Auusta Tema nime kiites, Silmi maha heites.

2. Ligidal on Jumal! Keerubimid kiitwad, See-
rawimid maha heitwad. Püha, püha, püha! Inglise-
koorid laulwad, Lauldes talle auu andwad. Armuga
Kuule sa, Issand, meie heali, Meie waeste keeli!

3. Meitest jäägu maha Tühjad ilma rõõmud,
Kerge meel ja liha himud! Sinu omaks olgu Meie
hing ja ihu, Meel ja mõte, jõud ja elu. Issand sa
Üksinda Meie Jumal ole, Meile peastjaks tule!

4. Auuline Jumal! Et sind kiidan usus, Teenin
tões sind ja waimus, Et kui pühad inglid Su ees sei-
san mina Ja sind näen, oh anna sina! Alati Sinule
Rõõmuks elu olgu Ja su auuks tulgu.

5. Elu ôhk sa oled, Ja maailma põhi, Elu seeme, hinge rohi. Sügaw armumeri, Hing su sisse waub, Surm ja häda siis kõik kaub. Mu sees sa, Su sees ma! Nii su sisse heidan, Sinust rahu leian.

6. Kõik sa täidad heldest: Sinu kallis walgus Olgu minu silma selgus. Nii kui armsad lilled Päewa paistel õitswad, Magust haisu rõõmsast andwad, Nõndagi Rõõmsaste Hing su heldust tundku, Sinu armu hoidku.

7. Tõsiseks ma saagu, Tasaseks ja heldeks, Rahuliseks, usus selgeks; Puhas süda anna, Et su palge walgust Nähä saaksin ja su paistust. Tõusegu, Lennaku Nii kui kotkas süda! Armust anna seda!

8. Minu sisse tule, Waim, ja tee mind pühaks, Taewa Isa pühaks kojaks. Ei sa pole kaugel! Armu anna mulle, Südame siis annan sulle! Walwates, Hingates Hing sind tunda saagu, Ja sind kummar-dagu!

57.

Uus Lauluraam. 19. 1 Moos. 32: 27. Laul 145: 19. Kal. 5: 24. Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ. Suom. Virsik. 307. Sv. Psb. 249.

Ma hüüan, Jeesus, appi sind, Mu ôhkamisi kuule, Ja armuga nüüd aita mind, Et kahtlust mull' ei

tule, Et sulle elan pühaste, Mull' wõta usku anda, Risti kanda, Head teha wennale, Ja pidada su sõna.

2. Ma palun weel, mu Jumal, sind, Oh wõta seda teha, Et kurjad ei wõi naerda mind, Et saan su abi näha, Ja nimelt siis, kui surm on käe: Las' mind su abi oota, Su peal' loota; Ei kõlba minu töö, Ei see wõi julgust saata.

3. Tee, et ma wihameestele Wõin tõest andeks anda, Ja et ma elan pühaste, Ei wõta wiha kanda. Su sõna on mu rõõmustus, Mu hinge seega toida; Wõta hoida, Kui tahab wiletsus Mind sinust ära pöördä.

4. Tee, et ei rõõm ei kartus mind Ei lahutaks su sõnast, Waid et ma kindlast usun sind, Mu jõud ju tuleb sinust; Sa annad armu hinnata, Ei suuda ükski tehes, Waewa nähes, Su armu teenida, Mis peastab surma hädast.

5. Ma pean järgest wõitlema, Mind nõtra, Jeesus, aita! Su armu poole hoian ma, Mull' anna wõimust wõita. Kui kiusatus mind wintsutab, Siis keela sina ära Patu kära, Mis muidu hirmutab, Et saan su abi näha.

58.

Uns Lauluraam, 587. Luuk, 10: 20. Wilip, 3: 20. Valet will ich dir geben. Suom. Virsik. 281. 444. Sv. Psb. 227. 412.

Ma tahan jätta maha Sind, kawal ilmamaa, Ei armastada taha Sind sinu patuga; Hea elu on seal taewas, See järel igatsen, Seal pole mina waewas, Kui siin su omaks jään.

2. Tee minuga kui tunned, Oh kallis Jeesuke, Ma palun, et sa annad Mull' aral' wôimuse. Kui pean tundma walu, Siis seda lühenda, Nii lõpeta mu elu, Et õndsast suren ma.

3. Mu hinge põhjas hiilgab Su nimi ja su rist, Ja rõõmustust mull' saadab, Oh Issand Jeesus Krist! Mu hädas ilmu mulle Seesama palgega, Mis risti peal sul oli, Kui mu eest surid sa.

4. Mu hing ka peida sina Su püha küljesse, Ja aita teda minna Su auuriigisse. Küll õnnis on see olnud Siin kurja ilma peal, Kes sinu juure tulnud, Ja rõõmsast elab seal.

5. Mu nimi pane üles Ka elukirjasse, Ja pea omas süles Mu hing siis ühtlasi Seal nendega, kes saanud Su riiki auuga; Siis suu ja süda wõtwad Su truudust tänada.

59.

Uus Lauluraam. 23. Matt. 6: 9—13. Vater unser im Himmelreich.
Suom. Virsik. 149. Sv. Psb. 111.

Oh Isa taewariigi sees, Sa käsid meid kõik südamest Kui wennaksed sind paluda, Ja hädas appi kutsuda. Oh aita, et ei üksi keel, Waid paluksid ka hing ja meel.

2. Su nimi saagu kiidetud, Su sõna selgest õpetud, Su püha nime auuks ka Meid aita pühast elada, Et kauks waleõpetus, Ja lõpeks rahwa rumalus.

3. Su riik, see tulgu sinu käest Meil' nüüd ja pärast igawest, Ja Waimu oma anniga Las' meie juures elada; Kõik põrgu wiha lämmata, Ja kogudust ka õnnista.

4. Su tahtmine siin ilma peal Nii sündigu kui ülewel, Et seega rahul oleme, Mis meile sünnib iialgi, Kõik kurja tahtmist kauta, Mis sunnib sinust lahkuma.

5. Peatoidust anna heldeste Ja muud, mis tarwis ihule, Meid hoia tõbe, tule eest, Ja peasta nälja, waenu käest, Et meie rahul elame, Ja kõige eest sind täname.

6. Meil' anna andeks meie süüd, Et nad ei wae-
wa enam meid, Siis oma wihameestele Heal meel

andeks anname. Meid täida armastusega, Ja kõiki rahus ühenda.

7. Meid ära jäta abita, Kui saadan hakkab kiusama, Kui kuri rahwas hukutab, Ja meie liha kihutab: Siis anna wõimust rohkeste, Et usu läbi wõidame.

8. Meid peasta kõigest kurjast ka, Et kuri aeg on elada; Meid hoia kurja surma eest Ja peasta wiimse häda seest. Oh wõta meie hingeke Siis oma riiki jäädwaste!

9. Nüüd laulgem aamen rõõmuga, Meid, armas Issand, awita, Et meie kindlast usume, Et meie palweid kuuldakse, Su sõna peale julgeste Siis aamen meie laulame.

60.

Uns Lauluraam. 257. Matt. 9: 12; 11: 28. Suom. Virsik. 422. 468.
Sv. Psb. 437. 479.

Oh helde Issand Jeesus, Sa meie ainus lootus, Sa saadad rõõmustust. Sa tulid meile taewast, Meid lunastama waewast, Ja walmistama õnnistust.

2. Kui sinu silm ju nägi Mu ahastust, siis tegi See sulle haledust; Siis armu nõuu wõtsid Ja pea appi tõtsid Ja näitsid mulle halastust.

3. Kes patu kinni katab Ja süüd ka ära matab,
Jääb ilma aitmata, Ei otsi arsti haige, Kui valu ta
ei tunne Ja wigadust ei tunnista.

4. Ehk olgu raske tõbi Ja suur küll meie häbi:
Su arm on suurem weel. Sa peastad ära põrgust,
Teed lahti patu wõrgust, Et rõõmsaks saawad hing
ja meel.

5. Oh kallis, helde Issand, Sa tunnend meie sü-
dant, Et hukas oleme. Kõik anname su kätte, End
heidame su ette, Oh anna armu waestele.

6. Oh anna meile näha, Kuis wõtad puhtaks
teha Kõik oma werrega. Mis keelab armu wara,
Meid petab usust ära: Oh seda hoopis kauta!

7. Siis rõõmus on kõik rahwas, Sind tänama ka
wahwas, Et sa meid armastad, Et meile appi tõttad,
Meid omaks osaks wõtad Ja kõigest hädast lunastad.

8. Et sa meid oma haawus Ja oma armu war-
jus Nüüd hoiad heldeste, Sest saab ka kurat näha,
Et tema ei saa teha Siin kahju meile ühtegi.

9. Oh helde Issand Jeesus, Sa meie ainus lootus,
Sa saadad rõõmustust. Sa tulid meile taewast, Meid
lunastama waewast, Ja walmistama õnnistust.

10. Kui Kristus minu elu, Siis surm on minu kasu; Surm ihu suretab, Ta hinge lahti peastab Ja taewa sisse tõstab, Mind Jeesusega ühendab.

11. Sest, süda, rahul ole, Ja ärgu olgu sulle Ei waewa hirmuga: Küll Jumal ingli saadab, Kes pea sinna kannab, Kus sinu peig ja pärismaa.

XVI. Ristimine ja leer.

61.

Uus Lauluraam. 326. 5 Moos. 29: 8. Room. 6: 3—6. Tiit. 3: 5.
 1 Peetr. 3: 21. Ich bin getauft auf deinen Namen. Suom.
 Virsik. 180. Sv. Psb. 222.

Su nimel ristitud ma olen, Oh Isa, Poeg ja Püha Waim! Su rahwaga su juure tulen Kui sinu laps, su armu taim; Ma Jeesu sisse istunud, Ta Waim mu peale walatud.

2. Mind oled, Isa, omaks lapseks Ja pärijaks ju armust teind! Oh Poeg, mu hinge õnnistuseks Sa oled surres waewa näind! Oh Püha Waim, mind rõõmustad, Kui rist ja häda waewawad!

3. Seepärast olen tõutanud Sull' kartust armastusega, Ja olen ennast sulle annud Su omaks ihu, hingega; Kõik kurja ära wandusin, Et sinu jälgis kõnniksin.

4. Truu Jumal, sinu poolt jääb kindlaks Su armuleping muutmata, Ma ise tegin seda tühjaks Nii mitu korda patuga: Siis wõta jälle wastu mind, Ehk ma küll olen saland sind.

5. Oh ärata mind Waimu wäest, Mind täida oma armuga, Et annaksin end jälle uuest Su ohwriks ihu, hingega, Et wiimne were piisake Saaks sinu omaks täieste.

6. Mind tegi puhtaks Jeesu weri, Ma pole enam roojane; Mind katab, peseb armumeri, Siis, kurat, minust tagane! Seepärast, patt, nüüd põgene, Maa-ilm, jää minust eemale!

7. Mind, Issand, kinnita ses nõuus, Oh Isa, Poeg ja Püha Waim! Et jääksin seisma sinu jõuus Su auuks, kui su armu taim. Nii elan, suren sinule, Ja annan auu su nimele.

XVII. Püha Ôhtusöömaaeg.

62.

Uus Lauluraam. 334. Joann. 6: 48. Du Lebensbrot, Herr Jesu Christ. Suom. Virsik. 66. 74. 456. Sv. Psb. 44. 219. 451.

Mu Jeesuke, sa eluleib, Su juure eksja jõuab, Kell himu taewa peale käib Ja sinult armu nõuab, Sest palun ma sind südamest: Oh puhasta mind patudest, Et kõlban sinu laual!

2. Nüüd armsa taewa roaga Mind, Issand, täna sööda, Mind elujõeale juhata Ja selle seest mind jooda. Küll olen haige, roojane: Sa oma laualt, karjane, Mind siiski ära lükka!

3. Sa mesimagus taewaleib, Oh anna mulle armust, Kui patt mu hinge peale käib, Et peasen tema hirmust! Su õigus, see nüüd katku mind, Et mul ei ole karta sind, Kui istun sinu lauas.

4. Kõik wihawaenu kustuta Mu südamest ja hingest, Mu wigadusi ilmuta, Et ma neid nutan järgest. Sa püha paasatalleke, Oh anna ennast minule Nüüd hinge kasuks süüa.

5. Ma tunnistan, et minu töö Wäärt pole seda armu, Ma olen patu sulane, Ma tunnen tema hirmu. Mind siiski hädas rõõmustab, Et sinu sõna tunnistab, Et wõtad waesed wastu.

6. Patt on mind hoopis rikkunud, Mu peale armu heida! Surm on mu sisse tikkunud, Oh anna elu leida! Ma olen pime, walgusta! Ma olen kadund, halasta, Ja aita selgest armust!

7. Mu peigmees, tule minule Ja jää mu südamesse, Siis suud ma annan sinule Ja jään su armu sisse. Sa oma kalli rõõmuga Mu nõtra waimu koosuta Ja lõpeta mu häda.

8. Mu Jeesuke, sa eluleib, Mind ise sööta wõta!
Oh weri, mis kõik pesta wõib, Mind heldest jootma
tõtta! Sa jääd mu sisse, anna ka, Et jään su sisse
lõpmata, Siis saan su läbi taewa.

63.

Uus Lauluraam. 341. Joann. 6: 54. Herr Jesu Christ, du höchstes
Gut, du Brunnquell aller Gnaden! Wir kommen, deinen Leib.
Suom. Virsik. 107. 191. 374. Sv. Psb. 75. 148. 316.

Oh Jeesus, kõige armu kaew, Sa meie ülem wara,
Meid ajab nõudma hinge waew Sind sinu ihust, we-
rest, Ja sinu nime kiituseks Ja oma hinge toitmi-
seks Nüüd seda sööma, jooma.

2. Meid, Issand, ise walmista Nüüd selle armu-
tööle, Su auukuub olgu kattedeks ka, Su tõde pandud
wõöle, Et oleksime walmistud, Kui sinu wõerad
ehitud Su riigi osaliseks.

3. Jää meie sisse otsani, Siis jääme sinu sisse,
Ei lahuta meid midagi, Ei ilm, ei kurat ise: Su
sakramendi armu wäest Siis saame taewariiki tõest,
Su püha rahwa seltsi.

64.

Uus Lauluraam. 339. Laul 22: 27. O Jesu, du mein Bräutigam
Suom. Virsik. 81. 440. Sv. Psb. 425. 429.

Mu peigmees, armas Jeesuke, Kes armust, nii
kui talleke, Mu süü eest oled surma läind, Mind patu
wõlast lahti teind:

2. Ma rikutud ja wigane, Sant, pime, paljas, roo-
jane Siin tulen ka su lauale: Mind ära lükka kõrwale!

3. Sa oled arst ja parandad, Sa püha kaew ja
puhastad, Sa pulmakuub, mis ehteks mull', Küll,
Issand, kallist wara sul.

4. Seepärast, Jeesus, palun sind, Et sa mu tõ-
best peastad mind, Et werega mind lepitad, Ja roo-
jastusest loputad.

5. Mu waese südant walgusta, Ja usku mu sees
õhuta, Mind waest, mind patust, rikkaks tee Ja minu
liha tallitse.

6. Et ma sind hinge leiwaks saan, Sind alan-
duses auustan, Mu Jeesus, kes sa tõeste Nii Jumal
kui ka inime.

7. Mu südamest nüüd kustuta Kõik himud, ja
siis istuta Mu sisse usku, armastust Ja tõsist lapse-
alandust.

8. Mis hingele ja ihule On kasuks, anna mi-
nule; Kõik kahju keela, südant ka Nüüd enesega
ühenda.

9. Ja oma söömaaja wäest Kõik kurja aja minu seest, Et patu süüst ma peaseksin, Ja Isa armu tunneksin.

10. Oh aja ära waenlased, Kõik minu hinge wastased! Kõik õiged nõuud minu sees Las' korda minna Waimu wäes.

11. Mis iial teen ehk nõuan ma, See sündigu kui tahad sa, Et wõiksin wagast elada Ja rahuga siit lahkuda.

12. Siis wiigu sinu riiki mind Su inglid, et saan näha sind, Et seal su laual sinuga Ma rõõmu maitset lõpmata.

65.

Uus Lauluraam. 332. Matt. 5: 6; 25: 6, 7. Schmücke dich, o liebe Seele. Suom. Virsik. 276. Sv. Psb. 220.

Minu süda, rõõmustele, Jätä patu kombed jälle, Tõtta ära pimedusest, Mine wälja rumalusest; Sest sind laual' kutsutakse; Õnnistust sull' pakutakse; Jeesus, maa ja taewa Looja, Tahab su sees aset teha.

2. Mine, jõua usinaste, Walmista nüüd kasinaste Südant hinge kosijale, Oma helde Jeesusele. Ära jää nüüd tulemata, Ôhka, palu wiibimata: Tule, tule, Jeesukene, Jää mu omaks, armukene!

3. Ilma asju ostetakse, Palju raha kulutakse, Aga sina, armastaja, Annad muidu, mis meil vaja. Eks see ole arwamata, Mis sa kingid tasumata? Kõik maailma kuld ja wara Ei wõi seda maksta ära.

4. Oh mis himu tuleb peale, Kui su heldus tuleb meele, Et sa, kallis halastaja, Inimeste lepitaja, Oma ihuga mind söödad, Oma werega mind joodad. Jumal tuleb minu sisse, Elab minu waimus ise!

5. Wärisedes mõtlen seda, — Siiski rõõmus on mu süda! — See on äramõtlemata, See on ärarääkimata! Kuis wõib inimene teada, Ehk ka sellest aru saada, Mis teeb Jumal suurest wäest, Annab heldest, rohkest käest?

6. Ihu, werd seal jagatakse, Leiwas, wiinas wõetakse, Mitu tuhat seda sööwad, Mitu tuhat seda joowad, Siiski ei saa otsa wara, Ega lõpe ilmas ära; Waim sind, süda, walgustagu, Seda mõistma õpetagu!

7. Jeesus, minu ainus elu, Jeesus, minu rõõm ja ilu, Jeesus, kõige suurem wara, Ära tagane must ära! Põlwili ma langen maha, Ihaldan ja palun seda: Las' mind seda kallist rooga Hinge kosutuseks wõtta!

8. Armust tulid taewast ise Lunastama inimesi,
Oma hinge ära andsid, Rasked ristiwalu kandsid,
Walasid ka oma were Ilma patu pärast ära; See
mind joodab õnnistuseks, Sinu armu mälestuseks.

9. Jeesus, kallis hingetoitja, Jeesus, patu ära-
wõitja, Tee, et ma su armulual Ei söö nuhtlust
oma hingel'. Sinu arm mu meeles olgu Ja mu süda-
messe tulgu, Et ma nõnda, kui siin waewas, Jään ka
sinu omaks taewas.

66.

Lauluraam. 234. Laul 34: 9. O Jesu, meine Wonne, du, meiner.
Suom. Virsik. 454. Sv. Psb. 216. 308.

Oh Jeesus! rõõmu saatja, Mu hinge walgustaja,
Ei ükski ilmas jõua Küll sinu heldust kiita.

2. Mull' kallid andid andsid, Ja magusaste toit-
sid, Mind taewast kinnitasid, Ja hinge rõõmustasid.

3. Mind, tõbist, parandasid, Mind, waest, sa awi-
tasid, Mind, näljast, söötsid, jootsid Ja isiennast
andsid.

4. Sest südamest sind tänan, Ja see eest kiitust
annan, Et sinust waewa nähti, Kui sulle haawu tehti.

5. Sa risti kannatasid, Mind seega rõõmustasid,
Sul häda, mure oli. Mis sull' mu patust tuli.

6. Mind väga armastasid, Mu peale armu heit-
sid; Su häda, surm ja walu On minu rõõm ja elu.

7. Nüüd wõtab minu süda Su kallist armu tun-
da; See kallis hinge wara, See wõtab patu ära.

8. Jää minu südamesse, Ja werega mind pese;
Su Waim mind puhastagu, Kõik patud lõpetagu.

9. Nüüd olen patust lahti, Et neid mull' andeks
anti, Mu sees nüüd Jeesus elab, Ja õiget elu annab.

10. Oh! aita, kunni elan Ja siin maailmas olen,
Sind kindlast' armastada, Ja sinust osa saada.

11. Et patu eest wõin hoida, Ja kindlast' pal-
wess' jääda, Mu risti wastu wõtta, Ja liha himu jätta.

12. Mis ial wõtan ette, Siis olgu see mu mõte,
Mis annid mina saanud, Et sa mind kosutanud.

13. Nüüd wiga mul ep ole, Kui suren, suren
sulle, Ja peasen surma waewast, Ja näen sind, Jee-
sus! taewas.

67.

Uus Lauluraam. 331. Laul 42: 2. Ich komm' jetzt als ein armer
Gast. Suom. Virsik. 190. Sv. Psb. 143.

Ma tulen, armas Jumal, nüüd, Et sa mind kutsud
wôeraks, Su lauale, kust kallist hüüd Mul walmista-
sid waraks, Kui tuleb isu hingele Ja jänu minu
waimule, Et häda tükib peale.

2. Sa oled hinge hoidija, Ta eest sa muret pead,
Sa oled tema toitija, Ja kõik ta häda tead, Siis tule
leiwas, wiinas ka Siin söötma, jootma armuga Neid,
kes sind himustawad.

3. Siis wôta, õige karjane, Mu hinge jahutada,
Ja saata taewa warale, Seal teda kosutada; Sa armu-
lauda walmistad Ja neile seda ehitad, Kes sinu peale
lootwad.

4. Kui tallekene otsin sind, Mu hinge karjast,
taga. Su elumanna söotku mind, Kui nälg mind
waewab wäga; Su kallis weri jootku ka, Et ükski
mind ei lahuta Su armastusest ära.

5. Kui hirwel suurest palawast Wee jänu tu-
leb peale, Joob tema külmast hallikast, Et jänu kus-
tuks jälle: Nii, Jeesus, sind ma ihaldan, Ja sinu
armu himustan, Sest suur on minu häda.

6. Ja kõige pealt nüüd aita mind Mu pattu kahetseda, Et mina jääksin kartma sind Ja kurja tööst eest hoidma. Mull' õiget usku anna ka, Mind õigusega ehita, Et süda rõõmu tunneks!

7. Mu sees uut südant walmista Ja aita Waimu läbi, Et armsaks mulle patt ei saa, Waid temast tunnen häbi: Mu meelt ja mõtteid puhasta, Mu kurjad himud kauta, Mis enne armastasin.

8. Siis tule armsast minule, Mu kallis hingewara! Mu süda jäägu sinule, Mind ära põlga ära! Sind üksi ootan, peiuke, Et risti peal nii heldeste Mind oled omaks ostnud!

9. Ma tänan wäga rõõmsaste Sind, kallis Lunastaja, Ja armastan sind õieti Ja ootan seda aega, Mil sina, elujagaja, Seal kõige õndsas rahwaga Mind taewa lauda kutsud.

XVIII. Patu kahetsemine ja piht.

68.

Uus Lauluraam. 392. Laul 38: 5. Ach Gott und Herr, wie gross.
Suom Virsik. 228. Sv. Psb. 182.

Oh armu juur! Mu patt on suur, Mis mina wõtnud teha; Ei ole teal Maailma peal Mu hingel abi näha.

2. Kui jookseksin Ja tahaksin Maailma otsa jääda, Ka sealgi ma Pean hirmuma, Sest patu palk on teada.

3. Sest sinule Ma patune, Mu armas Issand, tõttan, Ja palun sind: Oh kuule mind! Käemeheks Jeesu wôtan.

4. Kui tahad sa Mind nuhelda: Ma seega rahul olen! Siin peksa sa, Seal halasta, Kui kohtu ette tulen.

5. Ka pööramist Ja wõtlemist, Oh Issand, anna mulle! Ja awita, Et lõpmata Ma jääksin truuiks sulle.

6. Tee minuga Kuis tunned sa, Su käest kõik heaks ma wôtan. Mind tõmba sa, Et rutuga Su juure ikka tõttan.

7. See linnu wiis, Et tema siis Küll warjul enast hoiab, Kui tuisk on ees, Ja häda käes: Siis pe-sast warju leiab.

8. Niisamuti Ma patune Su haawadesse ruttan, Kui surm ja patt Mind waewawad, Kui hinge hädas nutan.

9. Ma sinna jään, Kui surma läen Kui hauda tuleb minna. Siis rõõmu küll Saab taewas mull', Kui jõuan Jeesu linna.

10. Au Isale Ja Pojale Ja Waimule ka olgu; See peale tõest Mu südamest Ka rõõmus aamen tulgu.

69.

Uns Lauluraam. 403. Laul 51: 3; 62: 9. Ap. teg. 4: 12. 1 Peetr.
1: 13. Allein zu dir, Herr Jesu Christ. Suom. Virsik.
251. Sv. Psb. 201.

Su peale üksnes, Jeesuke, Siin maa peal mina loodan. Sa oled rõõmuks minule, Kust mujalt rõõmu ootan? Ei olnud enne kedagi, Ei ole nüüdki ühtegi, Kes mind wõiks hädast aidata. Sind palun ma, Mu lootus, Jeesus, awita!

2. Mu patt on suur ja raske küll, Mu süda nutab seda; Oh anna seda andeks mull', Sest peastnud mind su häda. Su Isa seadis helduses, Et sina oled wahemees, Sest patu süüst saan lahti ma, Tee tõeks sa, Mis sina wõtnud tõuta.

3. Oh anna armust minule Kõik usutegu teha, Et sinu armu täieste Ma südames saan näha, Sind armastada tõega Ja ligimest kui ennast ka. Mind wiimsel tunnil awita Sa wäega Kõik kuradid mult ajada.

4. Au olgu Isal' ülewel, Kes palju head meil' annab, Ja tema Pojal' Jeesusel', Kes meie eest hoolt kannab, Ka Pühal' Waimul' olgu au, Kelt tuleb abi, õnn ja nõu. Mind aitku Isa helde meel Siin ilma peal Ja igawest seal ülewel.

70.

Uus Lauluraam. 404. Laul. 130: Aus tiefer Not schrei' ich zu dir.
Suom. Virsik. 237. Sv. Psb. 190.

Su poole, Issand, südamest Ma tõstan oma heale,
Mind peasta patu häda seest Ja halasta mu peale!
Sest kui sa tahad arwata Kõik wõlga, mis mull'
teadmata, Kes siis su ees wõib seista?

2. Su ees ei maksa muud kui arm Kõik pattu
andeks anda; Kõik meie töö on tühi põrm, Kes wõib
su wiha kanda? Kes wõib su ees weel suurusta?
Waid peame kõik hirmuma, Ja elama su armust.

3. Seepärast sinu peale nüüd, Mu Jumal, mina
loodan, Mu südames ei ole muud, Kui et sult abi
ootan. Mis sinu sõna tõutab, See minu hinge rõõ-
mustab, See peale olen julge.

4. Ehk sina kaua wiiwitad Mu hädas appi tulla,
Weel usun sind, mu Jumalat, Ja tahan julge olla Nii
kuida usklik Iisrael, Kes sündind Waimust ülewel,
Ja Jumalat weel ootab.

5. Ehk suur küll meie süü ja patt, Mis sinu
wastu teeme, Meid siiski nõnda armastad, Et sinu
abi näeme. Sa oled õige karjane, Kes sõnast ja ka
teust hea, Meid peasta kõigest patust!

71.

Uus Lauluraam. 395. Laul 6: Luuk. 18:13. Joann. 6:37. Herr Jesu Christ, du höchstes Gut, du Brunnquell aller Gnaden, ich komme. Suom. Virsik. 220. 503. Sv. Psb. 28. 474.

Oh Jeesus, ülem abimees, Sa armu hallik taewas,
Et waata, kuidas minu sees Mu hing on suures
waewas, Et patu süüd mind waewawad Ja mind nii
wäga koormawad, Et kurja olen teinud.

2. Seesama suure häda sees, Oh Jeesus, appi
tõtta, Ja ole õige abimees, Süüd oma peale wõta,
Et patu sisse ma ei jää, Ja surma, hukatust ei näe
Ja igawest ei kau.

3. Kui mina hakkan mõtlema, Mis iial olen tei-
nud, Siis tahab süda katkeda; Sest olen araks läi-
nud. Mu nõuu ei kõlba kuhugi, Waid hukka saaksin
koguni, Kui poleks sinu sõna.

4. Seesama sõna tunnistab, Et patud andeks an-
nad, See minu südant rõõmustab: Neid, Jeesus, ise
kannad, Sa armu meile tõutad, Kes kurwast meelest
paluwad, Ja usuwad su sisse.

5. Et mina omast hingest nüüd, Kuis tead ise
seda, Ka leian palju raskeid süüd, Need teewad mulle
häda! Sest tahaksin su werega End lasta patust pe-
seda Kui Taawet ja Manasse.

6. Sest langen mina põlwili, Oh Issand, sinu ette, Sind palun mina alati, Su peale käib mu mõte: Oh anna andeks heldeste, Mis mina olen kurjaste Mu eluajal teinud!

7. Oh Issand Jumal, halasta Ja anna andeks mulle: Mu kurba südant rõõmusta, Siis tänu annan sulle, Ja tahan hea meelega Su nime auuks elada, Ja sinu sõna kuulda.

8. Mind Waimuga nüüd kinnita, Mind aitku sinu haawad, Mind pese oma werega, Kui lõpwad elupäewad; Ning korista mind õndsaste Siit kurjast ilmast, Jeesuke, Wii taewa seltsi. Aamen.

72.

Uus Lauluraam. 389. Jes. 38: 15, 16. Eesek. 33: 11. So wahr ich lebe, spricht dein Gott. Suom. Virsik. 286. 318. Sv. Psb. 265. 273.

Nii kui ma elan tõeste, Meil' ütleb Jumal heldeste, Ei ole minul rõõmu sest Et hukka lähed igawest, Sa waene wilets patune, Waid et sa elad minule!

2. Siis seda sõna usu sa Ja ära wõta kahelda; Sest sa saad armu, rõõmu küll, Mis Jumal tõutanud sull', Ja kinnitanud wandega: Õnnis, kui patud jätab sa!

3. Oh ära ole hooleta, „Weel aega! — ära mõtle sa, — Ma tahan rõõmsast elada Ja pärast, kui saan wanaks ma, Siis tahan andeks paluda, Eks Jumal ikka halasta?”

4. Küll tõsi: Jumal halastab! Ta siiski õigust armastab: Kes siis weel patu sisse jääb, Ja ikka käsu vastu teeb, Ei mõtle oma hinge peal', See peab nuhtlust kandma seal.

5. Arm Jumalast on tõutud, Et Kristus su eest surmatud, Ei tema siiski kinnita, Et pead homseks elama. Et tuleb surm, on teada küll, Aeg aga teadmata on sull'.

6. Et elad, täna pööra weel, Ehk homme teine järg on eel; Kes täna priske, punane, Ehk sureb homme äkiste: Kes sureb patust pöörmata, See peab põrgus põlema.

7. Mind aita, helde Jeesuke, Et sulle jõuan peagi, Ja enne pööran aegsaste, Kui surm mind wõtab äkiste, Et täna, igal ajal ka Ma wõiksin õndsast lahkuda.

73.

Uus Lauluraam. 397. Jes. 43: 11. Wo soll ich fliehen hin.
Suom. Virsik. 177. 317. Sv. Psb. 129. 259.

Oh kuhu lähen ma Nüüd patu koormaga? Kust pean armu leidma? Kes saab mull' abiks jõudma? Kui kõik ilm appi tuleks, Mul siiski häda oleks.

2. Oh armas Jeesuke, Ma tulen sinule, Mu peale armu heida, Mull' oma heldust näita, Mind wõta armust wasta, Ja werega mind kasta.

3. Ma waene patune! Su peale julgeste Ma tahan patud heita, Et wõiksin armu leida; Siis sinu pühad haawad Mull' õnnistuseks saawad.

4. Oh oma werega Mind patust puhasta! Mu kurba südant aita, Ja armu mulle näita, Kõik patud kinni kata Ja mere põhja mata.

5. Sa oled, Jeesuke, Mull' troostiks üksine. Mull' õnnistust sa andsid, Kui minu patud kandsid, Neid werega sa katsid, Nad oma hauda matsid.

6. Ehk suur mu patu töö, Siis saan sest wallale, Kui ma su were wõtan, See peale kindlast' loodan. Kes sinu juure jõuab, Küll hädas abi leiab.

7. Mul palju puudust küll, Kuid sina kingid mull' Suurt rikkust, armu, abi Su püha were läbi; Ta wäes ma wõidan ära Kõik patu, põrgu käre.

8. Ehk kurat wäega Mind tahab hirmuta, Mul pole siiski häda, Sa, Jeesus, wõitsid teda, Ja sinu püha weri Lööb maha tema leeri.

9. Su weri tõeste Teeb imet rohkeste, Et selle wäe läbi Kõik rahwas leiab abi: See peastab surma käest Ja patu, põrgu wäest.

10. Sest loodan üksine Su peale, Jeesuke. Ei wõi ma hukka minna, Ma pärin taewalinna, Et sa end surma annud Ja minu patud kannud.

11. Mu südant juhata Sa Püha Waimuga, Et kurja maha jätan Ja sinu juure tõttan, Et wõin su juure jääda, Ja taewariiki saada.

XIX. Patust pöörmine.

74.

Uus Lauluraam. 410. Room. 8: 31—39. Ist Gott für mich, so trete gleich. Suom. Virsik. 145. 385. Sv. Psb. 122. 348.

Kes wõib mind hukka mõista, Kui Jumal on mu poolt? Kes tahab wastu seista, Kui tema kannab hoolt? Kui tema armu wari Mu ümber järgeste, Mis wihameeste kari Wõib teha minule?

2. Nüüd tean ja usun seda Ja kiidan julgeste, Et heldemat kui teda Ei ole tõeste, Ja et ta igas asjas Mu ustaw abimees, Ja et ta kõiges hädas Nüüd seisab minu eest.

3. Ja selle usu põhi On Kristus ja ta arm, Ei ma siis karta tohi, Ei eksita mind hirm. Ma ise küll, mu elu Ei kõlba kuhugi, Mis Kristus annud mulle, See maksab alati.

4. Mu Jeesus on mu õigus, Mu auu, mu walgus ka, Kui teda mul ei oleks, Ei ilmas tohiks ma Siis püha Jumalale Weel silma näidata, Ta ees kui waha tules Ma läeksin sulama.

5. Mu Jeesus on mind peastnud, Kui olin hukka läind, Ta weripunast pattu On lumiwalgeks teind. Ma kiidan seda armu, Ja loodan julgeste, Ei tunne kohtu hirmu, Et ma küll patune.

6. Ei wõi mind hukka mõista Mu rasked patu süüd, Ka põrgutule walu Ei hirmuta mind nüüd; Ei karda mina kohut, Ei muudki äpardust, Sest Jeesuke mind kaitseb, Kes on täis armastust.

7. Ta Waim mu hinges elab, Mind hästi juhatab, Kõik waewa, muret keelab, Kõik kurbtust kautab, Ta saadab mu sees korda, Mis alatud ta käest; Ja aitab mind, et Abba Saan hüüda kõigest wäest.

8. Kui olen arg ja kardan, Kui ahastus mu ees, Siis rääkimata sõnu Ta õhkab minu sees, Mis suu ei saa küll öelda, Kuid Jumal mõistab wist, Ta teab warsti ära Mu waimu õhkamist.

9. Waim tuletab mu meele Ta armu tõutust,
Ja kiidab tema abi Ja tema halastust, Et tema
ehitatud On mulle kena linn, Kus silmad seda
näewad, Mis enne uskusin.

10. Seal mulle pärisosa On seatud algusest;
Kui ilma pean jätma, Ei kau taewas käest; Kui siin
ka nutma pean, Et rist mind wintsutab, Mu Jeesus,
seda tean, Mind pärast rõomustab.

11. Küll ma, kui Jeesusele Jään ihu, hingega,
Ka pean risti kandma Ja waewa nägema. Siis teutus
ja häbi Mu peale tulewad, Siis kurat ja ta wägi
Mind wäga kiusawad.

12. Ma olen siiski julge Ja seisan kartmata,
Kõik jäägu Isa hooleks, See wõib küll aidata. Las'
peale elu, wara Mult ära riisuda, Mind tema armas-
tusest Ei ükski lahuta.

13. Maailm, see mingu hukka, Kui sa jääd
minuga, Ei haawad, wermed ilmas Mind sinust
lahuta; Ei nälg, mis waewab liha, Ei puudus, wae-
sus ka, Ei ülemate wiha Mind pea segama.

14. Ei inglid ega wallad, Ei kõrgus, sügawus,
Ei meelehea, ei häda, Ei hirm, ei ahastus, Ei ükski
asi, olgu See suur ehk wäike ka, Mind sinu armu
sülest Ei pea kiskuma.

15. Mu süda hüppab rinnus, Ei tunne kurwas-
tust, Ja hõiskab ikka peale Ja on täis rõõmustust.
Mu Issand Jeesus Kristus, See on mu rõõmustus,
Ja mis mind laulma paneb, On taewa õnnistus.

75.

Uus Lauluraam. 381. Luuk. 15: 1–7. Jesus nimmt die Sünder an.
Suom. Virsik. 8. 534.

Jeesus kutsub patusid Ja neid heldest wastu wô-
tab! Kuulge rõõmu sõnumid Kõik, kes eksiteele
tõtand. Siin on, mis teid aitab nüüd: Jeesus kutsub
patusid!

2. Armu wäärt ma polegi, Siiski tema tõe sõnad
Tõutawad kindlaste, Kui ta hooleks ennast annad:
Arm uks weel lahti nüüd: Jeesus kutsub patusid!

3. Kadund lammast karjane Otsib väga hool-
sast taga: Enam püüab Jeesuke, Mis on eksind, kätte
saada. Oh et kõik ka tuleksid! Jeesus kutsub pa-
tusid!

4. Tulge siis, oh patused, Tulge kurwad hin-
ged kärrest, Jeesus kutsub teid ja teeb Teid ka
Isa lapsiks heldest; Ei ta põlga kedagi: Jeesus kut-
sub patusid!

5. Kurb ja haige tulen ma, Tunnistan kõik patu
wiga; Oh mu Õnnistegija, Heida armu nüüd ja ikka!
Kuulen rõõmsaid sõnumid: Jeesus kutsub patusid!

6. Usus lootes seisan siin: Kui ka patud were karwa, Walgeks teeb neid sinu piin. Wólaks enam sa ei arwa Minu raskeid patu süid: Jeesus kutsub patusid!

7. Ei wõi süda waewata Ega Mooses kaebtust tõsta: Minu patu kandija Tahab ise mu eest kosta! Kes mu peale tõstab süüd? Jeesus kutsub patusid!

8. Jeesus kutsub patusid, Ta on mindki wastu wõtnud, Muile ka, kes nutwad süüd, Taewa ukse lahti jätnud. See peal' elan, suren nüüd: Jeesus kutsub patusid!

76.

Uus Lauluraam. 428. Jes. 54: 8. 1 Tim. 1: 15—17. Ebr. 6: 17—20. Ich habe nun den Grund gefunden. Suom. Virsik. 298. Sv. Psb. 263.

Nüüd olen mina põhja leidnud, Mis minu ankeru kinnitab: Mu Jeesu haawus! Armu heitnud On ta, kes ikka halastab; See põhi ikka kindlaks jääb, Kui maa ja taewas hukka läeb.

2. Ta halastus on usu põhi, Mis ei wõi ära mõtelda; Need armukäed on ikka lahti, Mis patusele pakub ta; Ta hale süda järgest keeb, Kas tuled, tulemata jääd.

3. Ei meie pea hukka saama, Meid Jumal tahab aidata. Seks tuli Poeg meid lunastama, Läks taewa, me eest palub ta. Ta hüüab mindki alati, Et teeksin lahti südame.

4. Oh armumeri, mis kõik patud On Jeesu surmas neelanud! Sa patu haawad kinni seud, Sa hukkamõistmist keelanud; Et Jeesu weri lõpmata Nüüd hüüab: „Isa halasta!”

5. Su peale tahan usus loota, Su were sisse wajuda, Sult patu waewas abi oota, Su südamesse waadata: Seal ühtejärke leian ma Suurt halastust, mis otsata.

6. Kui muud kõik mu käest riisutakse, Mis ihu, hinge jahutab, Kui kõik rõõm ära wõetakse, Kui selge häda wahutab, Kui abi jääb weel kaugele: Siis halastus jääb alati!

7. Kui tuleb ilma asjust häda, Kui nende mure alla jään, Kui püüdwad mind nii wõrgutada, Et meelest segaseks ju läen: Siis seisab ikka minu meel Weel kindlast halastuse peal.

8. Kui igast tööst ma wiga leian, Mis olen teinud ilma peal, Siis Jeesu ette maha heidan. Kõik kiitlemine kaub seal: Sest üksi tunnen rõõmustust, Et Jeesus on täis halastust.

9. Mis Jeesus tahab, sündku ikka, Sest tema rohkest halastab. On see mu meeles, pole wiga, Ta minu südant waigistab. Kas rõõmu mul ehk häda weel: Ma loodan halastuse peal!

10. See põhja peale tahan jääda Senni kui elan ilma peal, Muud ma ei taha igatseda Kunni üks liige liigub weel. Küll igawest siis laulan ma: „See halastus on põhjata!”

XX. Usk ja õigeks tunnistamine.

77.

Uus Lauluraam. 412. Jes. 61: 10. Room. 5: 9. Christi Blut und Gerechtigkeit, das ist mein Schmuck. Suom. Virsik. 206.
Sv. Psb. 160.

Kristuse weri, õigus ka On minu auukuub lõp-
mata: Ses kõlban Jumalale nüüd Ja kui ma taewa
lähen siit.

2. Kui kohtu ette lähen ma, Ei ükski tohi kae-
bada: Ma olen andeksandmist saand, Tall on mu
wõlad kautand.

3. Mu wõlg nüüd risti külge jääb, Küll uhke
kurat seda näeb, Siis wõla-raamat kaut'i, Kui Jeesus
risti naelati.

4. Ehk oleks wõla-raamat ka Küll kirjutud mu werega; Ma olen puhas lahti sest, Ja kõigest wõla sundmisest.

5. Sest Jeesus on mu Issand nüüd, See püha Tall, kell pole süüd, Kes surnud risti peal mu eest: Ma seda usun südamest.

6. Nüüd tema weri, tean ma, On ülem wara, otsata Kõik armu täius tuleb sest, See maksab taewas igawest.

7. Nüüd Talle armust elan ma, Ta teenistuses rõõmuga, Ja sõdin waprast patuga, Ei eksi enam meelega.

8. Ja siiski kui saan taewa ma, Ei oma õigust nimeta, Waid palun, et kui patune Saan were wäest rõõmusse.

9. Ma usun, kui neid patusid Weel palju enam oleks siin: Kui kurat were hinda näeb, Küll tema neist siis ilma jääb.

10. Ma usun, et kes pattu teind, Ja hukka pidid minema, Kõik lunastud on igawest', Ja makstud iga hinge eest.

11. Ma usun, et kui Aadam seal Ka oleks surnud risti peal, Ei tema oleks tasunud, Mis inimesed eksinud.

12. Siis wõlg ei oleks tasutud, Ei käsk ka oleks täidetud: Nüüd Jeesus oma surmaga Kõik täiest' täitnud, maksnud ka.

13. Ka õndsad saawad minuga Siis oma Jeesust tänama: „Tall olgu kõrgest kiidetud, Et ilm on tema lunastud!”

14. Jah, Jeesus, ole kiidetud, Et oled lapseks sündinud, Et lunastasid werega Mind ja ka kõige ilmamaa.

15. See weri saagu kuulatud, Ja sellega kõik pühastud, Kes tahtwad oma patuga Su were warju kippuda.

16. Auukuningas, mu Jeesuke, Sa Isa Poeg, ta sarnane: Maailma peale halasta, Ja oma rahwast õnnista!

17. Et walitsend mind armuga, Su haawust tahan tunda ma, Seal kiidelda su õiguses Ja sinu were kuue sees.

78.

Uus Lauluraam. 411. Room. 3: 23—28. Eewes. 2: 8. Es ist das Heil uns kommen her. Suom. Virsik. 250. Sv. Psb. 194.

Kõik kallis hinge õnnistus Saab meile selgest armust, Ei peasta oma teenistus Meid iial põrgu hirmust. Usk aitab meid siin üksine, Ei maksa meie oma töö, Waid Jeesus on kõik maksnud.

2. Kui inimestest üksigi Ei jõudnud käsku täita, Siis oli Jumal vihane, Meid tahtis põrgu heita; Sest tema käsk on waimulik Ja inimene lihalik: Sest olime kõik hukas!

3. Et rahwas püüdsid omast wäest Kõik käsu tahtmist teha, Sest tegid nemad rumalast, Ei olnud õigust näha. Käsk on ükspäinis tunnistus, Kust tunnuks' meie eksitus, Mis lihameel ei mõistnud.

4. Ei meie ennast õieti Wõind patutöö eest hoida, Ehk meie seda püüdsime, Ei olnud õigust leida; Sest kawal töö kõik hukka läeb, Kui patule weel wõimus jääb, Mis emahust hakkab.

5. Ei pidand siisgi täitmata See käsusõna jääma; Seks pidi Kristus tulema Ja inimeseks saama: See täitis käsu täieste Ja saatis õigust kõigile; Meid peastis Isa vihast.

6. Et Kristus nõnda täieste On käsu ise täitnud, Siis tuleb õigus rahwale, Nii kuidagi kiri näitnud: Et Kristus oma werrega Meid peab õigeks tegema, Kes meie wõlad maksnud.

7. Sest loodan mina kartmata Su peale, armas Jeesus, Su sõna see ei waleta, Ma usun sinu heldust: Kes usub ja saab ristitud, Sell' taewas õndsus walmistud, Ei tema lähe hukka.

8. Kes usub kõigest südamest, See peab õndsaks saama, Ja usk on tunda armu tööst, Ei pea tööta jääma; Usk see ei lahku Jumalast, Arm aitab jälle ligimest, Kui Waimust sündind oled.

9. Kask näitab üles eksitust: Siis süda muret kannab, Ja Jeesu armuõpetus Siis jälle rõõmu annab. Ta ütleb: „Otsi Jeesust Krist!” Ei kask ei anna hingamist, Ei wõi meid õigeks teha!

10. Kel õige usk on ialgi, See püüab head ka teha: See usk ei kõlba kuhugi, Kus head ep ole näha; Usk siiski üksi õndsaks teeb, Heast teust lähem abi näeb, Sest tunnuks' õiget usku.

11. Küll õige lootus kannatab Ja wõtab kindlaks jääda; Mil ajal Jumal awitab, See pole meil' küll teada, Ta aga teab selgeste, Mis õige abi tunnike; See peale julgest looda!

12. Kui Jumal abi wiiwitab, Siis sina ära kardada: Su südant tema kinnitab, Ei lahku sinust ära. Ta sõna usu ikka weel, Ehk arg on sinu waene meel; Nii waigista kõik hirmu.

13. Auu, kiitus olgu südamest Nüüd meie Jumalale, Et tema põrgu wõimusest Meid lunastanud jälle; Oh Issand, las' meid armuga Su nime pühaks pidada, Su riik nüüd tulgu meile.

14. Siin sündku sinu tahtmine, Nii kui ta sünnib taewas; Oh anna leiba kõigile, Kes paluwad sind waewas, Kõik patud anna andeks ka, Meid kiusatuses awita, Ja peasta kurjast. Aamen.

79.

Uus Lauluraam. 423. Laul. 119: 156. 1 Tim. 1: 13; 2: 19. Mir ist Erbarmung widerfahren. Suom. Virsik. 119. 180. 317.
Sv. Psb. 85. 256. 364.

Mu peale Jumal halastanud, Ma seda polnud teeninud; Ta arm mind seega õnnistanud, Mis uhke meel ei otsinud. Nüüd ma sest tunnen rõõmustust Ja pean kalliks halastust.

2. Ma olin wiha teenind väga, Mind siiski Jumal armastab; Ta lepitand mind enesega Ja Poja werel puhastab. Kust mulle sai see õnnistus? See pole muud kui halastus!

3. Ma tahan üles tunnistada Ja kiita seda kõigile, Muuks seda ei wõi nimetada Kui halastuseks tõeste. See halastus mind alandab Ja ühtlasi ka rõõmustab.

4. See on mu kiitus, ja ei tohi Mult keegi seda riisuda! See halastus mu usu põhi, See on mu palwe põhi ka, See peale julgest kannatan Ja surmaski weel toetan.

5. Mu halastaja, muret kanna, Et halastuse sisse jään, Ja Poja surma läbi anna, Et surres sinu juure läen! Seal igawese rõõmuga Ma halastust wôin kuuluta.

XXI. Jumala rahu.

80.

Uus Lauluraam. 256. Laul 45: Joann. ilm. 22: 16, 17. Wie schön leucht't uns der Morgenstern. Suom. Virsik. 30. Sv. Psb. 15.

Nüüd paistab meile kauniste See koidutäht nii selgeste, See Jesse wôsukene, Kes Taawetist meil' sündinud Ja kuningaks meil' kingitud Ja peiuks, Jeesukene! Helde, Selge, Armukene, kaunikene oled sina, Sinust ei wôi jääda mina.

2. Sa oled, Issand, üksine Mu hinge rõõm ja meelehea, Kes mind on peastnud ise; Sa oled minu rõõmustus, Sest sinu armuôpetus On magusam kui mesi: Sööda, Jooda, Hosianna, taewa manna, minu hinge; Sinult püüan mina õnne.

3. Mu südant, Issand, süüta sa Ka oma armu tulega, Et mina armsaks pean Sind, oma kallist Jee-

sukest, Ja armastan ka ligimest, Et mina usus tean, Et sa Nõnda Armastades, walmistades omaks liikmeks Teed mind taewa osaliseks.

4. Rõõm tuleb mulle Jumalalt, Kui sinu silmad ülevalt Mu peale heldest waatwad. Oh Jeesus, minu õnnistus, Su sõna ja su kannatus Mu südant jahutawad. Tule Mulle Ärapeastjaks, rõõmustajaks, nõder olen; Sulle mina wõeraks tulen.

5. Mind, Issand Jumal, igawest Sa oled kõigest südamest Ju Pojas armastanud; Poeg kihlas mind nii heldeste, Ta on mu peig, ma pruudike, Nii wäga rõõmustatud. Nõnda, Nõnda Muret kannab ja ka annab taewa mulle; Auu ja kiitus olgu sulle.

6. Oh lööge kannelt, mängijad, Ja laulage kõik laulajad, Head rõõmu lugu peale! Siis mina oma Jeesukest Ka armutäiest südamest Wõin tuletada meelega. Laulgem, Tehkem Rõõmustamist, auustamist kosijale, Suure auukuningale.

7. Nüüd wäga rõõmus olen ma Ja tahan Jeesust tänada, Kes on mu ainus wara; Ta tahab mind ka armsaste Siit üles wõtta taewasse Ja peasta hädast ära. Aamen, Aamen! Tule taewast, peasta wae-wast, Jeesukene, Sind ma ootan, armukene!

81.

Uns Lauluraam. 482. 1 Moos. 19: 15—22. Luuk. 13: 24. Willip.
2: 12. Ringe recht, wenn Gottes Gnade. Suom. Virsik. 347.
Sv. Psb. 299.

Wõitle hästi, kui sind armsast Jumal tõmbab
omale, Et su waim wõiks raskest koormast Lahti
saada õieti.

2. Wõitle, küll on wäraw kitsas, Waewaline elu-
tee; Kõik teeb kahju sull' siin ilmas, Mis ei saada
taewasse.

3. Wõitle palwes, õhkamises Wäsimata, lõp-
mata, Wõida wahwust usinuses, Sõdi ööd ja päe-
wad ka.

4. Wõitle wahwaste ja ole Armastuses tuline!
Hoiab meel weel ilma poole, Jääb su nõuu ka poolele.

5. Wõitle, ära wäsi ilmas Palumast ja õhka-
mast, Ööd ja päewad ole walwas, Hoiä ära tüdimast!

6. Oled sa siis pärli leidnud, Ära liialt julgeks
saa, Nagu oleksid ju wõitnud Kõik, mis sind wõib
hukata.

7. Krooni hoidku sinu käsi, Pea kinni, mis
sul käe! Taganeda — paha asi, Kindlaks jääda —
ülem töö.

8. Kui sa himul' annad wõimust, Laisalt lepid
lihaga, Siis sa maha jäta Jeesust, Armuküünal
kustub ka.

9. Liha himustuse tuli Teeb sind tuimaks, sõgedaks, Ja sööb ära usuõli, Teeb su südant pimedaks.

10. Õige truudus wõitleb wahwast Patu wastu surmani Ja ei hooli rõõmust, hädast, Waid saab wõimust alati.

11. Õige truudus püüab käia Elutee peal alati, Ei ta iial patust liha Hellitada tahagi.

12. Õige truudus jätab kära, Liha rõõmu ilmale, Tal on taewas rõõmuwara, Sinna läheb elutee.

13. Wõitlejad, oh seda hoidke, Ärge kartke midagi, Jeesu jälgis ikka käige, Taewa poole tõtate!

14. Igal tunnil meele tulgu: Surm wõib tulla äkiste! Usulühter walmis olgu, Õli juure walage!

15. Kunni peigmees tuleb teile, Päewi, tunde arwake! Rõõmsast tema wastu jõudke, Ta wiib taewa pulmale.

16. Jõudke, jookske, hüüdke julgest: „Walmis meie oleme, Peasta sa meid mulla hoonest, Taewa hooneid ootame!”

XXII. Lootmine Jumala peale.

82.

Uus Lauluraam. 508. Laul 37: 5. Befiehl du deine Wege.
Suom. Virsik. 222. 499. Sv. Psb. 179. 482.

Mis waewab sinu südant, Mis iial nõuad ka, Sell',
kes on meie Issand, Kõik hooleks anna sa: Kes tuuli,
pilwi, taewast Kõik hästi walitseb, Küll see sind
peastab waewast Ja su eest muretseb.

2. Sa pead Isa uskma, Siis käsi hästi käib, Ja
tema peale vaatma, Su töö siis korda läeb. Ei aita
liiad mured, Ei maksa kurbtuski, Sest Jumal tahab
palwid, Siis aitab heldeste.

3. Sa, armas Isa, tead, Mis kahjuks tuleb meil',
Su lastele kõik sead, Mis hea ja tarwis neil'; Mis
sina ette wõtad, Kõik teed sa wägewast, Su meele
pärast tõttad Kõik seadma usinast.

4. Kõik wõid sa, Issand, teha, Sest sul on rohke
nõuu; Su töö on hästi näha, Su wiis on selge auu.
Kes suudab wastu panna, Kui oma lastele Kõik abi
tahad anda Siin hädas rohkeste?

5. Ehk wõtwad wastu panna Küll hoopis kura-
did, Ei Jumal siiski anna Neil' wõimust ühtegi; Mis
tema wõtab ette, See peab sündima, Mis tahab tema
mõte, Peab korda minema.

6. Mu hing, nüüd looda rõõmsast Ja oota jul-
geste: Küll Jumal sinu hädast Sind peastab heldeste.
Kui wõtad kannatada, Siis tuleb abi tõest, Sind wõ-
tab rõõmustada Su Issand armu wäest.

7. Oh jäta mured maha, Mis südand waewawad
Ja wõtwad walu teha, Et wäga kurwaks saad. Su
kohus pole seada Neid asju ilma peal: Küll Juma-
lal on teada, Mis kasuks tuleb teal.

8. Kõik tema hooleks anna, Sest ta kõik tar-
gast teeb; Siis saad sa imeks panna, Kuis see kõik
korda läeb, Kui tema imeabi, Nii kui ta tõutand,
Sind mureorust läbi On armust awitand.

9. Küll wiiwib wahest tulles Ta oma abiga, Et
nagu ristitules Ei mäletaks sind ta; Ei siiski sind
ta jäta Waid usku katsub ta: Kas pead kinni teda
Ka hädas rõõmuga?

10. Kui siiski tema poole Sa hoiad kindlaste,
Siis näed sa tema armu, Kui sa ei mõtlegi; Siis tema
armust peastab Sind raske koorma alt, Mis ürike-
seks kestab Su kasuks ülewalt.

11. Oh õnnis sina oled, Sest kiites, tänades Sa wõimust saad, ja tuled Auuehtes hiilgades; Suur Jumal ise annab Sull' rõõmu rohkeste, Et talle, kes sind peastab, Sa laulad rõõmsaste.

12. Oh wõta lõpetada Kõik meie häda teal, Meid nõtru toetada; Su helde isameel Hoolt kandku meie pärast, Et meie peaseme Sest kurja ilma kärast Ja taewa läheme.

83.

Uns Lauluraam. 517. Laul 73: 24. 2 Sam. 15: 26. Jer. 32: 18, 19.
In allen meinen Taten. Suom. Virsik. 507. Sy. Psb. 436.

Nii sündku minu asi, Nii käigu minu käsi Kui Jumal ise teeb: Kui tema muret kannab, Ja ise nõuu mull' annab, Küll siis kõik hästi korda läeb.

2. Mu oma jõud ei jaksa, Ei minu mure maksa, Ei kõlba minu nõuu; Nii olgu kui see tahab, Kes kõigil' osa jagab, Ning temal' üksi olgu auu.

3. Mis põlwe Jumal annab Ning mis ta peale paneb, See hea on minule; Ei ole karta wiga, Kui aga sünnib ikka, Mis armsa Isa tahtmine.

4. Ma tema peale loodan, Ja tema abi ootan:
Ta hoiab kurja eest. Kui aga teda kardan, Ta sõna
mööda elan, Siis pole häda elades.

5. Ta wõtku suurest armust Mind peasta kõigest
patust, Süüst lahti mõista ka; Ei mõista hukka tema,
Waid nii kui helde ema Ta kannatab weel minuga.

6. Kui magama ma lähen, Kui jälle üles tõu-
sen, Kus iial olen ma, Kas hädas, wiletsuses, Kas
näljas, ahastuses: Saan troosti tema sõnast ma.

7. Kui Jumal katsma tuleb Ja risti peale pa-
neb, Ka seda kannan ma. Ei saa, kui tema aitab Ja
kannatust ka annab, Mul koorem raske olema.

8. Kõik tema hooleks jätan, Kas suren ma ehk
elan, Kõik hea, mis tema teeb! Ma läen, kui kutsub
tema, Kas homme ehk ju täna: Küll õiget aega tema
teab.

9. Siis ole, süda, rahul! Mis iial juhtub sinul',
Sa ära muretse! Sest sinu Isa taewas Teab nõuu
küll kõiges waewas: Suur nõuu on temal tõeste!

84.

Uus Lauluraam. 484. Jöös. 24: 16. Laul 73: 23. Von Gott will ich nicht lassen. Suom. Virsik. 310. Sv. Psb. 251.

Ei lahku mina sinust, Mu ainsast Jumalast, Sest sa ei lahku minust, Waid hoiad wägewast Mind ikka hoolega; Su silmad mu peal' waatwad, Su käed mind truuist saatwad, Sa aitad armuga.

2. Kui pöörab ära minult Maailma hea meel, Siis leian armu sinult, Oh Issand, ikka weel! Sa aitad häda seest, Sa peastad patu häbist, Sa aitad tõbest, wangist, Ja hoiad surma eest.

3. Su peale mina loodan, Kui häda, waew on käes, Ma sinult abi ootan, Mu Jumal, ~~abimees!~~ End ihu, hingega Ma annan sinu kätte; Kõik, mis ma wôtan ette, Su hooleks jätan ma.

4. Ei sina salli seda, Mis mulle kahju teeb, Ka siis, kui tuleb häda, Su isasilm mind näeb; Ka Poja andsid sa, Kes patu ära wõitnud, Mu ihu, hinge toitnud, Sest tahan tänada.

5. See eest sind kiidan mina Nüüd suust ja südamest. Kes on nii truu kui sina? Sa aitad igameest. Üks õnnis aeg on see, Mil ma su peale mõtlen, Ja patu wastu wõitlen: Muu töö on tühine.

6. Kui ilm ka hukka läheb Kõik oma iluga, Kui auu ja rikkus lõpeb, Mis nõuti himuga, Siis on mul ikka veel Üks parem ase teada, Kus julgeste wõin jääda: Jeesuse süles seal!

7. Kui Jumal hinge hoiab Abraami rüpe sees, Küll ihu häda wõidab, Sest meie abimees On armas Jeesuke, Kes õnne meile annab Ja armust muret kannab, Et saame taewasse.

8. Ehk ma küll siin näen waewa Ja häda ilma peal, Saan ükskord siiski taewa, Kui Jeesu armu heal Mind kutsub heldeste, Siit käsib ära minna Ja taewa tulla sinna, Kus jään siis järgeste.

9. Suur Isa, taewa Looja, Kõik head on meile teind, Ja annud oma Poja, Kes armust surma läind; Ja see on Waimu nõuu, Et meile usku anda, Meid wiimaks taewa kanda: Sest Jumalale auu!

85.

Uus Lauluraam. 507. 5 Moos. 32: 4. Jer. nutul. 3: 24—33. Was
Gott tut, das ist wohlgetan. Suom. Virsik.
221. 227. Sv. Psb. 221. 391.

Mis Jumal teeb, on ikka hea, Ta tahtmine jääb õigeks, Ma jään nüüd üsna rahule, Kõik jätan tema hooleks. Mu Jumal ta, Kes wäega Meid hädas hoida mõistab, Ta tehku, mis ta tahab.

2. Mis Jumal teeb, on ikka hea, Ei ta mind ilmas peta. Kus saadab ta, seal õige tee, Ei ta mind maha jäta. Ta armust mull' Saab juba küll; Ehk olgu häda käes, Ta wõib mind peasta wäes.

3. Mis Jumal teeb, on ikka hea; Eks tema muret kannab? Mu helde arst ei ilmiski Mull' surmarohtu anna Hea rohu eest. Ta truudusest Ma hädas abi ootan, Ta armu peale loodan.

4. Mis Jumal teeb, on ikka hea, Ta minu elu walgus, Ei kurja mina temast tea, Ta töö on selge heldus, Nii risti all Kui rõõmu aal: Kõik saawad näha seda, Kui ustaw on ta süda.

5. Mis Jumal teeb, on ikka hea; Ehk wahest pean jooma Ka murepeekrist rohkeste, Ei jää ma siiski kartma, Sest wiimati Saab ometi Mu süda kallist rõõmu, Mis lõpetab kõik hirmu.

6. Mis Jumal teeb, on ikka hea, See lootus ei tee häbi. Ehk käigu minu elu tee Ka hädast, surmast läbi: Mind heldeste Ja truuste Mu Isa süles kannab, Ta andku, mis ta annab!

86.

Uus Lauluraam. 492. Laul 55: 23; 62: 8. Wer nur den lieben Gott lässt walten. Suom. Virsik. 314. Sv. Psb. 256.

Kes Jumalat nii laseb teha, Kui tema tunneb ülewelt, Ei Jumal temast ära lähe, Ehk temal küll on häda käes; Siis sina usku tunnistad, Kui hädas usud Jumalat.

2. Mis on sul suurest murest abi? Mis kasu annab kurwastus? Sa läed küll wanaks mure läbi, Ei lõpe sinu wiletsus; Kui sina liiast muretsed, Siis oma waewa kaswatad.

3. Kõik olgu nii, kui Jumal tahab, Kes kõige asja tegija: Kuis tema sinu osa jagab, Nii pead rahul olema. Küll Jumal teab selgeste, Mis tuleb tarwis kõigile.

4. See Jumal, kes meid kurwastanud, Wõib pea jälle rõõmusta; Kui muretund on mööda läinud, Siis tuleb tema abiga: Kust siis su meel ei mõtlegi, Sealt tuleb abi sinule.

5. Kui sina sattud wiletsusse, Siis ära mõtle südames, Et see saand taewa õnne sisse, Kel ikka kaunis põlw on käes. Mis meie õnneks arwame, Läeb hädaks, waewaks peagi.

6. Küll Jumalal' on kerge asi, Ja tema teeb ka sagedast, Et see, kel hästi käinud käsi, Saab wae-seks, sandiks usinast: Seesama Jumal awitab, Et waene pea rikkaks saab.

7. Siis wõta wiimselt see hea nõuu: Tee tööd ja palu Jumalat! Ja anna lauldes talle auu Ka siis, kui kurja kannatad. Kes Jumalast ei tagane, Ei Jumal seda unusta.

XXIII. Pühendamine ja ristiinimese elu.

87.

Uns Lauluraam. 458. Matt. 16: 24, 25. Mir nach! spricht Christus unser Held. Hengell. Laul. ja Virs. 14. Andl. Sång. o. Ps. 14.

Mu järel', hüüab Jeesuke, Kõik ristirahwas tulge! Maa ilma ära salgage, Mu armukutsmist kuulge; Ka oma risti kandke teal, Ja käige minu jälge peal.

2. Ma olen walgus sellele, Kes mind siin taga nõuab; Ei pimeduses komista, Kes minu juure jõuab. Ma püha elu õpetan, Ja taewa teele juhatan.

3. Mu südames on alandus, Ja armastus mu hinges; Mu suust keeb wälja tasandus, Mis magusam kui mesi; Mu Isa päralt waim ja meel, Mu mõtted taewas ülewel.

4. Ma näitan, mis teil' kahju teeb, Et wõite põgeneda See himu eest, mis südant sööb, Ja patust taganeda, Ma olen hinge kalju ka, Ja taewa rõõmu andija.

5. Kui teil on raske, käin ma eel, Ja teie kõrwas seisan; Ma murran teed ja wõitlen weel Ja teie krooni hoian. Laisk sulane, kes seisma jääb, Kui tema isand sõtta läeb.

6. See omast elust ilma jääb, Kes elu hoida püüab; Kes Kristusega surma läeb, See elu jälle leiab. Kes oma risti põlgab nüüd, See põlgab taewa auu ja hüüd.

7. Siis wõttem selle elu sees Kõik risti rõõmsast kanda, Ja Jeesu järelkäimises Ta hooleks ennast anda. Kes wõitlewad siin tema wäes, Neil taewas elukroon on peas.

88.

Uus Lauluraam. 449. Mika 2: 13. Room. 8: 22, 23. Ebr. 12: 14.

O Durchbrecher aller Bande. Suom. Virsik. 258. 325. 326.

Sv. Psb. 153. 207.

Kõige ahelate murdja, Kes sa ikka meiega, Kelle juures rist ja häda Näitab õndsus olema: Mõista ikka peale hukka Meie liha, kunni sa, Ustaw Jeesus, wangihoonest Wiid meid wälja armuga.

2. Eks su Isa seda nõua, Et sa lõpetaksid tööd? Eks sa tarkust, armu, wäge Wõöle pannud seks kui wööd? Ei sa taha kautada, Mis ta annud sinule, Waid sa tahad juhatada Seda hingamisele.

3. Sul on wõimus lõpetada, Mis sa oled alanud, Seks meid wõtsid armastada, Oma äralunastud, Kes küll inimeste meelest Wäga halwad, teatud, Sest et raske risti häbi Meie näu rikkunud.

4. Waata, kõige looma seltsis Wangipõlwes ägame, Tühja asja teenistusest Lahtilaskmist ootame, Sest weel kõwad orja jutad Meie hinge waewawad, Kui ka waim su armu tõttu Hakand püüdma paremat.

5. Kinnita nüüd nõrkend rammu, Närtsind hinge kõwaks tee. Et ta kõigest ilma tülist Läbi murraks wahwaste. Mingu inimeste kartus, Kadugu kõik kaheldus, Jäägu maha õrna liha Walu/hirm ja hellitus!

6. Murra maha põrgu wõimus, Kauta kõik pimedus! Ega neist, kes surnud patus, Sulle tule auustust! Peasta ära patu paelust, Heida ära ilma lust, Anna oma Isa kojast Meile õnnist wabadust.

7. Ega meie armu palu Oma kurja lihale; Kunni kestab meie elu, Karista meid kõwaste; Aga waim sind kinni peab Sinu sõnast lõpmata, Kunni lunastuse leiab, Mis sa luband armuga.

8. Issand, tõuse! Wõitja wõida! Pruugi wõimust, kuningas! Peasta oma riigi lapsed, Kes weel alles orjamas! Lase wangid august lahti Oma kalli were wäes, Ära jäta piinatawaks Neid, et meelewald su käes!

9. Oleme end ise annud Ilma himust wõrguta, Ära surma ikke alla Jäta meid weel orjama; Koorem ajab kisendama: Wabaduse sina tõid, Lunastaja, selle teele Hakka talutama meid!

89.

Uus Lauluraam. 602. Wilip. 3: 20. Ebr. 13: 14. Himmelan geht uns're Bahn. Suom. Virsik. 524. Andl. Sång. o. Ps. 301.

Taewa poole läheme, Kõrbest Kanaanimaale, Wõerad maa peal oleme, Jäädaw koht maailm ei ole. Siin küll käime waewaga, Ülewel on pärismaa.

2. Taewa poole lenda sa, Minu waim, sest tae-wast oled; Ära ilma armasta, Temast waewa, muret tunned. Kes on Isast walgustud, Olgu ilmast lahutud.

3. Taewa poole hüüab ta, Kui ma tema sõna kuulen, Rahupaika näitab ta, Kuhu pärast surma tulen; Sõna hinge kosutab, Isamaale juhatab.

4. Taewa poole mõtlen ma, Kui ta oma laua katab, Ja mu waim sest rõõmuga Armu, taewa wäge wõtab. Nutuleiwa järele Lähen Talle pulmale.

5. Taewa poole usus näen, Näen seal suurt ja kallist walgust, Kuust ja päewast mööda läen, Leian wäga kallist selgust: Nõnda õndsad paistawad, Suures auus hiilgawad.

6. Taewa poole juhatab Surm mind päris isamaale, Ta kõik häda lõpetab, Annab wõitja rõõmu mulle; Jeesus ise käib mu eel, Mis siis iial kardan weel?

7. Taewa poole waatan ma, Olgu see mu laul ja sõna; Sinna mõtle hoolega, Hing, ja seda meeles kannan; Taewa poole ihaldan, Kunni taewa sisse saan.

8. Jeesu nimi rõõmustab, Saadab kõiges hädas abi; Waew ja ristki õnneks saab Tema kalli nime läbi. Jeesus, sinu nimi on Meie täht ja kilp ja kroon.

90.

Uus Lauluraam. 480. Matt. 26: 41; Mark. 13: 33. Mache dich, mein Geist, bereit, wache.

Walmista, mu waim, end küll, Walwa, palwes ole, Et ei kogemata sull' Häda peale tule. Kuradid Wa-gasid Püüdwad eksitada, Patu sisse saata.

2. Aga ärka üles ka Patu unest esmalt, Rasket nuhtlust tunned sa Muidu warsti, warmalt, Siis kui surm, Kohtu hirm, Patu seest sind leiab, Ja sind kinni hoiab.

3. Ärka üles! Issand siis Wõib sind targaks teha. See on õige usu wiis, Nii saad õndsust näha. Jumal see Heldeste Sulle andid annab, Su eest muret kannab.

4. Walwa, muidu kurat wõib Sinu südant pöördada, Kawalast ta peale käib, Et ta saaks sind naerda. Jumala Lapsed ka Tema hirmu tundwad, Kui nad hooletumad.

5. Walwa, et sind wägisi Wõita ilm ei wõta, Ega oma seltsisse Kawalast ei peta. Walwa ka, Et ei saa Wõimust sinu peale Walewennad jälle.

6. Walwa, muidu lihameel Wõib sind eksitada, Taewawara siin ja seal Pea kautada. Lihameel Peab weel Armsaks ilma kõrkust, Saadab waimul' nõrkust.

7. Walwa, aga palu ka, Waim, sest nõder oled! Siis sind suure armuga Jumal peastma tuleb Patu käest, Kõigest sest, Mis mu hinge waewab, Mis mu süda kaebab.

8. Siis, kui ärdast palume, Tema muret kannab, Kui ta poole hüüame, Siis ta armu annab; Kuradist, Patu süüst Nõnda lahti saame, Taewa pärandame.

9. Hästi küll kõik korda läeb, Pole karta häbi;
Paludes meil' abi saab Tema Poja läbi, Kui meie
Palume, Siis ta muret kannab, Waimu annid annab.

10. Oh seepärast walwakem! Palwes ikka peale
Wäsimata õhakem! Ilm läeb otsa poole, Wiimne
päew — Raske päew! — Tuleb pea kätte, Ajab kohtu
ette!

91.

Uus Lauluraam. 26. Jak. 1: 17. O Gott, du frommer Gott.
Suom. Virsik. 328. Sv. Psb. 275.

Oh waga Jumal, kes Kõik annid meile annad,
Kelt on, mis iial on, Kes kõig' eest muret kannad:
Mull' anna terwist, ning Et terwe ihu sees Mul oleks
puhas hing Ja rahu südames.

2. Las' mis mu kohus on, Mind truuste ka
teha, Et saaksin omas töös Su õnnistamist näha. Oh
anna, et ma teen Kõik tegu aegsaste, Ja aita, et mu
töö Wõiks minna edasi.

3. Mind aita rääkida, Mis ikka heaks wõib tulla,
Ja keela rääkimast, Mis tühi tahab olla; Kui omas
ametis Ma pean rääkima, Siis anna sõnale Täit
wäge, mõju ka.

4. Kui mul on häda käes, Siis wõta julgust anda, Mind aita rõõmuga Kõik risti koormat kanda; Ka wihamehega Mind aita leppida; Kui nõuu mull' tarwis on, Head nõuu siis anna sa.

5. Tee, et ei ilmaski Muud sõbrust ma ei pea, Kuid seda üksine, Mis sinu meelest hea. Kui wõtad heldeste Mu wara jätkata, See olgu puhas sest, Mis saadud patuga.

6. Kui sa mu eale Weel tahad jätku anda, Ja lased waewaga Ka wanadust mind kanda, Siis anna kannatust, Mind hoia patu eest, Et kui ma halliks läen, See sünniks auu sees.

7. Kui tuleb elu ots, Siis astu, Jeesus, ette Sa oma surma wäes, Hing saagu sinu kätte, Mu ihul' olgu maad, Kus wagad magawad, Kus nemad rahuga Kõik waewast hingawad.

8. Kui hüüad wiimaks weel: „Kõik surnud, tõuske üles!” Su käsi olgu siis Ka minu hua külles, Las' kuulda oma healt! Mu ihu ärata, Et kaunist seletud Saaks taewa seltsi ta.

XXIV. Rist ja trööst.

92.

Uus Lauluraam. 520. Nahum, 1: 7. Auf meinen lieben Gott trau'
ich. Suom. Virsik. 177. 317. Sv. Psb. 129. 259.

Oh Jumal, sinu peal' On julge minu meel, Sa
wôid mind awitada, Mu waewa wâhendada, Küll lõ-
peb minu häda, Kui tahad keelda seda.

2. Ehk waewawad mind nüüd Mu rasked patu-
süüd, Ma tahan, Jeesus, loota Ja sinult abi oota;
Su hooleks ennast annan, Kas suren ma wôi elan.

3. Ehk surm mind suretab, Surm mulle kasuks
saab: Sest Kristus on mu elu, Mu kõige kallim ilu,
Mind surmast läbi kannab, Ja elu mulle annab.

4. Oh Issand Jeesus Krist, Sa andsid armu-
list End risti peale puua, Et saaksid elu tuua Mull'
waesel', ja meid kõiki Ka saata taewariiki.

5. Nüüd ütlen aamen tõest Ma kõigest süda-
mest! Meil' anna armust sinna Su juure taewa min-
na, Et seal ka wôime järgest Su nime kiita kõrgest.

93.

Uus Lauluraam. 497. Kal. 6: 14. Jak. 1: 12. Joann. ilm. 3: 19.
 Je grösser Kreuz, je näher Himmel! Suom. Virsik. 119. 180.
 Sv. Psb. 263.

Kui rist on ränk, siis taewas lähem, Kel rist, sel Jumal ligi ka. Sull' lihalust on taewast kallim, Kui oled ilma ristita; Sind tuleb õndsaks arwata, Kui risti koormat kannad sa.

2. Kui rist on ränk, siis usk on kangem, Ei kosu usk siin ristita. Su hinge põld on tuhast kuiwem, Kui nutust ta jääb kastmata. Kuis tuli kulda puhastab, Nii rist ka usku seletab.

3. Kui rist on ränk, siis meel ka heldem, Eks kaswa tuli tuulega? Nii on ka päewa selgus kallim, Kui pärast sadu paistab ta: Mis õli tuleleegile, On rist su armastusele.

4. Kui rist on ränk, siis palweid rohkem, Kask mahla annab haawatud. Kui taewas pilwes, torm ka kangem, Saab kompast hoolsast waadatud. Kui Taawet poleks kiusatud, Ta poleks laulu laulanud.

5. Kui rist on ränk, siis himu suurem, Mis taewa poole ajab siit. Küll Kanaan su meelest parem, Kui kõrbes ära wäsisid. Kui maad ei leidnud warwale, Siis tuwike läks laewale.

6. Kui rist on ränk, siis surm on armsam, Sa ootad teda himuga, Et patust, mis sull' surmast hirmsam, Sa wõiksid ükskord peaseda. Siis tunnistab rist haua peal, Et oled wõitnud surres weel.

7. Kui rist on ränk, siis kroon on kallim, Mis taewas pandud tallele, See järele on himu suurem, Mis nüüd weel pandud warjule. See kroon kõik koormad kergeks teeb, Et süda suurest rõõmust keeb.

8. Maailm wiib omad surnud hauda, Ei wõi neid üles ärata; Küll omastel' wõib Jeesus jõuda, Auu, elu anda lõpmata: Ta seletab neil' ihu seal, Kui teine surm on teiste peal.

9. Sa ristipoodud Jeesus, anna, Et armsaks läheks mulle rist! Mind kõigest ristist läbi kannan, Ja anna mulle armulist, Et usk, kui risti kannud teal, Siis saaks ka elukrooni seal.

94.

Uus Lauluraam. 416. Jes. 26: 4. 1 Kor. 15: 19, 20. 2 Tim. 1: 12.
Ich weiss, woran ich glaube. Suom. Virsik. 62. 230. 270. 284.
Sv. Psb. 191. 217. 230. 403.

Ma tean, mis mina usun, Mis kõikumata jääb, Kus julgeste ma asun, Kui ilm ka hukka läeb. Ma tean, mis appi tõttab, Kui käes on surmaöö, Kui ebatarikus petab, Ja nurja läeb ta töö.

2. Ma tean, mis kõiges elus Ei minust maha jää.
Mul kindel koja alus, Mis kadumist ei näe: Need on
mu Jeesu sõnad, Need selged sõnad kõik! Ses kal-
jukindlas linnas On minu warjupaik.

3. Ka tunnen mina seda, Kes koda ehitab: See
on see Issand, keda Kõik taewas kummardab, See,
kellel' seerawimid Auu, wäge annawad, Ja kellel'
keerubimid On pühad teenijad.

4. See on see armupäike, Mu Issand Jeesuke,
See walgus, kelle läige Wiib warjud kaugele. Et
tõusku tuuli palju, Ei siiski kõigu ma, — Mu alus
ja mu kalju On Õnnistegija.

5. Sest see, kes okaskroonil On ristil rippunud,
Ja kes nüüd taewatroonil' On Isast tõstetud: See
on ju lepitanud Mind oma were-wäel, See on mind
lunastanud, Kes Isa järje peal.

6. Ma tean, mis mina usun, Mis kõikumata
jäab, Kus julgeste ma asun, Kui ilm ka hukka läeb.
See on ka surma wäljal Mu kepp ja minu sau, See
taewa aasal haljal On minu kroon ja auu.

95.

Uus Lauluraam. 513. Laul 42: 6, 12; 43: 5. Jes. 49: 15, 16. Warum betrübst du dich, mein Herz. Suom. Virsik. 296. 309. Sv. Psb. 250. 262.

Mu süda, miks sa muretsed, Ja miks sa ennast kurwaks teed, Ja tühja igatsed? Su lootus olgu Jumal teal, Kes kõik on loonud ilma peal.

2. Ei tema wõi sind unusta, Waid tahab armust aidata, Kui iial puudust sul. Oh wägew Isa igawest, Sa seisad hädas minu eest.

3. Et minu Isa oled sa, Ei sinu laps jää aitmata, Sul helde isameel. Sest muld ja põrm siin olen ma, Ei kustki maa peal rõõmu saa.

4. Küll rikas loodab wara peal', Mu lootus Jumal ülewel; Ehk mind küll naerdakse, Ma tean, usun kindlaste, Et sa mind toidad rohkeste.

5. Nii rikas oled, Jumal, tõest, Kui oled olnud igawest, Su peale loodan ma. Oh anna rikkust hingele, Siis minul on kõik rohkeste.

6. Ei ilma auust hooli ma, Mind lase taewast pärida, Mis oled saatnud meil' Küll oma surma walguga, Siis olen kõigest mureta.

7. Kõik, mis siin on maailma peal, Kuld, hõbe, suureline meel, Auu, rikkus, lust ehk rõõm, Ei kesta see meil' igawest, Ei tee ka õndsaks hingekest.

8. Sind tänan, Kristus, südamest, Et oled teada annud sest Mull' oma sõna sees; Oh anna usu kindust Ja minu hingel' õnnistust.

9. Auu, kiitus olgu igawest Su suure helde armu eest! Ma palun südamest: Oh ära jäta maha mind, Et taewas saaksin näha sind.

96.

Uus Lauluraam. 504. Laul 27: 1. Sal. kog. 5: 14. Room. 8: 28—39.
Warum sollt' ich mich denn grämen?

Miks mu süda ennast waewab? Mul on ju Jeesuke! Kes mult teda wõtab? Kes mind keelab taewa saamast? Jumala Pojaga Usus elan kindlast.

2. Alasti ma emaihus Ilmale Tulingi, Polnud mul siis rikkust; Alasti ma lähen ära Surema, Hauda ka, Jätan oma wara.

3. Kõik, mis mulle waraks pandud, Pole mu Oma ju, Jumalast ta antud; Tahab ta kõik ära wõtta, Wõtku ta! Siiski ma Tahan kiita teda.

4. Kui ma sattun wiletsusse, Ehk on mul Häda küll, Ei saa hukatusse; Kes mind paneb risti kandma, Teab ka, Kuida ta Peab abi andma.

5. Jumal on nii sagedaste Rôomustand, Jahutand Sūdant wägewaste; Kannan siis, mis peale paneb. Truu on ta, Helde ka, Isa wiisil nuhtleb.

6. Ilmawürst ja tema orjad Pólata, Pilgata Wäga hästi mõistwad; Tehku nemad ikka seda, Olgu peal! Jumalal' Teada on mu häda.

7. Ristiinimese süda Peab ka Olema Rahul, kui on häda. Kui surm peaks ligi saama, Tema meel Siiski weel Peab rahul' jääma.

8. Suretada surm ei jõua, Elusse Tungime Läbi surma, haura, Surm, see lõpetab su waewa, Awab tee Sullegi, Mis wiib üles taewa.

9. Seal ma tahan rahul olla, Sūdamest Kõigest wäest Tānulaulu laulda. Pole maa peal õiget elu; Üriike, Tühine On maailma ilu.

10. Mis on ilma warandused? Kallis kuld On ju muld, Waewab inimesi: Taewas on need kaunid anid, Tõsine Karjane Söödab seal mu hinge.

11. Karjane, sind kiidan kõrgest, Et sa mull',
Mina sull' Omaks saanud järgest. Olen sinu kallis
wara, Ise sa Werega Mind ju ostsid ära.

12. Minu oma oled sina, Jeesuke, Sinusse
Kinni hakkan mina. Sind ei iial mina jäta, Saada
sa Mind, kus ma Wôin su juure jääda.

97.

Uus Lauluraam. 496. Laul 108: 13. 2 Aja Raam. 20: 6—12. Wenn wir
in höchsten Nöten sein. Suom. Virsik. 252. 482. Sv. Psb. 279. 444.

Kui meil on püsti häda käes, Ei ole rammu meie
wäes, Ei nõuu ei abi kusagi, Ehk mure meil küll
alati;

2. Siis meie ainus rõõm on see, Et meie kokku
tuleme Ja palume siis Jumalalt: Meid peasta risti-
koorma alt!

3. Su poole silmad tõstame Ja patu pärast nu-
tame: Oh anna andeks meie süüd, Oh ära nuhtle wi-
has nüüd!

4. Nii kui sa neile tõutad, Kes südamest sind
paluwad Su Poja Jeesu nime sees, Kes meie õnn ja
wahemees!

5. Seepärast, Issand, tuleme, Kõik häda sulle
kaebame, Et meil ei ole abimeest, Kes peastaks ahas-
tuse seest.

6. Oh anna andeks meie süüd, Meid patust peasta armust nüüd, Meid kõiges waewas awita Ja meie häda lõpeta:

7. Et meie wõime rõõmuga Sind südamest siis tänada Ja sinu sõna kuulda weel, Sind ikka kiita siin ning seal.

Iseäralised wahekorrad ja ajad.

XXV. Würst ja walitsus.

98.

Uus Lauluraam. 548. Laul 79: 8; 134: 3. Luuk. 12: 42. Room. 13/1—3.
 1 Tim. 2: 1, 2. Tiit. 3: 1. 1 Peetr. 2: 13; 5: 7. Jehovah, Herr
 und König der Fürsten und der Herrn! Suom. Virsik.
 6. 32. 310. Sv. Psb. 19. 22. 251. 370.

Issand Jumal, wõta kaitsta Meie Keisrit armuga, Anna talle rohkest maitsta Oma heldust lõp mata. Hoia oma wõitnud meest Pahareti nõuu eest! Hoia oma wõitnud meest Pahareti nõuu eest!

2. Täna pandi tema pähä Kroon, ta walitsuse auu; Küll on raske kuldne ehe, Kui ei tule sinult nõuu: Anna wõitnud mehele Seda kanda julgeste! Anna wõitnud mehele Seda kanda julgeste!

3. Kuldkroon kaduw; kallimaga Keisri pead ehita: Heldust, ôigust, waprust, ônne, Talle krooniks walmista. Kaua tema elagu, Elukrooni päriгу! Kaua tema elagu, Elukrooni päriгу!

4. Kingi Keisril' rahupäiwi, Kandlaks tee ta walitsus; Tôusku tôde, ôigus, rahu, Kadugu kôik kôwerus, Et kôik rahwas tema ees Elaks auusa elu sees. Et kôik rahwas tema ees Elaks auusa elu sees.

5. Issand Jumal, wôta kaitsta Meie Keisrit armuga, Anna talle rohkest maitsta Oma heldust lõpmata. Hoiа oma wôitud meest Pahareti nõuu eest! Hoiа oma wôitud meest Pahareti nõuu eest!

6. Oh armas Jumal, awita, Ja keela rasket nuhtlust ka, Mis patu pärast lõpmata Meil' kôigil' peaks tulema: Meid hoiа sõja, tule eest, Ja tôbe, kalli aja eest. Meid hoiа sõja, tule eest, Ja tôbe, kalli aja eest.

7. Patt on meid rikkund kurjaste, Ja kurat waewab raskeste, Ilm, meie liha, weri ka Meid ikka wôtwad kiusata: Sest waewa, walu tunneme Su armust abi otsime. Sest waewa, walu tunneme Su armust abi otsime.

8. Oh Poja peale môtle sa Ja tema haawu mäleta, Kes saatnud oma surmaga Meil' armu wara otsata. Ta peale meie loodame, Ta armust õndsust ootame. Ta peale meie loodame, Ta armust õndsust ootame.

99.

Uus Lauluraam. 549. Kohtumõistj. R. 17: 6. Tark. 6: 4. Siir. 10: 24. Matt. 22: 21. 1 Tim. 2: 1, 2. 1 Peetr. 2: 11, 17. Joann. ilm. 14: 11. Gott woll uns hoch beglücken.

Meid, Issand, heldest aita Ja Isa-armu näita
Sa meie Keisrile; Sa kaitse tema trooni, Et ta wõiks
oma krooni Meil' õnneks kanda üksine. Et ta wõiks
oma krooni Meil' õnneks kanda üksine.

2. Ka kõike Keisrikoda Sa wõta õnnistada
Meil' rõõmuks alati; Sa tema peale waata Ja teda
armust saada, Oh Issand, põlwest põlweni. Ja teda
armust saada, Oh Issand, põlwest põlweni.

3. Oh Isa, saada ise, Et tema käsk ja käsi Su
tahtmist toimetaks, Et kõik ta ettewõte, Ta tegu ja
ta mõte Su rahuriiki kaswataks. Ta tegu ja ta
mõte Su rahuriiki kaswataks.

4. Su Waim see walgustagu Ja lahkest juha-
tagu Neid ikka lõpmata, Kes tema trooni tugi, Kes
tema järje ligi On oma nõuu ja teuga! Kes tema
järje ligi On oma nõuu ja teuga!

5. Nii wõta ühendada Ja armus kinnitada Meid omast heldusest, Et seuks teu, tõega Maad, rahwast armu wäega Kuldrahuside ülewest. Maad, rahwast armu wäega Kuldrahuside ülewelt.

6. Ja wiimaks, Issand, ise Su isakoja sisse Sa kogu rändajad, Et armujärje ligi Wiiks sinu armu wägi Nii ülemad kui alamad. Wiiks sinu armu wägi Nii ülemad kui alamad.

7. Igawene aeg! — see sõna Nii kui pitkne müristab; Eks kui mõök ta surma anna, Kui ta hinge hirmutab? Ilmahakkamata ta, Ja ka ilma otsata. Oma telki, Jeesus, wõta, Taewa sisse mind oh tõsta?

100.

Uus Lauluraam. 551. Laul 34: 8; 91: 11. Õp. Sõn. 8: 15; 20: 28. Room. 13: 1, 7. 1 Tim. 2: 1, 2. Ein Haupt hast du dem Volk gesandt. Suom. Virsik. 250. Sv. Psb. 194.

Oh Issand Jumal, suurest wäest Meil Keisrit armust hoia, Ja teda aita rohkest käest Ja Waimuga weel wõia, Et truuste sind teeniks ta, Siis tema warjus isamaa Weel kaua rahu maitseb.

2. Oh Jumal, kes sa armastad Kõik inimeste sugu, Ja armust ikka õnnistad Kõik nende elulugu, Sind meie wäga täname, Et igapäew weel uueste Meid wõtad rõõmustada.

3. Su püha ristikogudus Ka nende hooleks olgu, Ja iga maale õnnistust Ja rahu rohkest tulgu, Nad keelaku kõik õnnetust Ja põrguliste kawalust Meist kõigist armust ära.

4. Ja wiimati siis inglid weel Ka meile taewast tulgu, Meid armsast oma käte peal Aabrami sülle kandku. Seal kallis elu walguses, Seal laulame su palge ees Kõik: Püha, püha, püha!

101.

Uus Laulu raam. 431. 3 Moos. 26: 6. Õp. Sõn. 12: 20. Sal. kog. 3: 8. Osea 2: 18. 2 Kor. 13: 5. Versu chet euch doch selbst. Suom. Virsik. 329. 364. 368. Sv. Psb. 195. 277. 306.

Oh wõtke katsuda Ja südant läbi waa'ta, Kas õige usk teil on, Kas Kristus sealt on leida, Kas elab teie sees Arm, heldus, alandus, Pikkmeel ja kannatus, Ja meele tasandus?

2. Usk selge walgus on, Mis süda warjul hoiab, Ja siiski nii kui koit Sealt tema wälja paistab, Teeb Jeesu sarnaseks. Siis näikse selgeste, Et südant uueks teeb, Kui Waimus kõnnime.

3. Kuis Jumal meile teind, Nii tehkem wennal' jälle: Kes sulle kurja teind, Tee sina head talle; Kui keegi neab sind, Siis teda õnnista: Küll tasutakse kõik Sull' rohke mõeduga.

4. Kui Jumal paneb sind Üht rasket risti kandma, Usk seda kergeks teeb, Ja kannatust saab andma, Et sa ei nurise, Waid palud Jumalat; Küll tema pea siis Su häda lõpetab.

5. Siis wõta katsuda, Kas Kristus su sees elab! See on, mispärast usk Nii kangest muret peab, See annab õigust sull', Wõib patust pesta ka, Ja annab jõudu sull', Et head wõid teha sa.

6. Oh Issand, wõta siis Mull' usku kaswatada, Ei ole elades Ma siis heast teust ilma; Kus õige walgus on, Seal tema paistab ka, Sest, Jumal, minu sees Oh ela ikka sa!

XXVI. Suwi.

102.

Uus Lulauraam. 56l. Laul 104: Geh' aus, mein Herz, und suche Freud'. Suom. Virsik. 91. 93. 120. 132. Sv. Psb. 58. 66. 86. 97.

Mu süda olgu rõõmus nüüd, Et Jumal jagab kaunid hüüd Sel rõõmsal suisel ajal. Waat' rohuaiad õitsewad Ja ilusaste kosuwad Nüüd kõigis paigus laial.

2. Mets paksult lehti lautab, Maa ruttu rohust haljendab, See kõigil' kaunis näha. Kõik lillekesed õitsewad Ja kauniste ka kaswawad: Nii wõtab, Jumal, teha.

3. Kõik linnud pesitelewad Ja oma laulu laulawad, Ja Loojat kiita püüdwad: Ju ööpik, kägu, lõuke Ja tuwike ja tihane, Et metsad wastu hüüdwad.

4. Saab kana mune haudunud Ja pääsukene poegenud, Siis oma poege söötwad; Küll põder kargab kärmeSte, Ja tõttab toidust otsima; Kõik oma aega teadwad.

5. Ju jõed keerul kohawad Ja wõsa warjul keerlewad Ja ääre tasa jookswad. Kus iganes on rohumaa, Seal wainul rõõmsa lauluga Nüüd lapsed karja hoidwad.

6. Nüüd mesilased magusat Mett mesipuisse korjawad, Ja lendwad ümberkaudu; Ka annab Jumal wiljapuust Su südamele kinnitust, Ja jõuetumal' jõudu.

7. Põld kannab wilja rohkeste, See katab teda paksuste, Teeb igamehel' rõõmu, Sest kiidetakse Jumalat, See suure anni jagajat, Et tunnukse ta armu!

8. Ei mina taha unusta, Waid ikka meeles pidada, Mis armas Jumal teinud. Kõik ilm ju kiidab tema tööd, Ka mina kiidan seda head, Mis silm on temast näinud.

9. Ma mõtlen, kui on minul teal Nii armas seisus ilma peal Siin waeses elupõlwes: Mis saab veel pärast olema, Kui saame taewa tulema, Seal igawesses elus?

10. Mis rõõmu seal veel tunnukse, Kus Jeesust ennast nähakse, Ja minu kõrwad kuulwad, Et mitu tuhat Keerubim, Ja mitu tuhat Seerawim Seal Halleluuja! laulwad.

11. Oh et ma seal ju oleksin, Ja sinu juures elaksin, Oh helde Isa taewas! Siis saaksin inglise seltsis ma Sind ülendama rõõmuga, Kui olen peasnud waewast.

12. Ei taha siiski elades, Ses ihu mures kõndides, Su kiitmist maha jätta; Mu süda peab tänuga, Kus kohal ial olen ma, Sind ühte järke laulma.

13. Oh! aita oma Waimuga; Mu waimu taewast õnnista Nii wara, kui ka hilja! Mu süda hästi õitsegu; Ja usu sugu kaswagu Kui puu toob suwel wilja.

14. Oh! wõta mu sees elada, Mind omal' heaks puuks istuta, Et wõin head wilja kanda, Ja sinu ajas järgeste Kui kaunis ilus õieke, Head haisu wälja anda.

15. Siin Paradiisi ajaks sa Mind walitse, et hal-
jan ma Nii kaua, kui ma elan: Siis tahan sind siin
teenida, Ja igawest' seal lõpmata, Kui sinu juure
tulen.

XXVII. Hommik.

103.

Uus Lauluraam. 54. 1 Moos. 28: 16—21. Laul 74: 16. Room. 13: 12.
Gott des Himmels und der Erden. Suom. Virsik. 40. 143.
Sv. Psb. 441.

Jumal, maa ning taewa Looja, Isa, Poeg/ja
Püha Waim, Sina öö ja päewa tooja, Kuu ja päike
on su loom. Sina wägew kaitseja, Hoiad oma loo-
me ka.

2. Mina astun sinu ette, Tänan sind nüüd süda-
mest, Et mind oma armu kätte Ööse wõtsid kahju
eest, Et ei saanud waenlane Kurja teha minule.

3. Lase ööga mööda minna Minu kurja patu töö,
Jäta, Jeesus, lahti sina, Omad haawad minule: Ei
ma mujalt abi saa Oma elu paranda.

4. Aita, et ma sinu poole Pööran nüüd, ja jär-
geste Hinge pärast kannan hoole, Et ei mina wä-
rise, Kui seal suure auuga Kohut mõistma tuled sa.

5. Oma sõna järel kääna Ise minu elu teed,
Jeesus, walmista mind, täna Sinu auuks teha tööd,
Kui sa mind ei awita, Siis mu töö on asjata.

6. Sinu kätte annan mina Oma ihu hingega;
Meeled, mõtted, ja mis sina Mulle annud, hoia sa.
Issand, armutiiwuga Wõta sa mind kaitseda.

7. Käsi oma inglid tulla Kuradit siit ajama, Et
wõin ikka rahul olla, Wõta muret pidada: Nad mind
wiigu armuga Taewariiki elama.

104.

Uns Lauluraam. 68. Laul 89: 2. Jes. 12: Sakar. 13: 1. Ich
danke dir durch deinen Sohn. Suom. Virsik. 436. 441.
Sv. Psb. 127. 422.

Ma tänan sind, Et oled mind, Oh Jumal, ar-
must hoidnud Selsamal ööl, Et täna weel Mind päew
on terwelt leidnud!

2. Kui pimedus Ja ahastus Mu hinge öösel
katsid, Kui waewasid Mind patu süüd, Siis mulle
abi saatsid.

3. Ma palun sest Sind südamest, Oh anna an-
deks mulle Mu suured süüd, Mis mina nüüd Ja enne
teinud sulle.

4. Sel päewal ka Mind kaitse sa, Las' mind su
abi näha, Et kuratki Ei koguni Wõi mulle kahju
teha.

5. Mind juhata Sa Waimuga Siin patu eest end hoida, Et minu töö Wõiks wiimati Ka armu su ees leida.

6. Mu hing ja meel Ja mis mul weel, Kõik oma hooleks wõta. Oh hoia mind, Ma palun sind, Mull' appi, Jeesus, tõtta!

7. Ei kuratki Wõi minule Siis mingit kurja teha: Küll wõitu ma Ta üle ka Saan wiimaks siiski näha.

8. Sell' olgu au, Kel armunõu: Au Isal' ja ka Pojal', Ning Jumalal', Sell' trööstijal', Sell' ainul' rõõmutoojal'!

105.

Lauluraam. 518. Laul 16: 11. Luuk. 1: 78, 79. Morgenglanz der Ewigkeit, Licht vom unerschöpften. Suom. Virsik. 111. 286. 433. Sv. Psb. 49. 273. 471.

Oh igawene koidu paistus, Sa walgus, mis on algusest, Sel hommikul ka sinu selgus Weel paistku sinu wiirudest, Ja saatku ära meie ööd; Siis kiidame su armu tööd.

2. Ja sinu armu koidu-kaste See kastku närt-sind südamed, Ja walagu ka sinu laste Hingesse selget rõõmuwett. Jah, oma kalli rõõmuga Meid, oma rahwast, rõõmusta.

3. Su armastuse leegid jõudsast' Nüüd südant
meile süüdaku, Ja meel ja hing ja süda rõõmsast'
Sel koidu ajal ärgaku, Siis enne surma täieste Kõik
patu unest tõuseme.

4. Ka patu riided seljast wõta Ja armu kuube
walmista, Kõik meie häbi seega kata, Mis kastetud
su werega. Su õigus katku täieste, Meid peastku
kohtust armsaste.

5. Oh sa, kes sina tõusnud hauast, Meid wiimsel
päewal ärata, Ja anna elu omast surmast Siis meie
ihu, hingele, Et sind siis palgest palgesse Seal tae-
was näeme õndsaste.

6. Meid sinna ilma sisse saada, Sa selge armu-
päewake! Ja nutu orust armust kanna Meid kalli
rõõmu-ilmale! Seal magus arm mind rõõmustab,
Meid ilma üle ülendab.

106.

Uus Lauluraam. 69. Joann. 1: 9. Room. 13: 12. 1 Kor. 3: 16.
1 Tessal. 5: 23. O Jesu, süsses Licht, nun ist die Nacht vergangen.
Suom. Virsik. 329. 368. 419. Sv. Psb. 277. 306. 388.

Õo läinud mööda nüüd, Päew paistab meile jälle,
Oh Jeesus, minu rõõm, Mu walgu, paista mulle!
Ma ärkan unest ju, Mu süda walmis ka. Oh tule,
Jeesuke, Mind heldest juhata.

2. Sa tahad andid mult, Mis on mul waesel anda? Oh ära põlga mind, Hoolt tahan mina kanda, Et ihu, hing ja waim Wõiks jääda sinule Sel päewal anniks ka Ja ohwriks üksine.

3. Tee, Jumal, et mu hing Wõiks sinu omaks jääda, Su arm, su kallis arm, See kosutagu teda; Mu waim, see olgu ka Su päralt igawest, Ja saagu walgustud Su Waimu selgusest.

4. Mu ihu oled sa Loon'd wäga ilusaste, Su templiks walmistand Sa teda kaunimaste, Siis ela sina seal, Mind ise ärata, Et ihu, hing ja waim Jääks ühte sinuga.

5. Nüüd oma riided ju Ma olen selga pannud, Ja olen ihule Ta katte walmistanud; Oh paremini weel Mu hinge ehita, Usk, õigus, pühitsus Tall' ehteks olgu ka.

6. Arm, tarkus, alandus On sinu Waimu anded, Ka puhtus, kannatus, Kui neid mu ümber paned; Kui need on südames, Siis olen kaunistud, Ja nii kui kullaga Siis sulle ehitud.

7. Mind lase täna ka Sind ikka meeles kanda, Ja kõigest südamest Sull' tänu, kiitust anda, Siis minu hinge waew Su läbi otsa saab, Ja süda, meel ja keel Sind, Jumal, auustab.

8. Mu mõtteid, sõnu, tööd Nüüd võta õnnistada, Mind Waimu väega Ka truist juhutada, Et ma kõik toimetan Su nime kiituseks, Ja nüüd ja igawest Jään sulle päriseks.

107.

Uns Lauluraam. 65. Laul 57: 8—11. Wach' auf, mein Herz, und singe. Suom. Virsik. 454. Sv. Psb. 216. 420.

Mu süda, ärka üles Ja kiida Loojat lauldes, Kes kõik head meile annab Ja muret ikka kannab.

2. Kui magama ma heitsin, End Isa sülle peitsin, Mind saadan püüdis neelda, Kuid Jumal wõttis keelda.

3. Tõest, Isa, kui ta wahtis, Mind kätte saada tahtis, Siis sa mind sülle wõtsid Ja oma käega kat sid.

4. „Jää rahul“, hüüdsid sina, „Mu laps, sind kaitsen mina! Ta ei saa kahju teha, Sa saad weel päewa näha.”

5. Su sõna tõeks läinud, Ma olen päewa näinud, Ei häda saand mu ligi, Mind warjas sinu wägi.

6. See eest ma sind nüüd tänan, Suurt auu sulle annan, Sull' ohwrin õhkamisi Ja pühi palumisi.

7. Sa näed mu südamesse Ja tead, mu Jumal, ise, Et paremat ei ole Mul anniks tuua sulle.

8. Mu Jumal, nii kui ööse Mind hoidis sinu käsi, Nii päewa ka mind kannan, Mull' inglid warjuks anna.

9. Ka töös mind ise aita, Mis õige, mulle näita! Su hoolde kõik ma jätan, Mis iial ette wõtan.

10. Su heldus jäägu mulle, Mu süda templiks sulle: Su sõna mind siin toitku, Teed taewa poole näitku.

XXVIII. Õhtu.

108.

Uus Lauluraam. 97. Laul 91: 4. Joann. 12: 46. Christe, der du bist Tag und Licht. Suom. Virsik. 440. 467. Sv. Psb. 429. 485.

Oh Kristus, päike oled sa, Ei pimedust wõi sallida; Sa Isast meile paistad ka, Ja oled tõe saatija.

2. Sel öösel, Jeesus, awita, Et kurat mind ei hirmuta, Mind lase rahul hingata Ja jääda ilma kahjuta.

3. Kui silmad jääwad magama, Siis lase südant walwata, Meid kaitse oma käega Ja patu eest meid hoia ka.

4. Ma palun sind, mu abimees, Mind hoia kurja waimu eest, Kes püüab hinge minu käest, Et tema ei saa osa sest.

5. Ma olen sinu pärandus, Mis saatnud on su kannatus; See tuli sinu Isa käest, Kes mind sull' kinkis igawest'.

6. Las' omad inglid tulla ka Meid, sinu lapsi, kaitsema; Et nad, kui meie hoidijad Waenlase wiha keelawad.

7. Siis magame nüüd mureta, Et sinu inglid meiega, Sull' olgu kiitus südamest, Kolmainus Jumal, igawest!

109.

Uns Lauluraam. 96. Laul 63: 7. Der lieben Sonne Licht und Pracht.
Suom. Virsik. 52. 253. 470. Sv. Psb. 31. 220. 439.

Nüüd päikse walgus iluga On juba looja läinud, Kõik ilm nüüd hingab rahuga; Tee, hing, mis Jumal seadnud: Oh mine rõõmsaste Nüüd usus palwele, Ja silmad, süda pööra sa Nüüd Jeesu poole hoolega!

2. Ju tuhat tähte hiilgawad Ja säravad meil' selgest, Ööd walgusega täidawad, Ja siiski särab heldest Weel palju kaunimalt Mu walgus ülewalt, Mu Jeesus, minu rõõmustus, Mu kilp ja minu warandus.

3. Küll uni paneb igal ööl Kõik rahwa silmad kinni: Üks siiski walwab ülewel, Ei waewa teda uni. Su silm, oh Jeesuke, See näeb mind armsaste: Siis peab minu süda ka Mu Jeesusega walwama!

4. Mu laulu ära põlga sa, Mis, Issand, laulan sulle! Mu waene süda rahuta, Kui sa ei wasta mulle. Sest palun kõigest wäest Nüüd armu sinu käest, Toon palweohwri sinule, Mu hinge sõber, Jeesuke!

5. Ma tahan, Jeesus, sinuga Nüüd oma woodi heita; Sa kaitsja, ole minuga, Mind rahuga ka täida! Ei karda häda ma, Ei mitte surma ka: Kes sooga lähed magama, See ärkab jälle rõõmuga!

6. Siis tahan ma nüüd uinuda Su süles, armas Jeesus! Mu tekk su wari armuga, Mu säng on sinu heldus, Su arm mu padjake, Ja uneks minule Su haawad oma iluga, Su wari oma wäega.

7. Jää, wäsind ihu, hingama, Siis waikselt rahu magad. Mu silmad pane kinni sa, Kuis, helde Jumal, tahad. Mu meeles seisku see: Ma Jeesu omane! Siis hästi lõppend päewa tööd, Nüüd, armas Jeesus, head ööd!

110.

Uus Lauluraam, 102. Laul 121: 7. Jer. nutul. 3: 57. Lauk. 24: 29.
 Der Tag ist hin, mein Jesu, bei mir bleibe. Suom.
 Virsik. 236. 295. Sv. Psb. 187. 303.

Päew lõpeb nüüd, Jää, armas Jeesus, mulle, Et minu süüd Ei mulle surmaks tule. Kui pimedus Mind väga hirmutab, Su walgustus Siis jälle rõõmustab.

2. Sull' olgu au, Oh kõigekõrgem Jumal, Tark sinu nõu, Mu meel ja mõte rumal. Sa wäega Mind kõiges awitad, Sa armuga Mu tööd ka õnnistad.

3. Sull' kaeban ma, Et patt mind hirmsast rikkund, Ja wäega Mu peale jälle tikkund. Küll seda näed, Mu meele tundija, Ja nuhtled ka, Sa kohtumõistija!

4. Oh wõta sa Mull' armust andeks anda, Ei suuda ma Su hirmsat wiha kanda: Siis nutan ma Ja pööran tagasi, Ei lähe ka Su juurest ilmaki.

5. Mind kaitse sa, Oh Iisraeli hoidja! Ja kilbiga Mind kata, wägew wõitja! Kui Peelial Mu hinge hirmutab: Su warju all Mu süda rahu saab.

6. Ei uinu sa, Kui mina wäsind magan, Sa walwad ka, Kui mina maha heidan, Mu kalju sa, Mind kangest toetad, Mu päike ka, Mind armsast walgustad.

Uns Lauluraam. 94. Laul 68: 8; 121: Nun ruhen alle Wälder, Vieh, Menschen. Suom. Virsik. 468. Sv. Psb. 496.

Nüüd hingwad inimesed, Mets, weised, linnukesed, Kõik ilm on magamas. Oh tõuse meel ja mõte Nüüd üles, wõta ette, Mis Looja meele pärast on.

2. Kus on nüüd päike jäänud? Ta on ju looja läinud, Öö asemele saab. Et mingu! sest mu sisse Mu päike, Jeesus ise, Mull' tõuseb, kes mind walgustab.

3. Jah looja läinud päike Ja kuldse tähte läige Teeb taewa särama. Nii saan ka mina paistma, Kui maast saab taewa tõstma Mind Jeesus suure auuga.

4. Mu ihu woodi tõttab, Ja riidest lahti wõtab: See surma tähendab; Mull' annab uue kätte Mu Jeesus pea kätte: Ta auukuub mulle ehteks saab.

5. Mu pea, mu käed ja jalad On rõõmsad, et nad näewad, Et töö on lõpetud. Saa rõõmsaks, süda, taewas Sa pole enam waewas, Waid patu koormast peastetud.

6. Mu ära wäsind keha, Tööd pole enam teha, Nüüd wõta magada. See aeg küll jõuab tulla, Mil sul wõib walmis olla Seal mullas ase hingata.

7. Mu silmad raskeks läewad Ja magama nüüd jääwad. Kus jääb hing ihuga? Neid oma hooleks wõta, Mull' waesel' warjuks tõtta, Sa Iisraeli hoidija!

8. Mind tiiwa alla wõta, O Jeesus, hästi kata Su kanapojukest. Kui kurat tahab neelda, Siis lase inglid keelda: Mu laps sa jäta rahule!

9. Ka teil, mu armsad, olgu Hea öö, ja ärgu tulgu Teil' häda waewajaks! Head und teil' Jumal andku Ja woodi ümber pangu Teil' ingliwäge kaitsejaks.

112.

Uns Lauluraam. 87. Laul 18: 29, 30; 27: 7; 91: Werde munter, mein Gemüte. Suom. Virsik. 469. Sv. Psb. 438.

Ärka üles, minu süda, Ja mu meeled, ärgake! Kiitke Jumalat ja seda, Mis ta teinud minule: Et ta päewa otsani Häda eest mind alati Heldest hoidnud, ja on keelnud, Et mind saadan pole neelnud.

2. Kiitust, tänu laulan sulle, Armas Isa, südamest, Et mu töö läks korda mulle, Et sa kõige kurja eest Mind weel hoidsid armu wäest, Peastsid mitme patu käest, Waenlast oled peletanud, Et ma kahju pole saanud.

3. Tarkus ei saa arutada Sinu armu imetööd, Suu ei suuda jutustada, Mis su käsi teinud head. Sinu arm on otsata, Mõetmata ja lõpmata. Nõnda sa mind juhatanud, Et ma õnnetust ei saanud.

4. Seegi päew on mööda läinud, Pime öö on tulemas, Juba päike looja läinud, Mis meid enne rõõmustas. Isa, kui kõik mööda läeb, Sinu walgus siiski jääb: See mind ikka walgustagu, Külma südant soojendagu.

5. Issand, anna andeks armust Kõik mu ülestumist, Tôsta minu südant põrmust; Kurja waimu kiusamist Keela wägewast, et ta Põrgu heita mind ei saa. Sina üksi wõid mind katta: Oh mind jäta nuhtlemata!

6. Sinust olen ära läinud, Tulen jälle sinule, Sest su Poeg on rahu teinud Sinu, minu wahele, Ei ma salga oma süüd; Siiski sinu armu nüüd Usun kindlast, mis weel suurem Kui kõik minu patu koorem.

7. Oh sa waga hinge walgus, Igawene paistus ka! Sinu peale on mul julgus, Sind wõin julgest uskuda. Armas Jumal, mulle jää, Et nüüd pimedus on käe; Sa mind rõõmustama tule, Näita oma armu mulle.

8. Peasta kurja waimu wõrgust Mind ja pimeduse käest, Kes mind mitmel öösel põrgust Hirmutanud kangest wäest. Aita, tõe walgus, sa, Et ma sind ei kauta, Kui sa oled mu sees ikka, Siis mul enam pole wiga.

9. Kui mu silmad kinni läewad, Wäsimusest waewatud, Siiski waimu meeled jääwad Sinu poole pööratud. Sind, mu Jumal, rõõmuga Nähku süda unes ka, Sinust minu hing ei taha Magadeski jääda maha.

10. Lase mind nüüd magusaste Täna ööse magada, Kurja eest mind wägewaste Kaitse, kata õnnega. Jäägu kõik mu omaksed, Pere, sõbrad, waenlased, Hing ja ihu, koda, wara, Sinu armu hoole alla.

11. Kurja rahwa kawal mõte Mingu nurja sellel ööl; Tõbi ärgu tulgu kätte; Kaugel olgu waenu heal; Wee ja tule kahju eest, Äkilise surma eest Hoia mind, sull' jääb see mure, Et ma patu sees ei sure.

12. Oh sa wägew Jumal, kuule Oma lapse palumist! Nõuu ja warju anna mulle, Oh mu Issand Jeesus Krist! Püha Waim, sa abimees, Rõõmustaja häda sees: Wõta kuulda minu hüüdmist: Aamen, jah! see sündku wistist!

XXIX. Walmistus surma wastu.

113.

Uus Lauluraam. 590. Wilip. 1: 21. Christus, der ist mein Leben.
Suom. Virsik. 282. 474. Sv. Psb. 228. 336.

Mu elu Kristus ise, Surm mulle kasuks ka, Tall'
annan hingekese, Siis õndsast lahkun ma.

2. Suur himu on mul minna Siit ilmast rõõ-
muga, Su juure, Kristus, sinna Su riiki pärima.

3. Ma olen wõimust saanud Siin häda, waewa
sees, Et mind on lepitanud Mu Jeesus, abimees.

4. Kui tahtwad kinni minna Mu silmad, kõrwad,
keel; Siis, Jeesus, kuule sina, Kui mina õhkan weel.

5. Kui süda, meel ja mõte Kui küünal kustuwad,
Mind wõta oma kätte, Kuis sina tõutad.

6. Kuis, Issand, tahad seda, Et pean lahkuma,
Siis lõpeta kõik häda, Et rahus suren ma.

7. Las' mind su külge jääda Kui usklik lapsuke,
Ja elu nõnda seada, Et saan siit taewasse.

8. Seal alati wõin kiita Sind, Kristus, Isaga,
Ja Pühal' Waimul näita Suurt auu lõpmata.

114.

Uus Lauluraam. 574. 1 Sam. 20: 3. Laul 88: 3, 4; 89: 49. 2 Tim.
1: 10. Mitten wir im Leben sind mit dem Tod' umfängen.
Suom. Virsik. 515. Sv. Psb. 485.

Kesket selle elu sees Üks surm on meil ikka: Kes
on meie abimees, Et meid surm ei hukka? Sa,
Issand, ainuüksi! Oh hirmus meie eksitus, Suur on
meie kurwastus! Püha Issand Jumal! Püha wägew
Jumal! Püha helde Önnistegija! Sa armu Jumal!
Ära surmahäda sees Lase hukka minna meid! Kü-
rieleison.

2. Kesket surma hirmsaste Põrguhaud meid
kiusab: Kes meid sest teeb wallale? Kes sest hirmust
peastab? Sa, Issand, ainuüksi! Küll sina armust ha-
lastad, Kui on raske meie patt. Püha Issand Ju-
mal! Püha wägew Jumal! Püha helde Önnistegija!
Sa armu Jumal! Ärgu põrgu riisugu Lootust meie
südamest. Kürieleison.

3. Kesket põrgu hirmusse Meie patt meid ajab:
Kuhu peame minema? Kes sest waewast aitab? Sa,
Issand, ainuüksi! Seks su weri walati, Meie wõlad

makseti. Püha Issand Jumal! Püha wägew Jumal!
Püha helde Önnistegija! Sa armu Jumal! Ära lase
iaalgi Usku ära lõppeda! Kürieleison.

115.

Uus Lauluraam. 578. Luuk. 23: 46. Joann. 12: 26. Ap. teg. 7: 59.
Wenn mein Stündlein vorhanden ist. Suom. Virsik. 506.
Sv. Psb. 478.

Kui surma tund on ukse ees, Mind käsib ilmast
jõuda, Siis ole, Jeesus, abimees, Mu hinge wõta
nõuda; Kui minu hing on keele peal, Siis lootku
sinu peale meel, Ja andku kõik su hooleks.

2. Mu patud oma koormaga Mull' teewad kanget
häda, Ei neid wõi üles arwata, Ma siiski meelt ei
heida: Sest sinu surma mälestus On, Jeesus, minu
kinnitus, See minu hinge peastab.

3. Ma olen, kuis ma usus tean, Su liige, luu ja
liha, Su külge mina järgest jään, Ei karda surma
wiha. Kui suren, suren sulle ma, Sa oled rõõmu,
elu ka Mull' surma läbi saatnud.

4. Et surnuist üles tõusnud sa, Ja surma tüh-
jaks teinud, Siis hauda ei wõi jääda ma. Sa oled
taewa läinud, Ma sinna, kus sa oled, läen, Ja sinu
juure ikka jään: See peale suren rõõmsast.

5. Nüüd tahan julgest rõömuga Su juure, Jeesus, minna; Ei ükski mind ei ärata Kui, armas Jeesus, sina. Sest magan hauas rahuga, Sa ükski wõid mind ärata Ja taewariiki saata.

116.

Uus Lauluraam. 579. Laul 39: 5, 6. Jes. 38: 1. Wilip. 1: 21.
Wer weiss, wie nahe mir mein Ende! Suom. Virsik. 176. 314.
Sv. Psb. 256.

Küll minu surm wõib ligi olla! Aeg ära läeb, ots pea käe: Küll mullegi wõib ruttu tulla Ju minu wiimne tunnike. Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

2. Kõik enne ööd wõib teiseks minna, Kui oli wara hommikul; Et siin maailmas elan mina, On alati surm ligi mul. Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

3. Oh õpeta sa, Jeesus, ise Mind otsa peale mõtlema, Et põgenen su haawadesse, Ei patustpöörmist wiiwita. Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

4. Mu maja asju aegsast seada Mind aita, ja mind walmista, Et wõiksin sulle ikka öelda: „Tee minuga, kui tunned sa!” Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

5. Oh Isa, patud kinni kata Kristuse püha werega, Ta haawadesse tahan matta Ma hinge, siis saan rahu ma. Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

6. Ei midagi, kas elan, suren, Mind Jeesusest ei lahuta; Ta haawusse end peidan, ütlen: Mu Issand ja mu Jumal sa! Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

7. Ma sain ta õigusega kaetud, Kui weest ja Waimust sündisin; Siis sai mu wana Aadam maetud, Ja lapsepõlwe pärisin. Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

8. Ja söögiks, joogiks andis ise Ta ihu, were minule; Ei ta mind jäta, minu sisse Ta jääb ja mina temasse. Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

9. Surm tulgu mulle homme, täna: Küll wõitu saan ma Jeesuses, Ta armu warjul seisan mina, Ma hoitud tema were sees. Jeesuse pärast palun ma: Mind aita õndsast lahkuda!

10. Ma senni Jumalaga elan, Ja suren wiimaks julgeste, Nii kui ta teeb, nii rahul olen; Ma tean, usun tõeste: Jeesuse weres pean ma Siit õndsast ükskord lahkuma.

XXX. Ristiinimese surm ja igawene elu.**117.**

Uus Lauluraam. 493. Matt. 6: 10. Was mein Gott will, das
g'scheh' all'zeit. Suom. Virsik. 279. 289. 294.

Sv. Psb. 134. 236. 239.

Kõik sündku ikka nõnda mull', Kui Jumal tahab
taewast, Ta tahtmine on õige küll, Ta peastab kõigest
waewast. Kui usume Ja loodame Siin taewa peale
kindlast, Siis awitab ja kinnitab, Ei karista meid
liiast.

2. Mu kinnitus, rõõm, lootus ka On Issand Jumal
ise; Sest tahan kannatusega Heal meelel kanda risti!
Mis tahab ta, Peab sündima; Ta wiimaks kuulda
wõtab, Kui hüüame Ja palume, Ta ikka appi tõt-
tab.

3. Seepärast tahan julgeste Maailmast ära min-
na, Kui Jeesus wõtab heldeste Siit ära wiia sinna
Mu hingekest, Kus igawest Ta jääb ka tema hooleks;
Sest patu süü Ja surmagi Ta wõitnud on mu õn-
neks.

4. Mu armas Õnnistegija, Mind tiiva alla wõta,
Kui kurat tuleb kiusama, Siis mulle appi tõtta. Ma
palun sind, Oh aita mind, Mu Jumal, kõiges wae-
was! Ilm otsa saab, Su sõna jääb: Mu elu olgu tae-
was!

118.

Uus Lauluraam. 589. Ap. teg. 2: 26. Freu' dich sehr, o meine Seele. Suom. Virsik. 52. 253. Sv. Psb. 31. 197.

Minu hing, oh ole rõõmus Ja kõik kurbtust unusta, Sest sind käsib Issand Kristus Hädaorust lahkuda, Walust, hirmust pead sa Rõõmu sisse minema, Mis on kallis üle määra. Mis ei iial lõpe ära.

2. Ööd ja päewad kisendasin, Hüüdsin appi Jumalat, Sest et risti waewa tundsin Hulgal peale tulewat. Nagu ootab rändaja, Et tee otsa jõuaks ta, Nõnda elu otsa ootsin, Ühest päewast teise lootsin.

3. Nagu kibuwitsa lillel Okkad külles kaswad, Nõnda ristirahwa ümber Hirm ja häda piirawad. Nagu laened mere peal, Siis kui kostab tormi heal, Nõnda meie elu päewad Waewa wintsutada jääwad.

4. Patt, ilm, surm ja kurat põrgus, Meie liha, weri ka Teewad meile hädaorus Piina ilma otsata; Alati meil ahastust, Risti, walu, wiletsust. Sünnib laps, siis hädal juba Tema üle oma luba.

5. Siis kui päewatõusul wara Unewoodist tõu-
 seme, Tõuswad seltsis waew ja mure, Saatwad meid
 ka õhtule. Leib, mis meie wõtame, Nutuleib on
 tõeste; Läheb päike looja jälle, Jätab ta meid nut-
 misele.

6. Kristus, kes sa koidutäheks Üles tõusid mi-
 nule, Sind ma kutsun abimeheks, Ära jää must kau-
 gele, Et ma rahu, rõõmuga Täna saaksin lahkuda.
 Sina tulid lunastajaks, Ole mulle teeks ja rajaks.

7. Sinu külge ennast peidan, Kui mu ees on
 surma tee; Sinu haawust läbi tõttan Isamaale, tae-
 wasse; Seal kus kaunis paradiis, Kuhu su arm rööwli
 wiis, Sinna sa mind saadad ise Igawese auu sisse.

8. Kui ka silma walgus kustub, Ära lõpeb kuul-
 mine, Kui mu keel ka kangeks läheb, Segaseks mu
 tundmine: Sina, Jeesus, oled see, Kes mu walgus,
 weri, tee, Külap sina muret pead, Õndsas otsa mulle
 sead.

9. Kui ma tõusen ülespoole, Inglid saatjaiks lä-
 kita, Kes kui Laatsaruse hinge Kannaksid mu hinge
 ka. Ta su süles hingaku, Sinu rõõmust kosugu, Kun-
 ni ihuga, mis maetud, Jälle kauniste saab kaetud.

10. Minu hing, oh ole rõõmus Ja kõik kurbtust unusta, Sest sind käsib Issand Kristus Hädaorust lahkuda. Tema auu pead sa Igaweste nägema, Ja saad ingliwägedega Rõõmustada ülewäga.

119.

Uus Lauluraam. 606. 1 Kor. 15: 43. Nun lass't uns den Leib begraben. Suom. Virsik. 206. Sv. Psb. 160.

Nüüd surnu keha matame, Ja usume kõik kindlaste, Et wiimsel päewal rõõmuga Ta jälle tõuseb elama.

2. Muld tema on, ja mullaks saab, Sest Jumal teda äratab, Kui surnud ja ka elawad Kõik kohtu ette tulewad.

3. Hing elab ikka Jumalas, Kes tema peale halastas, Ja wõttis Poja werega Ta patust teda puhasta.

4. Kõik tema mure, waew ja piin On õndsas otsa saanud siin; Ta kandis risti ilma peal, On surnud, elab siiski weel.

5. Ta keha magab rahuga, Hing elab ilma wae-wata, Ei karda enam wiletsust, Saab wiimsel päewal rõõmustust.

6. Siin oli tema risti all, Seal elab ta nüüd Jumalal', Nüüd lõpnud otsa tema waew, Ta paistab selgest nii kui päew.

7. Nüüd jätkem teda magama Ja läki koju rahuga, Meid, armas Jeesus, walmista, Sest surm meil' tuleb nõnda ka.

8. Meid, helde Jeesus, awita! Kuradi wäest ja patust ka Meid peastsid oma werega; Auu olgu sulle lõpmata.

120.

Uus Lauluraam. 628. Osea 2: 21, 22. 1 Kor. 6: 17. Joann. ilm. 14: 13. O wie selig seid ihr doch, ihr Frommen.

Oh kui õndsad on need pühad taewas, Kes nüüd pole enam mingis waewas: Nad peasnud ära, Meid weel peab wangis ilma kära.

2. Ilm ep ole muud kui wangikoda, Kus on kartust, hirmu, waenu, sõda, Sest siin on ikka Häda, muret, kurwastust ja wiga.

3. Aga taewas pole seda karta, Seal wõid julgest rõõmus rahul seista; Kui saad sa sinna, Ei su rõõm seal vähemaks wõi minna.

4. Kristus pühib nende silmad ära, Kes siin nuttes tunnud ilma kära; Seal sinu kõrwad Järgest ingli rõõmulaulu kuulwad.

5. Küll siis rõõmsast tahan ära jõuda, Kui mind Jumal wõtab taewa nõuda, Kes tahaks jääda Weel maailma, kus on häda teada?

6. Oh siis, armas Jeesus, meile tõtta Ja meid kurjast ilmast taewa wõta! Ei siia jääda Taha, kel seal parem ase teada.

121.

Uus Lauluraam. 615. Matt. 25: 1—13. Wachet auf! ruft uns die Stimme. Suom. Virsik. 14. 360. 521. Sv. Psb. 286.

„Ärgake!” nii wahid hüüdwad Ja linna kõrgest tornist laulwad: „Jerusalem, oh ärka sa!” Südaöö on kätte jõudnud Ja wahimehed on ju hüüdnud: „Oh targad neitsid, tõuske ka Ja wõtke lambid nüüd, Sest peigmees ootab teid! Halleluuja! Nüüd rutake, Et olete Kõik walmis tema pulmale!”

2. Wahid laulwad, Siion kuuleb, Ta süda wäga rõõmusteleb, Ja ärkab, tõuseb rutuga; Peigmees tuleb taewast auus, Ning armu wäes ja taewa jõuus, Ta walgus paistab selgest ka. Oh tule, kallis peig! Oh Jeesus, Isa Poeg! Hosianna! Ju tuleme Nüüd peiule Ta kalli rõõmu lauale.

3. Kiitust laulgu meie healed, Auu, kiitust taewa hulga keeled, Et hüüdku kandlel, pasunad! Wärawad on pärlist tehtud, Su linnas, kus meid siis saab nähtud, Kus inglid wastu tulewad. Ei näinud silmad weel, Ei kuulnud kõrwad teal Säärast rõõmu; Nüüd hõiskame, Ja laulame Suurt halleluuja rõõmsaste.

XXXI. Igatsus igawese maja järele.

122.

Uus Lauluraam, 601. Jes. 40: 6—8. Room. 6: 23; 8: 18. Joann. ilm. 7: 13—17. Alle Menschen müssen sterben. Suom. Virsik. 53. 134. 316. Sv. Psb. 32. 258. 350.

Surma laps on inimene, Liha on kui lilleke; Kõik mis elab, kaub enne Kui ta tõuseb uueste. Ihu peab mullaks saama, Kui ta peab üles tõusma Selle auuga ehitud, Mis on taewas walmistud.

2. Sellepärast tahan mina, Kui on Isa tahtmine, Selle elu maha jätta, Ära minna rõõmsaste. Sest mu Jeesu wermed, haawad Minu hinge lunastawad; Tema ristisurma wäes Olen rõõmus surma sees.

3. Jeesus minu eest on surnud, Tema surm mu kasu on; Õnnistust ta mulle toonud, Sest mu süda rõõmus on, Kui ma ilma kära jätan, Taewa rõõmu poole tõttan, Seal saan näha lõpmata Isa, Poega, Waimu ka.

4. Seal saan maitsta rõõmuelu, Kus ju tuhat hingekest Kandwad taewa püha ilu, Teeniwad seal Jeesukest. Seal, kus seerawimid seiswad, Kaunid laulusid ka laulwad: Püha, püha, püha on Isa, Poeg ja Püha Waim!

5. Usuwanemaid sealt leiad, Püha mehi, prohwetid; Walgis riidis seal ka seiswad Kõik need pühad apostlid, Ju nii mitu tuhat aastat Sinna läinud on kõik wagad, Jumalat nad kiidawad, Halleluuja laulawad.

6. Oh Jeruusalem, sa ilus, Kauniste oh paistad sa! Püha tänulaul ja kiitus On seal kuulda rahuga. Oh suurt rõõmu, mis siis tuleb! Kui see taewa walgus tõuseb, Tõuseb taewa päikene, Mis ei iial looja läe.

7. Waimus olen juba näinud Seda õnne, auu ka, Nüüd saan kaunist ehitatud Walge taewariidega, Wõidukroon mull' antaks' kätte Seega astun Isa ette, Õnnistust seal tunnen ma, Mis ei iial otsa saa.

123.

Uus Lauluraam. 582. Laul 39: 13; 90: 10; 119: 19. Ebr. 13: 14. Ich bin ein Gast auf Erden und hab' hier. Suom. Virsik. 4. 41. 145. 385. Sv. Psb. 76. 122. 348. 377.

Ma olen maa peal wõeras Ja paljalt rändaja, Mu eluase taewas, Seal on mu isamaa. Siin rändan risti rada, Seal waimu wäsinud Arm wõtab kosutada: Kõik waew on lõpetud!

2. Mu terwe aeg ja elu, Mis oli muidu ta, Kui paljas waew ja walu? Kui wara olen ma Nii mõnda pikka päewa Ja ööd ning hommikut Näind üksi rasket waewa, Mis hinge koormanud.

3. Küll ilma hädaorus Torm on mind takistand, Mind mitmes hädamarus Kôu kangest hirmutand. Küll kadedust ja wiha — Ehk olin süüta ma — Sain mina küllalt näha, Ja olen kannud ka.

4. Nii wôtsid kannatada Ju usu wanemad, Et meile märgiks saada, Kui hädad tõusewad. Kui mitmed kiusatused On nendest üle käind, Kui mitmed ahastused On neile waewa teind.

5. Siis käia nende rajal Ma tahan kõigiti; Kuis paremat ka majal Ma wôiksin nõudagi? Mu kohus kannatada Ja waprast wôidelda; Kes siin ei taha seda, See taewasse ei saa.

6. Nii ilmas elu a'ada Ma püüan waikseste, Ei taha kaua jääda Ta wôera telgisse. Ma kõnnin sinna poole, Kus minu kodumaa, Kus Isa rinna naale Wôin julgest uinuda.

7. Mu päewad siin on kurjad, Mul palju ahastust, Oh Issand, kes mind warjad, Tõo mulle lunastust. Oh wôta lõpetada Mu rasket risti sa, Mu valu, waewa saada, Mu peastja minema.

8. Kus olen wiiwitanud, Siin pole kodumaa, Kui sihile ma saanud, Jäeb minust maha ta; Ja mis ma waraks wôitnud, Kõik seegi maha jääb, Kui olen hinge heitnud, Mul hauas ase saab.

9. Sa aga, hinge ilu, Mu elu walgeke, Mull' annad ise elu, Läen surma unele. Sä wii mind elu-
weele Seal, kus on rahumaa, Mind armu päikse eele,
Kus ise paistan ka.

10. Seal olla tahan ikka, Ei enam wôerana, Ja jääda nende sekka, Kes hiilgwad krooniga. Ma hinge iluduses Toon auu su nimele, Seal pühas päranduses Ma hingam waikseste.

124.

Uus Lauluraam. 616. Joann. ilm. 21: 10—27. Jerusalem, du hochgebaute Stadt. Hengell. Laul. ja Virs. 88. Sv. Psb. 500./

Jeruusalem, sa püha taewa linn, Ma ootan waluga, Et ma kord sinu sisse jõuaksin, Mu süda rahuta. Kõik ilmamaad ma jätan Siis maha rõõmsaste, Ja armu tiiwul tõttan Siit ära ülesse.

2. Oh kallis päew, weel kallim tunnike, Oh millal jõuad sa, Et minu igatseja hingeke Saaks ilmast lahkuda? Ma teda Jumalale Siis tahan uskuda, Et oma pärismaale Wõiks minna elama.

3. Ja silmapilgul tõusen ülesse Siis taewa poole ma, Ja minust jääwad maha kaugele, Maailm ja häda ka. Hing ülespoole nõuab Eelia wankriga, Ja inglilägi jõuab Ta wastu lauluga.

4. Sa püha linn, sind teretab mu keel, Uks mu eest lahti tee! Ju ammust ajast igatses mu meel Su auu järele. Nüüd olen ma sind näinud, Ja rõomust läigib silm. Kõik waew on otsa läinud, Mis mulle saatnud ilm.

5. Mis püha rahwast, kenast ehitud, Ma näen sealt tulema? Need Jeesukese ärawalitud, Kes pestud werega! Neid saadab teretama Mull' wastu Jeesus Krist, Mind sinna juhatama, Kus elan igawest.

6. Neid prohwetid ja püha wanemaid, Kõik ristikogudust, Kes maa peal ristikoormat kanda said Ja palju wiletsust, Neid näen, auukroonid peas, Ja walge riidega, Seal taewaliste seas Kui tähti hiilgama.

7. Kui ma siis wiimaks paradiisi saan, Ja rahu paika näind, Siis rõõmsa suuga mina kuulutan, Mis Jeesus mulle teind. Siis halleluuja laulan Ma suure healega, Siis hosianna hüüan Ma ilma lõpmata.

8. Ja rõõmu kõla, pasunate healt Ja laulu helinat On igawesest ajast kuulda sealt, Et taewad kõlawad. Kuis laulsid siinamaale Kõik inglid südamest, Nii meie: Jumalale Auu olgu igawest!

XXXII. Kiitus ja tänu.

125.

Uus Lauluraam. 39. Laul 103: Nun lob', mein' Seel', den Herren.
Suom. Virsik. 341. Sv. Psb. 294.

Mu hing, Jehoowat kiida, Ta püha nime rõõmuga. Ei tema ilmas wiida Head sulle tehes armuga. Ta patud andeks annab Ja wead parandab, Ta armuga sind kannab, Ja surmast lunastab, Sind heaga ta täidab Ja uueks loomaks teeb, Ta heldust sulle näitab, Et häda maha jääb.

2. Ta meile teada annud Kõik oma armuwiisid, Et oma rahwast kannud, Neil' teinud imetegusid. Ta lõpmata ei waidle, Ei pea wiha ka, Ei pattu mööda nuhtle, Ei tasu kurjaga: Waid nii kui kõrge taewas Käib üle ilmamaa, On warjamas meid wawas Ta heldus lõpmata.

3. Kui isa laste peale Küll pea heldest halastab, Nii Jumal nende peale, Kes teda tõest kardawad. Ta tunneb meie nõdrust, Et mullast oleme, Et rohulilleks loodud Siin maa peal õitseme: Kui tuuled üle käiwad, On lilled närtsinud; Nii meie elupäewad Küll ruttu lõppenud.

4. Jehoowa heldus aga On nende juures igawest, Kes hoolsast nõudwad taga Ta rahu armuseadusest. Ta auujärg taewas seisab, Seal on ta auustus; Ta armupäike paistab Siin maa peal kirikus. Sa, ingliwägi, kiida Seal teda auuga! Mu hing, ta nimel' laula Siin kiitust rõõmuga.

126.

Uus Lauluraam. 31. Laul 13: 6; 105: 1; 136: 1; 145: Sal. kog. 3: 1.
Sollt' ich meinem Gott nicht singen?
Suom. Virsik. 361.

Eks mu kohus tänu teha Jumalale ilma peal? Sest ma saan küll kõigest näha, Kuis nii helde tema meel. Armu täis on tema süda, Et ta selle elu sees Kõiki hoiab kannates, Kes siin auustawad teda. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

2. Nii kui kotkas pojad matab Tiiwa alla hoollega, Nõnda ka mind Jumal katab Kõigipidi armuga: Ta mind emaihus loonud, Ihu, hinge annud mull', Ja ka pärast toidust küll On mu kätte rohkest toonud. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

3. Poeg liig kallis talle pole: Mu eest teda andis ta, Et ta pidi põrgu tule Kustutama werega. Oh neid armu sügawusi! Kuidas wõib mu nõder meel, Ehk küll püüaks enam weel, Mõista kõik neid saladusi? Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

4. Oma Waimu õigeaks saatjaks Annab ta mull' sõna sees, Et ta oleks juhatajaks Taewa teed mull' näidates, Et mu südame ta täidaks, Rõõmsa, kindla usuga: Selle läbi wõidan ma Surma ja ka põrgu wiimaks. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

5. Minu hingel' on ta wõtnud Head siin teha järgeste, Ihule ka appi tõtnud, Kui tal oli kitsas käe. Kui mul jõudu enam polnud, Ja kui olin abita, Siis on oma wäega Jeesus mulle appi tulnud. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

6. Taewas, maa ja nende wäed On mu kasuks asunud, Mis silm näeb, mis katswad käed, On mu osaks jagatud. Weised, wili ja kõik loomad Mägedel ja orgudes, Metsas, meres, jõgedes, Mulle rohkest toidust toowad. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

7. Kui ma magan, tema truust Walwab, kaitseb kahju eest, Kui ma ärkan, saan ma uuest Rohket armu tema käest. Kui ei oleks mulle paistnud Jumal armu palgega, Oleksin ma armuta Ammugi ju hukka läinud. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

8. Mõnda suurt ja rasket häda On küll kurat walmistand; Ei ma siiski tunnud seda, Ei see minu ligi saand. Ma sain ingli abi näha, Kes must saatis kaugele, Mis siin kuri waenlane Mulle püüdis paha teha. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

9. Nii kui isa muret kannab Igaühe lapse eest, Ehk küll ka neil' hirmu annab, Kui nad eksiwad ta käest: Nõnda wõtab minu Jeesus Kannatada minu- ga: Ei ta raiu mõegaga, Witsa hirm on tema nuhtlus. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

10. Kui ta karistab ja haawab, Ehk see kibe minule, Siiski mulle kasu saadab, Kui ma mõtlen õieti, Tema mulle hirmu annab, Sest et ta mind armastab! Ilma seltsist lahutab, Risti läbi taewa saadab. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

11. Mina tean tõest seda, Tahan meeles pidada, Et siin ristirahwa häda Peab ükskord lõppema: Kui on talwe otsa saanud, Tuleb suwi iluga: Nõnda rõõm neil' tuleb ka, Kes on risti kannatanud. Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.

12. Et nüüd Isa armastusel Pole otsa iialgi, Sest ma tõstan lapse kombel Käed su poole ülesse. Aita mind sind auustada Kõiges omas elus tõest, Ööd ja päewad kõigest wäest, Kunni saan sind kumardada Ja sind kiita südamest Ükskord taewas igawest.

127.

Uus Lauluraam. 273. Laul 31: 17. Joann. 20: 22. Komm, Gott Schöpfer, heil'ger Geist. Suom. Virsik. 84. Sv. Psb. 60.

Oh Jumal Looja, Püha Waim! Mu süda on nii wäga tuim, Oh täida seda armuga Ja kõigest pastust puhasta.

2. Sind rõõmustajaks hüütakse, Sind meile taewast antakse. Mu südant, Issand, sojenda Sa kalli armu tulega.

3. Sa annad andid rahwale, Sind Isa sõrmeks peetakse. Sa jagad üle ilmamaa Ta sõna tutwa keele.

4. Tee targaks meie südamed, Su paistus wal-
gustagu meid; Kõik waesid, nõtru kinnita Ja pea
üles armuga.

5. Oh aja kurja waimu siit Ja hingel' anna
rahu nüüd, Et sinu järel truuste, Nii kui sa saadad,
kõnnime.

6. Meid Isa tundma õpeta Ja tema Poega,
Jeesust ka, Et usume kõik südamest, Et lähed wälja
mõlemist.

7. Auu olgu kõigest südamest Ja tänu ikka iga-
west Nüüd Isale ja Pojale Ja kalli Püha Waimule.

128.

Uus Lauluraam. 41. Laul 145; 150: 6. O dass ich tausend Zungen
hätte. Suom. Virsik. 180. 298. 443. Šv. Psb. 222. 309. 363.

Oh anna tuhat keelt sa mulle, Ja tuhatkordseks
tee mu suu! Siis tuhat laulu laulan sulle, Mu Issand,
ja ei teegi muud, Kui et ma kiites kuulutan, Mis kal-
list armu sinult saan.

2. Oh et mu keel ka sinna kostaks, Kust päike
paistab hiilgades! Et tänades mu weri woolaks Nii
kaua kui hing ihu sees, Wiiks kiitust wiimne were
tilk, Tooks tänu iga silmapilk!

3. Miks oled wait, mu waimu wägi? Oh laula sa nüüd elawalt, Ja mäleta, mis tema tegi, Mis head sa saanud Jumalalt; Et ärka, ärka waim ja meel, Ja kiida teda suu ja keel!

4. Oh murud, metsad, rohukesed, Ja lilled lauldes liikuge, Oh puude ladwad, haljad lehed, Kõik kokku kiites kohage, Ning minuga kõik kärmeste Jehoowat kiitke kenaste!

5. Nüüd sulle, sina Isa taewas, Toon mina tänu südamest, Et ihu, hinge siin maailmas Sa oled kaitsnud kurja eest, Kõik, mis mull' tarwis, toimetand, Ja, mis mull' waja, walmistand.

6. Ka olgu kiitus, Jeesus, sulle, Et oled suure armuga Sa tulnud appi taewast mulle! Sa waewa, were, surmaga Mind peatsid patust, kuradist: Su oma olen igawest.

7. Ka au ja kiitus olgu sulle, Oh walgustaja, Püha Waim, See eest, et andsid teada mulle, Et mina olen taewa taim, Uut elu, waimu, wäge ka, Kõik armust andsid mulle sa!

8. Sest tahan sinu armust laulda, Nii kaua kui weel liigub keel, Ja tänuohwrid sulle tuua, Kunni mu süda tuksub weel! Kui kangeks läheb minu keel, Siis kiidan õhates sind weel.

9. Ei muu kui sina üksi hea, Seepärast armastan ma sind; Ei paremat kui sind ma tea, Kes armastasid ikka mind. Oh tee siis minu süda ka Heaks oma kalli armuga!

10. Mu kiitust, Jumal, wastu wõta, Ehk ta küll wäeti, nõdruke! Kui saan siit taewa üles tõtma, Siis ingli seltsis rõõmsaste Ma laulan uue wäega Sull' tuhat halleluuja ka!

129.

Uus Lauluraam. 44. Siir. 50: 24—26, 29, 30. Eewes. 5: 20. Nun danket alle Gott, mit Herzen. Suom. Virsik. 329. 368. Sv. Psb. 277. 306.

Oh wõtkem Jumalat Suust, südamest nüüd kiita, Kes suuri asju teeb, Ja temale auu näita, Kes emahust ju Meil' teinud palju head, Ja praegu hoidwad weel, Meid tema armu käed.

2. See armas Jumal nüüd Ka wõtku muret kanda, Meil' rõõmsaid südamid Ja kallist rahu anda. Ta pidagu meid ka Siin üles armsaste, Ja wõtku häda käest Meid peasta heldeste.

3. Auu olgu Isale, Mu suure Jumalale, Ja tema Pojale, Mu auukuningale, Ja Pühal' Waimul' ka, Kolmainul' algusest, Kes oli, nüüdki on, Ja jääb ka igawest.

130.

Uus Lauluraam. 10. 4 Moos. 6: 24—26. Segne und behütte uns.
Hengell. Laul. ja Virs. 305. Andl. Sång. o. Ps. 305.

Õnnista ja hoiä, Waimuga meid wõia, Oma pale
tõsta sa, Issand, ja meid walgusta!

2. Igal ajal jäägu Meile sinu rahu, Oma Waimu
anna sa, Jeesuga meid ühenda!

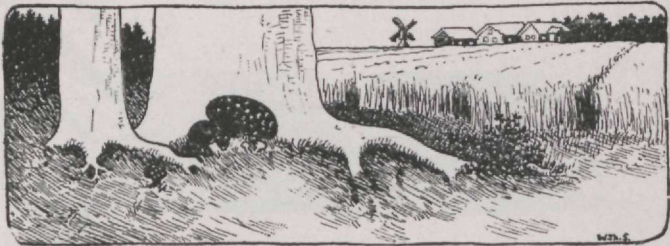
3. Aamen, aamen, aamen! Jeesu nime kiit-
kem! Meie Issand oled sa, Esimene, wiimne ka!

I gaüks, kel õhk on,²

see kiitku Jehoowat! **Halleluuja!**

Laul 150: 6.

Kristuse sõna elagu rohkeste teie sees
kõige tarkusega;
õpetage ja manitsege iseendid
mängi ja kiituse lauludega
ja muu waimuliku lauludega;
laulge kauniste Issandale omas südames.

Kol. 3: 16.

Kui keegi teie seast kurja kannatab,
see palugu Jumalat;
kelle meel hea on,
see laulgu mängides.

Jak. 5: 13.

Mu poeg,
karda Jehoowat ja kuningat;
ära heida nende seltsi,
kes teisite mõtlewad.

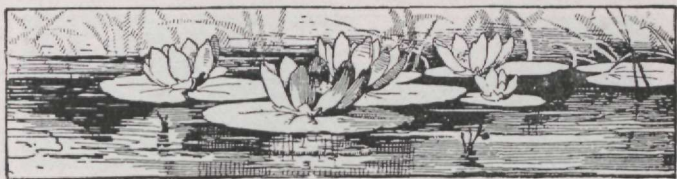
Õp. sõn. 24: 21.

Auustage kõiki.
Armastage wendi.
Kartke Jumalat.
Auustage kuningat.

Teie sulased,
kuulge kõige kartusega
oma isandate sõna,
ei mitte üksipäinis heade sõna,
kes jarele annawad,
waid ka tigidate sõna.

1 Peetr. 2: 17, 18.

Nemad peavad kõik
olema Jumalast õpetatud.
Joann. 6 : 45.

*Inimene ei ela üksipäinis leivast,
vaid inimene elab kõigest sest, mis
Tehoorra suust välja tuleb.*

5 Moos. 8 : 3. Matt. 4 : 4.

*Mis kasu on inimesel sest, kui
tema kõik maailma kasuks saaks,
aga oma hingele kahju teeks.*

Matt. 16 : 26.

Piibli=Lugemisetabel päew=päewalt.

Kas sa usud
Jumala Poja sisse?
Joann. 9 : 35.

1. Kristuse tulemise pühal.

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>	
P.	Ew. Matt. 21: 1—9.	Ep. Room. 13: 11—14.	
E.	1 Moos. 3: 8—15.	1 Moos. 12: 1—3.	
T.	» 49: 8—12.	4 » 24: 15—17.	
K.	5 Moos. 18: 15—19.	2 Sam. 7: 8—16.	
N.	Jes. 7: 10—14.	Jes. 9: 2—7.	
R.	» 11: 1—10.	» 12: 1—6.	
L.	» 25: 6—9.	Laul 24:	

2. Kristuse tulemise pühal.

P.	Ew. Luuk. 21: 25—36.	Ep. Room. 15: 4—13.
E.	Jes. 35: 1—10.	Jes. 40: 1—11.
T.	» 42: 1—9.	» 49: 5—13.
K.	» 51: 4—11.	» 52: 7—10.
N.	» 54: 7—13.	» 55: 1—7.
R.	» 57: 14—21.	» 61: 1—3.
L.	» 62: 6—12.	Laul 96:

3. Kristuse tulemise pühal.

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>
P.	Ew. Matt. 11: 2—10.	Ep. 1 Kor. 4: 1—5.
E.	Jer. 23: 1—6.	Luuk. 1: 5—25.
T.	» 31: 31—34.	» 1: 26—38.
K.	» 33: 14—26.	» 1: 39—56.
N.	Eesek. 34: 11—16.	» 1: 57—80.
R.	» 34: 23—31.	Matt. 1: 18—25.
L.	» 36: 22—27.	Laul 97:

4. Kristuse tulemise pühal.

P.	Ew. Joann. 1: 19—28.	Ep. Wil. 4: 4—7.
E.	Taniel 7: 13—18.	Taniel 9: 22—27.
T.	Osea 2: 14—23.	Osea 14: 2—10.
K.	Joel 3: 1—5.	Amos 9: 11—15.
N.	Mika 4: 1—5.	Mika 5: 1—3.
R.	Sewan. 3: 14—20.	Aggai 2: 1—10.
L.	Sakar. 9: 8—10.	Laul 113:

1. Jõulu pühal.

Jlk.		
25	Ew. Luuk. 2: 1—14.	Ep. Tiit. 2: 11—14.

2. Jõulu pühal.

Jlk.		
26	Ew. Luuk. 2: 15—20.	Ep. Tiitus. 3: 4—7.
27	Joann. 1: 1—18.	1 Joann. 3: 1—8.
28	Eewes. 1: 3—6.	Laul 2:
29	Kol. 1: 9—17.	» 45: 1—8.
30	Ebrea 1: 1—4.	» 90:

Pühapäewal pärast jõulu püha.

Ew. Luuk. 2: 33—40.	Ep. Kal. 4: 1—7.
---------------------	------------------

Wana aasta õhtul.

Jlk.	<i>Hommikul.</i>	<i>Õhtul.</i>
31	Ebrea 6: 11—20.	Laul 103:

Uuel aastal.

Nrk.		
1	Ew. Luuk. 2: 21.	Ep. Kal. 3: 23—29.
2	Matt. 3: 1—12.	Matt. 3: 13—17.
3	Joann. 1: 29—34.	Joann. 1: 35—51.
4	» 2: 13—25.	» 3: 22—36.
5	» 4: 1—14.	» 4: 15—26.

Kristuse ilmumise ehk Kolmekuninga pühal.

Nrk.		
6	Ew. Matt. 2: 1—12.	Ep. Jes. 60: 1—6.
7	Joann. 4: 27—42.	Laul 126:

Pühapäeval pärast uut aastat.

P.	Ew. Matt. 2: 13—23.	Ep. 1 Peetr. 4: 12—19.
E.	Laul 8:	Laul 19:
T.	» 27:	» 80:
K.	» 46:	» 40:
N.	» 112:	» 32:
R.	» 85:	» 5:
L.	» 111:	» 3:

1. Pühapäeval pärast Kristuse ilmumise püha.

P.	Ew. Luuk. 2: 41—52.	Ep. Room. 12: 1—6.
E.	Luuk. 4: 14—30.	Matt. 4: 12—25.
T.	» 4: 31—44.	» 5: 1—19.
K.	Matt. 5: 27—48.	» 6: 1—18.

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>	
N.	Matt. 7: 1—14.	Matt.	7: 15—29.
R.	» 8: 28—34.	»	9: 9—17.
L.	» 9: 27—38.	Laul	29:

2. Pühapäeval pärast Kristuse ilmumise püha.

P.	Ew. Joann. 2: 1—11.	Ep. Room. 12: 7—16.
E.	Matt. 10: 1—15.	Luuk. 7: 36—50.
T.	» 13: 31—35.	» 9: 57—62.
K.	» 13: 44—52.	» 10: 38—42.
N.	» 13: 53—58.	» 11: 37—54.
R.	Joann. 5: 1—16.	Joann. 5: 17—30.
L.	» 5: 31—47.	Laul 38:

3. Pühapäeval pärast Kristuse ilmumise püha.

P.	Ew. Matt. 8: 1—13.	Ep. Room. 12: 17—21.
E.	Jes. 1: 1—18.	Laul 73:
T.	» 2: 1—19.	» 84:
K.	» 5: 1—7.	» 86:
N.	» 6: 1—13.	» 87:
R.	» 26: 1—12.	» 89: 1—19.
L.	» 26: 13—21.	» 18: 1—20.

4. Pühapäeval pärast Kristuse ilmumise püha.

P.	Ew. Matt. 8: 23—27.	Ep. Room. 13: 8—10.
E.	Jes. 41: 1—14.	Laul 68: 1—12.
T.	» 43: 1—13.	» 100:
K.	» 44: 1—8.	» 123:
N.	» 45: 1—11.	» 124:
R.	» 45: 12—25.	» 125:
L.	» 49: 8—18.	» 12:

5. Pühapäeval pärast Kristuse ilmumise püha.

	<i>Hommikul.</i>	<i>Õhtul.</i>
P.	Ew. Matt. 13: 24—30.	Ep. Kol. 3: 12—17.
E.	Jes. 58: 7—14.	Jes. 63: 7—16.
T.	» 64: 1—12.	» 65: 17—25.
K.	» 66: 13—24.	Esek. 33: 1—19.
N.	Esek. 36: 22—28.	Jona 1:
R.	Jona 2:	» 3:
L.	» 4:	Laul 116:

6. Pühapäeval pärast Kristuse ilmumise püha.

P.	Ew. Matt. 17: 1—9.	Ep. 2 Peetr. 1: 16—21.
E.	Õp. Sõn. 8: 1—21.	Õp. Sõn. 9: 1—18.
T.	Koguja 2: 1—11.	Laul 119: 1—24.
K.	Laul 119: 25—48.	» 119: 49—72.
N.	» 119: 73—96.	» 119: 97—120.
R.	» 119: 121—144.	» 119: 145—160.
L.	» 119: 161—176.	» 14:

9. Pühapäeval enne Kristuse ülestõusmise püha.

P.	Ew. Matt. 20: 1—16.	Ep. 1 Kor. 9: 24—27
E.	Mark. 6: 7—13.	Matt. 14: 1—12.
T.	Matt. 14: 22—33.	Joann. 6: 22—34.
K.	Joann. 6: 35—51.	» 6: 52—60.
N.	» 6: 61—71.	Matt. 15: 1—20.
R.	Matt. 16: 1—12.	» 16: 13—28.
L.	» 17: 14—27.	Laul 138:

8. Pühapäeval enne Kristuse ülestõusmise püha.

P.	Ew. Luuk. 8: 4—15.	Ep. 2 Kor. 11: 19—12: 9.
E.	Matt. 18: 1—11.	Matt. 18: 12—22.

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>
T.	Joann. 7: 1—10.	Luuk. 9: 51—56.
K.	» 7: 11—24.	Joann. 7: 25—36.
N.	» 7: 37—53.	» 8: 1—11.
R.	» 8: 12—20.	» 8: 21—30.
L.	» 8: 31—45.	Laul 141:

7. Pühapäeval enne Kristuse ülestõusmise püha.

P.	Ew. Luuk. 18: 31—43.	Ep. 1 Kor. 13: 1—13.
E.	Joann. 9: 1—9.	Joann. 9: 10—23.
T.	» 9: 24—41.	» 10: 1—11.
K.	Matt. 10: 24—42.	Luuk. 10: 21—24.
N.	Luuk. 11: 1—13.	Matt. 11: 16—24.
R.	» 11: 37—54.	Luuk. 12: 1—12.
L.	» 12: 13—31.	Laul 91:

1. Pühapäeval paastus ehk Kristuse kannatamise pühal.

P.	Ew. Matt. 4: 1—11.	Ep. 2 Kor. 6: 1—10.
E.	Luuk. 12: 32—40.	Luuk. 12: 41—48.
T.	» 12: 49—59.	» 13: 10—17.
K.	» 13: 22—35.	» 14: 25—35.
N.	» 15: 11—24.	» 15: 25—32.
R.	» 17: 1—10.	» 17: 20—37.
L.	» 18: 1—8.	Laul 13:

2. Pühapäeval paastus.

P.	Ew. Matt. 15: 21—28.	Ep. 1 Tess. 4: 1—7.
E.	Joann. 10: 22—42.	Mark. 10: 1—16.
T.	» 11: 1—16.	Matt. 19: 16—30.
K.	Matt. 20: 17—28.	» 20: 29—34.
N.	Luuk. 19: 1—10.	Luuk. 19: 11—28.
R.	Joann. 11: 17—31.	Joann. 11: 32—46.
L.	» 11: 45—57.	Laul 121:

3. Pühapäewal paastus.

	<i>Hommikul.</i>	<i>Õhtul.</i>
P.	Ew. Luuk. 11: 14—28.	Ep. Eew. 5: 1—9.
E.	» 19: 29—40.	Matt. 21: 12—17.
T.	Mark. 11: 11—19.	Joann. 12: 20—33.
K.	Joann. 12: 34—50.	Matt. 21: 23—33.
N.	Matt. 21: 33—46.	» 22: 23—33.
R.	» 23: 1—12.	» 23: 13—28.
L.	» 23: 29—39.	Laul 145:

4. Pühapäewal paastus.

P.	Ew. Joann. 6: 1—15.	Ep. Kal. 4: 21—31.
E.	Mark. 12: 41—44.	Matt. 24: 1—14.
T.	Matt. 24: 29—36.	» 25: 14—30.
K.	» 26: 1—5.	Luuk. 22: 1—6.
N.	Luuk. 22: 7—13.	Matt. 26: 20—29.
R.	» 22: 24—38.	Joann. 13: 12—30.
L.	Joann. 13: 31—38.	Laul 26:

5. Pühapäewal paastus.

P.	Ew. Joann. 8: 46—59.	Ep. Ebr. 9: 11—15.
E.	» 14: 1—21.	Joann. 15: 1—15.
T.	» 15: 16—25.	» 17: 1—26.
K.	Matt. 26: 30—46.	Matt. 26: 47—56.
N.	» 26: 57—75.	» 27: 1—10.
R.	Luuk. 23: 1—7.	Luuk. 23: 8—12.
L.	Matt. 27: 11—23.	Laul 69: 1—21.

Palmipuude pühal.

P.	Ew. Joann. 12: 12—18.	Ep. Wil. 2: 5—11.
E.	Matt. 27: 24—31.	Luuk. 23: 26—32.
T.	Luuk. 23: 33—38.	» 23: 39—43.
K.	Joann. 19: 19—29.	Laul 22:

Suurel neljapäeval.

*Hommikul.**Õhtul.*

N.	Ew. Joann. 13: 1—15.		Ep. 1 Kor. 11: 23—32.
----	----------------------	--	-----------------------

Suurel reedel.

R.	Ew. Matt. 27: 45—54.		Ep. Jes. 52: 13—53.
L.	» 27: 55—66.		Laul 16:

Issanda Kristuse ülestõusmise 1 pühal.

P.	Ew. Mark 16: 1—8.		Ep. 1 Kor. 5: 6—8.
----	-------------------	--	--------------------

Issanda Kristuse ülestõusmise 2 pühal.

E.	Ew. Luuk. 24: 13—35.		Ep. Ap. Teg. 10: 34/41.
T.	Luuk. 24: 36—47.		Ap. Teg. 13: 26—33.
K.	Joann. 20: 1—10.		Joann. 20: 11—18.
N.	» 21: 1—14.		» 21: 15—19.
R.	» 21: 20—25.		Matt. 28: 16—20.
L.	Luuk. 24: 48—53.		Laul. 133:

1. Pühapäeval pärast Kristuse ülestõusmise püha.

P.	Ew. Joann. 20: 19—31.		Ep. 1 Joann. 5: 1—5.
E.	Ap. Teg. 1: 12—26.		Jiobi 19: 23—27.
T.	» 2: 14—28.		Laul 48:
K.	» 2: 29—47.		» 72:
N.	» 3: 1—11.		» 93:
R.	» 3: 12—26.		» 95:
L.	» 4: 1—18.		» 23:

2. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha.

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>
P.	Ew. Joann. 10: 12—16.	Ep. 1 Peetr. 2: 21—25.
E.	Ap. Teg. 4: 19—31.	Laul 98:
T.	» 4: 32—5: 11.	» 99:
K.	» 5: 12—24.	» 110:
N.	» 5: 25—42.	» 118: 14—29.
R.	» 6: 1—15.	» 122:
L.	» 7: 44—59.	» 66:

3. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha.

P.	Ew. Joann. 16: 16—23.	Ep. 1 Peetr. 2: 11—20.
E.	Ap. Teg. 8: 1—25.	Laul 132:
T.	» 8: 26—40.	» 139:
K.	Luuk. 13: 1—9.	» 102:
N.	Ap. Teg. 9: 1—22.	Ap. Teg. 9: 23—31.
R.	» 9: 32—43.	» 10: 1—16.
L.	» 10: 17—33.	Laul 147:

4. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha.

P.	Ew. Joann. 16: 5—15.	Ep. Jak. 1: 16—21.
E.	Ap. Teg. 11: 1—18.	Ap. Teg. 11: 19—30.
T.	» 12: 1—25.	» 13: 1—12.
K.	» 13: 44—52.	» 14: 1—18.
N.	» 14: 19—28.	» 15: 1—20.
R.	» 16: 9—24.	» 16: 25—40.
L.	» 17: 1—15.	Laul 77:

5. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha.

P.	Ew. Joann. 16: 23—30.	Ep. Jak. 1: 22—27.
E.	Ap. Teg. 17: 16—34.	Ap. Teg. 18: 1—28.
T.	» 19: 1—20.	» 19: 21—40.
K.	» 20: 1—16.	Laul 47:

Issanda Kristuse taewaminemise pühal.

	<i>Hommikul.</i>	<i>Õhtul.</i>
N.	Ew. Mark. 16: 14—20.	Ep. Ap. Teg 1: 1—11.
R.	Ap. Teg. 20: 17—38.	Ap. Teg. 21: 1—16.
L.	» 21: 17—39.	Laul 61:

6. Pühapäewal pärast Kristuse ülestõusmise püha.

P.	Ew. Joann. 15: 26—16: 4.	Ep. I Peetr. 4: 8—11.
E.	Ap. Teg. 21: 40—22: 22.	Ilmut. 1: 1—7.
T.	» 22: 23—23: 11.	» 1: 8—20.
K.	» 23: 12—35.	» 2: 1—7.
N.	» 24:	» 2: 8—11.
R.	» 25: 1—12.	» 2: 12—17.
L.	» 25: 13—27.	Laul 51:

1. Nelipühil.

P.	Ew. Joann. 14: 23—31.	Ep. Ap. Teg. 2: 1—13.
----	-----------------------	-----------------------

2. Nelipühil.

E.	Ew. Jonan. 3: 16—21.	Ep. Ap. Teg. 10: 42—48.
T.	Ap. Teg. 26:	Ilmut. 2: 18—29.
K.	» 27: 1—20.	» 3: 1—6.
N.	» 27: 21—44.	» 3: 7—13.
R.	» 28: 1—15.	» 3: 14—22.
L.	» 28: 16—31.	Laul 67:

Kolmainu Jumala pühal.

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>	
P.	Ew. Joann. 3: 1—15.	Ep. Room. 11: 33—36.	
E.	1 Moos. 1: 1—31.	Room. 1: 1—12.	
T.	» 2: 16—25.	» 1: 13—23.	
K.	» 3:	» 2: 1—16.	
N.	» 4: 1—16.	» 2: 17—29.	
R.	» 6: 5—22.	» 3: 1—20.	
L.	» 7:	Laul 49:	

1. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 16: 19—31.	Ep. 1 Joann. 4: 16—21.
E.	1 Moos. 8:	Room. 3: 21—31.
T.	» 9: 8—29.	» 4: 1—8.
K.	» 11: 1—9.	» 4: 9—25.
N.	» 13: 1—18.	» 5: 1—11.
R.	» 14: 8—24.	» 5: 12—21.
L.	» 15: 1—18.	Laul 104:

2. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 14: 16—24.	Ep. 1 Joann. 3: 13—18.
E.	1 Moos. 17: 1—16.	Room. 6: 12—18.
T.	» 18: 1—16.	» 7: 1—13.
K.	» 18: 17—33.	» 7: 14—25.
N.	» 19: 12—29.	» 8: 1—11.
R.	» 21: 1—21.	» 8: 24—30.
L.	» 22: 1—19.	Laul 6:

3. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

	<i>Hommikul.</i>	<i>Õhtul.</i>
P.	Ew. Luuk. 15: 1—10.	Ep. 1 Peetr. 5: 6—11.
E.	1 Moos. 23:	Room. 8: 31—39.
T.	» 24: 1—14.	» 9: 1—13.
K.	» 24: 15—28.	» 9: 14—21.
N.	» 24: 29—49.	» 9: 22—33.
R.	» 24: 50—67.	» 10: 1—11.
L.	» 27: 1—17.	Laul 63:

4. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 6: 36—42.	Ep. Room. 8: 18—23.
E.	1 Moos. 27: 18—29.	Room. 10: 12—21.
T.	» 27: 30—45.	» 11: 1—12.
K.	» 28: 10—22.	» 11: 13—24.
N.	» 29: 1—20.	» 11: 25—32.
R.	» 31: 1—18.	» 13: 1—7.
L.	» 32: 1—21.	Laul 44:

5. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 5: 1—11.	Ep. 1 Peetr. 3: 8—15.
E.	1 Moos. 32: 22—32.	Room. 14: 1—9.
T.	» 33: 1—17.	» 14: 10—23.
K.	1 Moos. 35: 1—15.	1 Kor. 1: 10—19.
N.	» 37: 1—17.	» 1: 20—31.
R.	» 37: 18—36.	» 2: 1—5.
L.	» 39:	Laul 43:

6. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 5: 20—26.	Ep. Room. 6: 3—11.
E.	1 Moos. 40: 1—23.	1 Kor. 2: 6—16.

Hommikul.

T.	1 Moos. 41: 1—24.
K.	» 41: 25—43.
N.	» 41: 44—57.
R.	» 42: 1—17.
L.	» 42: 18—38.

Õhtul.

1 Kor. 3: 1—10.
» 3: 11—23.
» 6: 1—12.
» 9: 13—23.
Laul 33:

7. Pühapäeval pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 9: 35—38.
E.	1 Moos. 43: 1—15.
T.	» 43: 16—34.
K.	» 44: 1—13.
N.	» 44: 14—34.
R.	» 45: 1—15.
L.	» 45: 16—28.

Ep. Room. 6: 19—23.
1 Kor. 10: 14—33.
» 12: 12—31.
» 15: 12—28.
» 15: 29—49.
» 15: 50—58.
Laul 55:

8. Pühapäeval pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 7: 15—23.
E.	1 Moos. 46: 1—7, 26 —34.
T.	1 Moos. 47: 1—12, 27 —31.
K.	1 Moos. 48: 1—20.
N.	» 49: 29—50: 14.
R.	» 50: 14—26.
L.	2 Moos. 1: 6—22.

Ep. Room. 8: 12—17.
2 Kor. 1: 1—11.
» 1: 12—22.
» 4:
» 5: 1—10.
» 5: 11—21.
Laul 17:

9. Pühapäeval pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 16: 1—9.
E.	2 Moos. 2: 1—10.
T.	» 2: 11—25.

Ep. 1 Kor. 10: 6—13.
2 Kor. 6: 11—18.
» 7:

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>	
K.	2 Moos. 3: 1—15.	2 Kor. 8: 1—15.	
N.	» 4: 1—17.	» 9:	
R.	» 5:	» 10:	
L.	» 6: 1—13.	Laul 79:	

10. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 19: 41—48.	Ep. 1 Kor. 12: 1—11.
E.	2 Moos. 7:	Kal. 1: 1—10.
T.	» 11:	» 1: 11—24.
K.	» 12: 1—19.	» 2: 16—21.
N.	» 12: 29—42.	» 3: 1—14.
R.	» 13: 17—22.	» 4: 11—20.
L.	» 14: 1—14.	Laul 25:

11. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 18: 9—14.	Ep. 1 Kor. 15: 1—10.
E.	2 Moos. 14: 15—31.	Kal. 5: 1—15.
T.	» 15: 20—26.	» 6: 11—18.
K.	» 16: 1—14.	Eewes. 1: 1—14.
N.	» 16: 15—35.	» 1: 15—23.
R.	» 17: 1—16.	» 2: 1—10.
L.	» 19:	Laul 94:

12. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Mark. 7: 31—37.	Ep. 2 Kor. 3: 4—9.
E.	2 Moos. 20: 1—19.	Eewes. 2: 11—22.
T.	» 24:	» 3: 1—12.
K.	» 32: 1—14.	» 4: 7—14.
N.	» 32: 15—35.	» 4: 15—21.
R.	» 33: 12—23.	» 5: 10—14.
L.	» 34: 1—10.	Laul 1:

13. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>	
P.	Ew. Luuk. 10: 23—37.	Ep. Room. 3: 21—28.	
E.	2 Moos. 34: 27—35.	Eewes. 6: 1—9.	
T.	3 Moos. 10: 1—11.	» 6: 18—24.	
K.	4 Moos. 12:	Wil. 1: 12—21.	
N.	» 13: 17—34.	» 1: 22—30.	
R.	» 14: 1—25.	» 2: 12—18.	
L.	» 14: 26—45.	Laul 30:	

14. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 17: 11—19.	Ep. Kal. 5: 16—24.
E.	4 Moos. 16: 1—19.	Wil. 3: 1—16.
T.	» 16: 20—40.	» 4: 8—23.
K.	» 16: 41—50.	Kol. 1: 1—8.
N.	» 17: 1—11.	» 1: 15—29.
R.	» 20: 1—13.	» 2: 1—15.
L.	» 14: 14—29.	Laul 39:

15. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 6: 24—34.	Ep. Kal. 5: 25—6: 10.
E.	4 Moos. 21: 1—9.	Kol. 2: 16—23.
T.	» 23: 16—24.	» 3: 1—11.
K.	5 Moos. 31: 14—23.	Kol. 3: 18—4: 1.
N.	» 34: 1—12.	» 4: 2—18.
R.	Joos. 1:	1 Tess. 1:
L.	» 3:	Laul 28:

16. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk. 7: 11—17.	Ep. Eew. 3: 13—21.
E.	Joos. 6: 1—21.	1 Tess. 2: 1—8.
T.	» 7:	» 2: 9—20.

Hommikul.

K.	Joos.	23:
N.	»	24: 1—18.
R.	»	24: 19—33.
L.	Kohtum.	2: 8—23.

Õhtul.

1 Tess.	3:
»	4: 8—12.
»	5: 12—28.
Laul	75:

17. Pühapäeval pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Luuk.	14: 1—11.	Ep. Eew.	4: 1—6.
E.	Ruti	1:	2 Tess.	2: 1—12.
T.	»	2:	»	2: 13—17.
K.	»	3:	»	3:
N.	»	4:	1 Tim.	1: 1—11.
R.	1 Sam. I:	1—20.	»	1: 12—20.
L.	»	1: 21—2: 11.	Laul	36:

18. Pühapäeval pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt.	22: 34—46.	Ep. 1 Kor.	1: 4—9.
E.	1 Sam.	3:	1 Tim.	2:
T.	»	4: 1—18.	»	3:
K.	»	5:	»	4:
N.	»	7: 3—13.	»	5: 17—25.
R.	»	8:	»	6: 1—11.
L.	»	9: 1—17.	Laul	143:

19. Pühapäeval pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt.	9: 1—8.	Ep. Eewes.	4: 22—32.
E.	1 Sam.	10: 1—16.	1 Tim.	6: 12—21.
T.	»	10: 17—27.	2 Tim.	1: 1—7.
K.	»	12:	»	1: 8—18.
N.	»	13: 1—14.	»	2: 1—10.
R.	»	15: 7—29.	»	2: 11—21.
L.	»	16: 1—13.	Laul	34:

20. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

<i>Hommikul.</i>		<i>Õhtul.</i>
P.	Ew. Matt. 22: 1—14.	Ep. Eewes. 5: 15—21.
E.	1 Sam. 16: 14—23.	2 Tim 2: 22—26.
T.	» 17: 1—19.	» 3:
K.	» 17: 20—31.	» 4: 1—8.
N.	» 17: 32—51.	Tiitus 1:
R.	» 18: 1—14.	» 2: 1—10.
L.	» 19: 1—18.	Laul 20:

21. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Joann. 4: 47—54.	Ep. Eewes. 6: 10—17.
E.	1 Sam. 24:	Wilemon.
T.	» 26:	1 Peetr. 1: 1—12.
K.	» 31:	» 1: 13—25.
N.	2 Sam. 1: 17—27.	» 2: 1—10.
R.	» 5: 17—25.	» 3: 15—22.
L.	» 6:	Laul 130:

22. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 18: 23—35.	Ep. Wil. 1: 3—11.
E.	2 Sam. 12: 1—14.	1 Peetr. 4: 1—7.
T.	» 12: 15—23.	» 5: 1—5.
K.	2 Sam. 15: 1—14.	2 Peetr. 1: 1—14.
N.	» 16: 5—15.	» 1: 15—21.
R.	» 18: 1—17.	» 2:
L.	» 24:	Laul 71:

23. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 22: 15—22.	Ep. Wil. 3: 17—21.
E.	1 Aja Raam. 29: 1—10.	1 Joann. 1:
T.	1 Kuningate 3: 3—15.	» 2: 1—14.

<i>Hommikul.</i>			<i>Õhtul.</i>
K.	1 Kuningate 8: 1—21.		1 Joann. 2: 15—29.
N.	» 8: 22—30.		» 3: 1—12.
R.	» 8: 54—66.		» 4: 1—16.
L.	» 9: 1—9.		Laul 42:

24. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 9: 18—26.		Ep. Kol. 1: 9—14.
E.	1 Kuningate 10: 1—13.		1 Joann. 5: 12—21.
T.	» 11: 6—13.		Ebrea 2: 1—13.
K.	» 17: 1—16.		» 2: 14—18.
N.	» 18: 1—16.		» 3:
R.	» 18: 17—29.		» 4:
L.	» 18: 30—46.		Laul 76:

25. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 24: 15—28.		Ep. 1 Tess. 4: 13—18.
E.	1 Kuningate 19:		Ebrea 5:
T.	» 21: 1—19.		» 6:
K.	2 Kuningate 2: 1—14.		» 10: 1—18.
N.	» 4: 1—7.		» 10: 19—39.
R.	» 5: 1—14.		» 12: 1—11.
L.	» 6: 8—23.		Laul 138:

26. Pühapäewal pärast Kolmainu Jumala püha.

P.	Ew. Matt. 25: 31—46.		Ep. 2 Tess. 1: 3—10.
E.	2 Kuningate 17: 1—23.		Ebra 12: 12—29.
T.	» 18: 1—8.		» 13: 1—14.
K.	» 20:		» 13: 15—25.
N.	» 22:		Jakob. 1: 1—15.
R.	» 25: 1—22.		» 2: 1—13.
L.	Nutu-Laul 1: 1—18.		Laul 149:

27. Pühapäeval pärast Kolmainu Jumala püha.

	<i>Hommikul.</i>	<i>Õhtul.</i>
P.	Ew. Matt. 25: 1—13.	Ep. 1 Tess. 5: 1—11.
E.	Ilmut. 5:	Jakob. 2: 14—26.
T.	» 7: 9—17.	» 3:
K.	» 19: 1—9.	» 4:
N.	» 20: 11—15.	» 5:
R.	» 21:	Juda
L.	» 22:	Laul 50:

Palwepäeval.

Ew. Joann. 12: 35—48.	Ep. 1 Peetr. 5: 5—7.
Luuk. 17: 32.	Laul 32:
Ilmut. 3: 14—22.	Taniel 5:
Luuk. 19: 1—10.	2 Sam. 12: 1—7: 13.
Mark. 8: 1—9.	Room. 3: 21—28.
Matt. 9: 35—38.	Kal. 3: 15—22.

Lõikuse pühal.

Ew. Luuk. 9: 11—17.	Ep. 2 Moos. 16: 11—30:
Mark. 8: 1—9.	Laul 103:
Joann. 4: 47—54.	1 Moos. 32: 10.
Ilmut. 21: 1—8.	1 Tim. 6: 6.

Surnute mälestusepühal.

Ew. Joann. 17: 24—26.	Ep. Laul 126:
Luuk. 9: 59—60.	Wil. 3: 20.
Mark. 12: 18—27.	Room. 14: 1—13.

Au õlgu Jumalale!

Miska teeb noor inimene
oma teeraja selgeks?
Kui ta ennast peab
Sinu sõna järele.

Laul 119 : 9.

*Ja et Sina lapsest saadik pühi kirju tun-
ned; need wõincad sind targaks teha õnnis-
tuseks usu läbi, mis Kristuse Jeesuse sees on.*

*Kõik püha kiri on Jumalast sisse antud,
ja saadab kasu õpetuseks, noomimiseks, pa-
randamiseks, juhatamiseks, mis õiguses on,*

*Et Jumala inimene wõiks täieste kõlbuline
ja kõige hea tööle täieste valmistatud olla.*

2. Tim. 3 : 15—17.

Oh Jumal! kiusa mind läbi,
ja wõta tunda mu südant;
katsu mind läbi
ja wõta tunda mu mõttid;

Ja waata, kaswalu tee on minu sees,
ja juhata mind igawese tee peale.

Laul 139 : 23, 24.

Hõisake Jehoowale, kõige maa rahwas.

Teenige Jehoowat rõõmuga,
Tulge tema ette rõõmsa lauluga.

Õppige tundma, et Jehoowa Jumal on;
Tema on meid teinud, ja ei mitte meie ise,
Omaks rahwaks ja oma karja lambaiks.

Tulge ta wärawaist sisse tänuga,
Tema õuedest sisse kiitusega:
Tänage teda, kiitke tema nime.

Sest Jehoowa on hea,
Tema heldus kestab igaweste,
Ja tema tõsidus põlwest põlweni.

Laul 100.

Mu hing! kiida Jehoowat,
 ja ära unusta mitte
 Tema heategemise ära.

Laul 103: 2.

Jumalateenistuse seadus ja kord.

Ô. 1. Pihikõne ja patutunnistus.

K.

Is - sand, ha - - las - - ta! Kris - - - tus,

ha - - las - - - ta! Is - sand, ha - - las - - - - - ta!

Ô. 2. Armukuulutus.

K.

Aa - - - - - men!

Ô. 3. Issand olgu teiega!

K.

Ja si - nu wai - - - mu - - - ga!

Ô. 4. Palwe.

K.

Aa - - - - - men!

Ô. 5. Püha kirja ettelugemine.

K.

Hal - le - - - luu - - ja! Hal - le - -

luu - - ja! Hal - le - luu - - - - - ja!

Ô. 6. Usutunnistus.

K.

Aa - men! Aa - men! Aa - - - - - men!

Armulauatallitus.

Ô. 7. Issand olgu teiega!

K.

Ja si - - nu wai - - nu - - - ga.

Detailed description: This is a musical score for a keyboard instrument, labeled 'K.'. It consists of two staves, a treble clef on top and a bass clef on the bottom. The time signature is common time (C). The melody is written in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The lyrics are 'Ja si - - nu wai - - nu - - - ga.' with hyphens indicating long notes. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Ô. 8. Tôtke südamed Jumala poole!

K.

Mei - - - e tös - - - ta - - me

Detailed description: This is a musical score for a keyboard instrument, labeled 'K.'. It consists of two staves, a treble clef on top and a bass clef on the bottom. The time signature is common time (C). The melody is written in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The lyrics are 'Mei - - - e tös - - - ta - - me' with hyphens indicating long notes. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

sü - - da - med Ju - ma - la poo - - - - - le.

Detailed description: This is a musical score for a keyboard instrument, labeled 'K.'. It consists of two staves, a treble clef on top and a bass clef on the bottom. The time signature is common time (C). The melody is written in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The lyrics are 'sü - - da - med Ju - ma - la poo - - - - - le.' with hyphens indicating long notes. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Ô. 9. Täna gem Issandat, oma
Jumalat!

K. {

See on õi--ge ja ko-----hus.

The musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a common time signature (C). The lower staff is in bass clef with a common time signature (C). The melody is written in the upper staff, and the accompaniment is in the lower staff. The lyrics are written below the upper staff. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Ô. 10. Kiitus.

K.

Pü - - - ha, pü - - - ha, pü - ha on

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature (C). It contains four measures of music, with the first measure starting with a half note G4 and a half note B-flat4, followed by a half note D5 and a half note C5. The second measure has a half note G4 and a half note B-flat4, with a fermata over the G4. The third measure has a half note D5 and a half note C5, with a fermata over the D5. The fourth measure has a half note G4 and a half note B-flat4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures of music, with the first measure starting with a half note G2 and a half note B-flat2, followed by a half note D3 and a half note C3. The second measure has a half note G2 and a half note B-flat2, with a fermata over the G2. The third measure has a half note D3 and a half note C3, with a fermata over the D3. The fourth measure has a half note G2 and a half note B-flat2.

Is - - - - sand! Ja tae - vas ja maa, ja

The second system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a common time signature. It contains four measures of music, with the first measure starting with a half note G4 and a half note B-flat4, followed by a half note D5 and a half note C5. The second measure has a half note G4 and a half note B-flat4, with a fermata over the G4. The third measure has a half note D5 and a half note C5. The fourth measure has a half note G4 and a half note B-flat4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures of music, with the first measure starting with a half note G2 and a half note B-flat2, followed by a half note D3 and a half note C3. The second measure has a half note G2 and a half note B-flat2, with a fermata over the G2. The third measure has a half note D3 and a half note C3. The fourth measure has a half note G2 and a half note B-flat2.

tae - vas ja maa on Te - ma au - - - uu täis!

The third system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a common time signature. It contains four measures of music, with the first measure starting with a half note G4 and a half note B-flat4, followed by a half note D5 and a half note C5. The second measure has a half note G4 and a half note B-flat4. The third measure has a half note D5 and a half note C5. The fourth measure has a half note G4 and a half note B-flat4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures of music, with the first measure starting with a half note G2 and a half note B-flat2, followed by a half note D3 and a half note C3. The second measure has a half note G2 and a half note B-flat2. The third measure has a half note D3 and a half note C3. The fourth measure has a half note G2 and a half note B-flat2.

Ô. 11. Meie Isa.

K.

Aa ----- men.

The musical score for 'Ô. 11. Meie Isa.' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a common time signature 'c'. It contains three measures: the first has a whole note chord (C4, E4), the second has a whole note chord (F#4, A4), and the third has a whole note chord (C5, E5) with a fermata over the final note. The lower staff is in bass clef with a common time signature 'c'. It contains three measures: the first has a whole note chord (C3, E3), the second has a whole note chord (F#3, A3), and the third has a whole note chord (C4, E4). A large brace on the left side groups the two staves, with the letter 'K.' positioned to its left. The lyrics 'Aa ----- men.' are written between the two staves, with a dashed line indicating a long note.

Ô. 12. Seadmise sõnad.

K.

Aa ----- men.

The musical score for 'Ô. 12. Seadmise sõnad.' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a common time signature 'c'. It contains three measures: the first has a whole note chord (C4, E4), the second has a whole note chord (F#4, A4), and the third has a whole note chord (C5, E5) with a fermata over the final note. The lower staff is in bass clef with a common time signature 'c'. It contains three measures: the first has a whole note chord (C3, E3), the second has a whole note chord (F#3, A3), and the third has a whole note chord (C4, E4). A large brace on the left side groups the two staves, with the letter 'K.' positioned to its left. The lyrics 'Aa ----- men.' are written between the two staves, with a dashed line indicating a long note.

Ô. 13. Armulauual käimine.

K.

Oh süü - ta Tall, Oh Jee - - sus, Sind

ris - ti küll es sur - - ma - - - - ti! Suur oli si - nu kan-

na - - - tus, Ehk sind küll kurjast põ - la - ti: Kõik

pa - - tud si - - na kand - - - - - sid Ja

en - nast peast-jaks and - - - - - sid! Meil'

an - - na ar - - - mu, oh Jee - - - - - sus!

Ô. 14. Tänaige Issandat, sest Tema on
hea. Halleluuja!

K.

Ja Te - ma hel - dus kes - tab

i - - ga - wes - - te. Hal - - le - - luu - - - - ja!

Ô. 15. Tänapalwe.

K.

Aa - - - - - men.

Ô. 16. Ônnistamine.

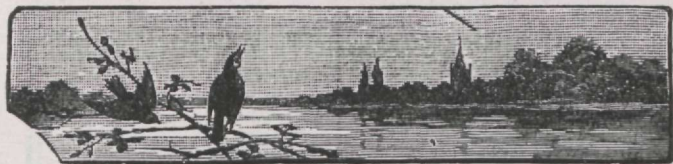
K. {

Aa - men! Aa - men! Aa - - - - men!

Walwake, sest teie ei tea,
 mil tunnil teie Issand tuleb.
 Matt. 24:42.

Siehe, Ich stehe vor der Tür,
und klopfe an.

Offenb. Joh. 3: 20.

Ordnung des Gottesdienstes.

P. 1. Beichtrede und Sündenbekenntnis.

G.

Herr, er -- bar -- me dich! Chris-te, er --

bar -- me Dich! Herr, er -- bar - me Dich!

P. 2. Absolution.

G.

A - - - - - men!

P. 3. Der Herr sei mit euch!

G.

Und-mit dei-nem Gei - - - - - ste.

P. 4. Gebet.

G.

A - - - - - men!

P. 5. Verlesung des Schrift-Abschnittes.

G.

Hal - le - - - lu - - - ja! Hal - le - -

lu - ja! Hal - le - - lu - - - - - - - - ja!

T. 6. Glaubensbekenntnis.

G.

A - - men! A - - men! A - - - - - men!

Die Abendmahlsfeier.

P. 7. Derr Herr sei mit euch!

G.

Und mit dei - nem Gei - ste.

Detailed description: This is a musical score for a guitar (G.) in G major and common time. It consists of two staves, treble and bass clef. The melody is primarily in the treble clef, with some accompaniment in the bass clef. The lyrics are 'Und mit dei - nem Gei - ste.' The piece ends with a double bar line.

P. 8. Erhebet eure Herzen!

G.

Wir er - - - he - - - ben sie zum Herrn.

Detailed description: This is a musical score for a guitar (G.) in G major and common time. It consists of two staves, treble and bass clef. The melody is primarily in the treble clef, with some accompaniment in the bass clef. The lyrics are 'Wir er - - - he - - - ben sie zum Herrn.' The piece ends with a double bar line.

P. 9. Lasset uns danken dem Herren,
unserem Gott!

G.

Das ist bil --- lig und recht.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of two staves, a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom, both in common time (C). The treble staff contains the vocal melody with lyrics underneath. The lyrics are 'Das ist bil --- lig und recht.' The word 'bil' is followed by three dashes, indicating a long note. The bass staff provides a simple harmonic accompaniment. A large bracket on the left side of the staves is labeled with the letter 'G.'. The music ends with a double bar line.

P. 10. Lobpreisung.

G.

Hei - - - - - lig, Hei - - - - - lig, Hei - - - - - lig

ist der Herr! Und Him-mel und Er--de, und

Himmel und Er-de sind Sei-ner Eh--re-- - - - voll!

P. 11. Vaterunser.

G.

A - - - - - men.

P. 12. Einsetzungsworte.

G.

A - - - - - men.

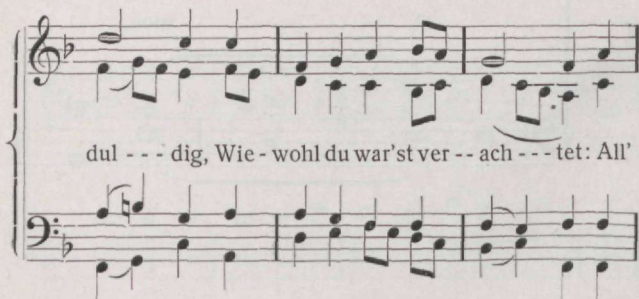
P. 13. Kommunion.

G.

O Lamm Got-tes, un - schul - dig, Am

Kreu-zes Stam ge - - schlach - - tet! Er - funden stets ge-

dul - - - dig, Wie - wohl du war'st ver - - ach - - - tet: All'

Sünd hast du ge --- tra ----- gen, Sonst

müss - ten wir ver -- za ----- gen! Er ---

barm' dich un -- ser, o Je ----- su!

P. 14. Danket dem Herrn, denn Er ist
freundlich. Halleluja!

G. {

Und Sei - - ne Gü - - te wä h - ret

e - - - - wig - lich. Hal - le - - lu - - - - ja!

P. 15. Dankgebet.

G. {

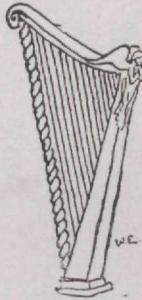
A - - - - - men.

P. 16. Segen.

G. {

A - men! A - men! A - - - - - men!

Wachet, denn ihr wisset nicht,
 welche Stunde euer Herr kommen wird.
 Matth. 24:42.

Luhdseet, tad jumꝯ taps dotꝯ.
Matt. 7 : 7.

Deewakalposchanas kahrtiba.

L. 1. Bikts runa un grehku suhdseschana.

D. {

Kungs, ap - scheh - lo -- jeeꝯ! Kri - stu, ap -

scheh - lo -- jeeꝯ! Kungs, ap - scheh - lo - - - - - jeeꝯ!

L. 2. Grehku peedoschana.

D.

A - - - men!

L. 3. Tas Kungs lai ir ar jums!

D.

Un ar ta - wu ga - - - - ru.

L. 4. Luhgschana.

D.

A - - - men!

L. 5. Rakstu-gabalu nolasischana.

D.

Al - le - - - lu - - - ja! Al - le - -

lu - - ja! Al - le - - - lu - - - - - - - - - ja!

L. 6. Tizibaš apleezina.

D.

A - men! A - men! A - - - - - men!

Swehtais wakarehdeen s.

L. 7. Tas Kungs lai ir ar jums!

D.

Un ar ta -- wu ga ---- ru.

Detailed description: This is a musical score for a two-part setting in D major and common time. The upper part is written on a treble clef staff, and the lower part is on a bass clef staff. The melody consists of four measures. The lyrics are: 'Un ar ta -- wu ga ---- ru.' The first measure contains 'Un ar', the second 'ta -- wu', and the final two measures contain 'ga ---- ru.' with a long dash indicating a sustained note.

L. 8. Pazeleet sawas sirdis!

D.

Mehş tahş pa - ze - lam us to Kun-gu.

Detailed description: This is a musical score for a two-part setting in D major and common time. The upper part is written on a treble clef staff, and the lower part is on a bass clef staff. The melody consists of four measures. The lyrics are: 'Mehş tahş pa - ze - lam us to Kun-gu.' The first measure contains 'Mehş tahş', the second 'pa - ze - lam', and the final two measures contain 'us to Kun-gu.' The final note of the piece is a half note G in the bass clef.

L. 9. Pateizibu lai sakam Deewam,
sawam Kungam!

D.

The musical score is written for a piano accompaniment. It consists of two staves: a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The time signature is common time (C). The key signature has one sharp (F#). The melody is primarily composed of chords in the treble staff, with some single notes in the bass staff. The lyrics are written below the treble staff.

Tà ir la -- bi un tà pee - de -- rahş.

L. 10. Slaweschana.

D.

Swehts ir, swehts ir, swehts ir taş

Kungs! Un de - beşş un se - me, un de - beşş un

se - me ir pil - naş wi - na go - di baş!

L. 11. Muhsu Tehws.

D.

A - - - - - men.

L. 12. Eestahdischanas wahrdi.

D.

A - - - - - men.

L. 13. Deewaldneeki.

D.

Ak schkihstai-Dee-wa jeh--riḅ, Wiḡḡ

aḡi-na-ing no---trai--pihtḡ! Tu.lehnigḡDeewa

behr--riḅ, Pee krus-ta gauschi sta-i---pihtḡ: Tu

nah - weş juh -- râ pel - - - - - deş, Tâ

muh - şu greh - kuş del - - - - - deş! Ap- - -

şehlojeeş par mumş, ak Je - - - - - su!

L. 14. Pateizeet tam Kungam, jo wiensch
ir mihligs. Alleluja!

D.

Un wi - aa scheh-la - - sti - ba pa-leek

muh - schi - gi, Al - - le - - lu - - ja!

L. 15. Pateikschanas luhgschana.

D.

A - - - - - men.

L. 16. Šwehtischana.

D.

A - men! A - men! A - - - - - men!

Ešet modrigi, jo juhš nesineet,
kurâ stundâ juhšu Kungš nahk.

Matt. 24:42.

•O.y. Keski-Suomen kirjapaino, Jyväskylä.

1916

